

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 263 din 19.06.2020) Lectura II

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege nr.263 din 19.06.2020 pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul este elaborat în vederea soluționării unor Adrese ale Curții Constituționale din Hotărârea nr. 34/2016 privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova, ajustarea unor prevederi ale Codului electoral la prevederile Codului administrativ, precum și perfecționarea procedurilor electorale.

Proiectul de lege a fost elaborat în cadrul Comisiei Electorale Centrale cu participarea organizațiilor societății civile, cum ar fi: Asociația Promo-LEX, Asociația Presei Independente, Alianța INFONET, Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte.

Proiectul a fost aprobat în lectura întâi în ședința plenară a Parlamentului din 09.07.2020.

În data de 14.07.2020 proiectul a fost supus consultărilor publice cu participarea reprezentanților organizațiilor societății civile, reprezentanților Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Audiovizualului.

La pregătirea proiectului pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, propunerile Comisiei Electorale Centrale și organizațiilor societății civile, precum și obiectiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice și se conțin în sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de lege nr.263 din 19.06.2020 spre adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plene a Parlamentului.

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr. 263 din 19.06.2020)
Lectura II

Nr. d/o.	Reglementări în vigoare din actele normative	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecție	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
1.	<p>Art. I. – Codul electoral nr. 1381/1997, republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.451-463.</p> <p>Articolul I. Noțiuni generale</p> <p>În sensul prezentului cod se definesc următoarele noțiuni generale:</p> <p><i>afișe electorale</i> – apeluri, declarații, fotografii și alte materiale utilizate de concurenții electorali în scop de agitație electorală;</p> <p><i>agitație electorală</i> – acțiuni de pregătire și difuzare a informațiilor ce conțin îndemnul la vot în vederea determinării alegătorilor să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali;</p> <p><i>alegător</i> – cetățean al Republicii Moldova cu drept de vot;</p> <p><i>Registrul de stat al alegătorilor</i> – sistem informațional unic integrat de evidență a alegătorilor din Republica Moldova, realizat în baza Registrului de stat al populației, destinat colectării, stocării, actualizării și analizei informației despre cetățenii</p>	<p>1. Articolul 1:</p> <p>în definiția noțiunii „<i>afișe electorale</i>”, textul „apeluri, declarații” se exclude, iar după cuvintele „concurenții electorali” se introduce textul: „, candidați, persoanele de încredere și/sau de participanți la referendum”;</p> <p>noțiunea „<i>agitație electorală</i>” va avea următorul cuprins:</p> <p>„<i>agitație electorală</i> – apeluri, declarații, precum și acțiuni de pregătire și difuzare a informației, care au scopul de a-i determina pe alegători să-și dea votul pentru unii sau pentru alți concurenți electorali sau pentru una dintre opțiunile la referendum.”;</p> <p>noțiunea „<i>bloc electoral</i>” va avea următorul cuprins:</p> <p>„<i>bloc electoral</i> – uniune benevolă între două sau mai multe partide, organizații social-politice constituită</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>2. La pct. 1 al art. I din proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în textul noțiunii „<i>afișe electorale</i>” autorii proiectului de lege utilizează termenii de „<i>concurenții electorali</i>” și „<i>candidați</i>”, iar în noțiunea de „<i>agitație electorală</i>” se utilizează doar termenul de „<i>concurenții electorali</i>”; - în vederea respectării normelor tehnicii legislative, recomandăm revizuirea definiției termenului „<i>bloc electoral</i>” și expunerea acesteia într-o formă succintă și concisă; - exigențele tehnicii legislative condiționează expunerea cât mai succintă, clară și concisă a termenilor și/sau normelor în conținutul actelor normative. Astfel, se impune revizuirea explicației termenului „<i>campania electorală</i>” propus prin proiectul dat. Opinăm că, redacția în vigoare este mai clară și explicită și 	<p>Nu se acceptă.</p>

2.	<p>Republicii Moldova, inclusiv despre cei din străinătate, care au atins vârsta de 18 ani și nu au interdicții legale de a alege;</p> <p><i>alegeri</i> – în cazul în care nu se face vreo specificare, alegerile în Parlament, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, în autoritățile administrației publice locale, precum și referendumurile.</p> <p>Aceeași noțiune vizează acțiunile cetățenilor, partidelor și altor organizații social-politice, blocurilor electorale, organelor electorale și altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților, efectuarea agitației electorale, votarea și constatarea rezultatelor votării, precum și alte acțiuni electorale întreprinse în conformitate cu legislația în vigoare;</p> <p><i>alegeri generale</i> – orice tip de alegeri care au loc într-o singură zi, de duminică, conform actului de stabilire a alegerilor, pe întreg teritoriul țării;</p> <p><i>alegeri anticipate</i> – alegerea organului electiv în cazul încetării înainte de termen a mandatului sau dizolvării acestuia ori în cazul reorganizării administrativ-teritoriale;</p> <p><i>bloc electoral</i> – uniune benevolă a 2 sau mai multe partide și/sau a altor organizații social-politice, constituită</p>	<p>pentru a participa împreună la alegeri, referendum. Blocurile electorale se înregistrează de către Comisia Electorală Centrală. Un partid sau o organizație social-politică nu poate face parte decât dintr-un singur bloc electoral. Partidul, organizația social-politică care este parte a unui bloc electoral nu poate înainta de sine stătuitor candidați la alegeri;”;</p> <p>noțiunea „<i>campanie electorală</i>” va avea următorul cuprins:</p> <p>„<i>campanie electorală</i> – perioadă de timp în care concurenții electorali sau participanții la referendum poate face agitație electorală în sensul prezentului cod și care începe pentru fiecare concurent electoral sau participant la referendum din momentul înregistrării sale de organul electoral corespunzător, dar nu mai devreme de 30 de zile până la data scrutinului, și se încheie în ziua anterioară prezilei scrutinului sau la data retragerii ori anulării înregistrării. Campania electorală se prelungește de la data stabilită în hotărârea Comisiei Electorale Centrale privind organizarea turului doi de scrutin sau a votării repetate și se încheie în aceleași condiții;”;</p> <p>noțiunea „<i>candidat independent</i>” va avea următorul cuprins:</p> <p>„<i>candidat independent</i> - persoană care își înaintează, independent de partide, de organizațiile social-</p>	<p>recomandăm păstrarea termenului din redacția actuală a Codului electoral.</p> <p>Centru Național anticorupție</p> <p>La art.1.</p> <p>Articolul 1: [...] <i>reședință</i> - loc unde alegătorul locuiește temporar, confirmat în buletinul de identitate sau în alt act de identitate prevăzut de lege”.</p> <p>Norma precitată operează cu termenul de „<i>reședință</i>”, deși prevederile art.38 alin.(3) din Codul civil indică la termenul de „<i>reședință temporară</i>”, care este definit ca fiind locul unde își are locuința temporară sau secundară persoana fizică.</p> <p>Pericolul coruptibil constă în faptul că, la aplicare, terminologia utilizată neuniform poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului noimei, și anume tratarea ca fenomene diferite a aceluiași fenomen din cauza confuziei provocate de numirea în moduri diferite a termenului enunțat supra.</p> <p>Se recomandă redefinirea noțiunii „<i>reședință</i>” și ajustarea acesteia la prevederile art.38 din Codul civil.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
3.			<p>CALC</p> <p>Articolul 1.</p> <p>„<i>Accesibilitate</i> – ansamblu de măsuri și lucrări de adaptare a</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>în scopul participării în comun la alegeri, care este înregistrată, respectiv, de Comisia Electorală Centrală, în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și alegerilor locale generale, ori de consiliile electorale de circumscripție, în cazul alegerilor locale noi;</p>	<p>politice și de blocurile electorale, propria candidatură la alegeri pentru ocuparea unei funcții publice eligibile sau este desemnată și/sau susținută de grupul de inițiativă constituit de cetățeni, fiind înregistrată de organul electoral corespunzător în condițiile prezentului cod;”;</p>	<p>mediului fizic, transporturilor, precum și a mediului informațional și comunicațional, incluzând tehnologiile și sistemele informaționale și comunicațiile, conform necesităților persoanelor cu dizabilități, factor esențial de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor persoanelor cu dizabilități în societate;</p>
<p><i>campanie electorală</i> – perioadă de activitate care se desfășoară cu scopul de a-i determina pe alegători să-și exprime voturile pentru alegerea unui sau altui concurent electoral și care începe, pentru fiecare concurent electoral, la data înregistrării acestuia de către Comisia Electorală Centrală sau de consiliul electoral de circumscripție și se încheie la data excluderii concurentului electoral din alegeri sau în ziua votării;</p>	<p>în definiția noțiunii „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”, textul „subdiviziune specializată, instituită în cadrul” se substituie prin textul „instituție publică subordonată”;</p>	<p><i>Acomodare rezonabilă</i> – modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproportionat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, drepturile electorale;</p>
<p><i>candidat</i> – persoană care candidează pentru ocuparea unei funcții publice eligibile din partea partidelor, a altor organizații social-politice, a blocurilor electorale;</p> <p><i>candidat independent</i> – persoană care își desemnează candidatură pentru ocuparea unei funcții publice eligibile independent de partide, de alte organizații social-politice și de blocurile electorale;</p> <p><i>Centrul de instruire continuă în domeniul electoral</i> – subdiviziune specializată, instituită în cadrul Comisiei Electorale Centrale în</p>	<p>noțiunea „circumscripție națională” se înlocuiește cu „circumscripție electorală națională”, iar în definiția noțiunii se introduce la final următorul text „, ,alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova sau referendumul republican”;</p> <p>în definiția noțiunii „Cod de conduită”, după sintagma „concurenții electorali” se introduce textul „participanții la referendum”, la forma gramaticală corespunzătoare;</p> <p>la noțiunea „concurenți electorali”:</p> <p>- în textul de la liniuța a doua, după sintagma „Președinte al Republicii Moldova”, se introduce textul „precum și partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale care i-au desemnat”;</p>	<p>„alegeri generale – orice tip de alegeri ordinare sau anticipate, care au loc într-o singură zi, de dimineață, conform actului de stabilire a alegerilor, pe întreg teritoriul țării.</p> <p><i>Propunerea alternativă</i> <i>Promo-LEX</i></p> <p><i>Alegeri generale</i>- orice tip de alegeri ordinare sau anticipate, care au loc pe întreg teritoriul țării.</p> <p>După noțiunea „alegeri generale”, se introduc șapte noțiuni noi cu următorul cuprins:</p> <p><i>alegeri ordinare</i> – orice tip de alegeri care au loc periodic, la expirarea mandatului organului</p>

<p>scopul sporirii calificării funcționarilor electorali, perfecționării profesionale continue a acestora, precum și a altor subiecți implicați în procesul electoral;</p> <p><i>circumscripție electorală</i> – unitate electorală administrativă în care se organizează și se desfășoară alegerile și referendumurile;</p> <p><i>circumscripție națională</i> – circumscripție electorală de nivel național în care se organizează și se desfășoară alegerile deputaților în Parlament în baza votului reprezentării proporționale pe listele de partid;</p> <p><i>Cod de conduită</i> – convenție încheiată între concurenții electorali și reprezentanții mass-media privind modul de desfășurare și de reflectare a campaniei electorale care exclude lezarea demnității și imaginii concurenților electorali;</p> <p><i>concurenți electorali</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - candidații independenți, înregistrați de Comisia Electorală Centrală, precum și partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale ale căror liste de candidați au fost înregistrate de Comisia Electorală Centrală – în cazul alegerilor parlamentare; - candidații pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, înregistrați de Comisia Electorală 	<p>- textul de la liniuța a treia va avea următorul cuprins:</p> <p>„- candidații independenți, precum și partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale care au înaintat candidați pentru funcția de primar sau liste de candidați pentru funcția de consilier în consiliul local și care sînt înregistrați/inregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective – în cazul alegerilor locale;”;</p> <p>după noțiunea „<i>concurenți electorali</i>” se introduce o nouă noțiune, „<i>contestatar</i>”, cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>contestatar</i> – subiect de drept electoral (alegător/concurent electoral/grup de inițiativă/participant la referendum și alte persoane ale căror drepturi sînt afectate) care revendică apărarea unui drept al său vătămât în cadrul procesului de organizare și desfășurare a alegerilor, prin acțiunile/inacțiunile concurenților organelor electorale, acțiunile/inacțiunile concurenților electorali;”;</p> <p>noțiunea „<i>contestație</i>” va avea următorul cuprins:</p> <p>„<i>contestație</i> – cerere în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, cererea de chemare în judecată, prin care se contestă acțiunile / inacțiunile</p>	<p>electiv, conform actului de stabilire a alegerilor, pe întreg teritoriul țării;</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex</i></p> <p><i>alegeri ordinare</i> – orice tip de alegeri care au loc periodic, la expirarea mandatului organului sau funcției electiv;</p> <p><i>alegeri anticipate</i> – alegerea organului electiv în cazul încetării înainte de termen a mandatului sau dizolvării acestuia;</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex</i></p> <p><i>alegeri anticipate</i> – alegerea organului electiv sau a funcției electiv în cazul încetării înainte de termen a mandatului sau dizolvării acestuia.</p> <p><i>alegeri noi</i> – alegeri desfășurate pentru suplinirea vacanței funcției eligibile survenită în urma întreruperii mandatului organului electiv, unipersonal, sau în urma declarării alegerilor repetate nule;</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex</i></p> <p><i>alegeri noi</i> – alegeri desfășurate pentru suplinirea vacanței funcției eligibile survenită, sau organului electiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) în urma încetării mandatului organului electiv, unipersonal, sau 2) componența organului electiv s-a redus sub limita care permite luarea deciziilor (alegeri locale), sau
--	--	---

<p>Centrală – în cazul alegerilor prezidențiale; - partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și persoanele care candidează pentru funcția de primar sau de consilier în consiliul local și care sînt înregistrate de consiliile electorale de circumscripție respective – în cazul alegerilor locale; <i>contestație</i> – cerere de anulare sau revizuire a unui act, a unei hotărâri sau acțiuni; <i>Comisia Electorală Centrală</i> – organ de stat independent, înființat pentru realizarea politicii electorale în scopul unei bune desfășurări a alegerilor, pentru supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale; <i>desemnarea candidaților</i> – procedură de adoptare de către partide și alte organizații social-politice, de către blocurile electorale a deciziilor asupra candidaturilor pentru funcțiile electice, desfășurată în cadrul ședințelor organelor de conducere ale partidelor și altor organizații social-politice, ale blocurilor electorale, în conformitate cu statutele lor, după anunțarea datei alegerilor; <i>domiciliu</i> – loc de trai permanent al unei persoane, confirmat în buletinul de identitate;</p>	<p>/ hotărârile organelor electorale, acțiunile / inacțiunile concurenților electorali, participanților la referendum, grupurilor de inițiativă;; în definiția noțiunii „<i>Comisia Electorală Centrală</i>”, după cuvintele „în scopul unei bune desfășurări a alegerilor” se introduce textul „și referendumurilor”; noțiunea „<i>domiciliu</i>” va avea următorul cuprins: „<i>domiciliu (reședința obișnuită)</i> – loc unde alegătorul locuiește permanent, confirmat în buletinul de identitate sau în alt act de identitate prevăzut de lege;”; noțiunea „<i>funcționar electoral</i>” va avea următorul cuprins: „<i>funcționar electoral</i> – persoană care activează sau a activat, în condițiile prezentului cod, în calitate de membru al organului electoral, de funcționar public/angajat în cadrul aparatului organului electoral sau angajat în cadrul instituțiilor publice și altor structuri organizaționale fondate de Comisia Electorală Centrală;”; în definiția noțiunii „<i>grup de inițiativă</i>”, sintagma „de către Comisia Electorală Centrală” se exclude; după noțiunea „<i>Oficiul de protocol al observatorilor internaționali</i>” se introduce o nouă</p>	<p>3) în urma declarării alegerilor drept mule sau nevalabile, după votarea repetată, sau 4) în urma neacumulării a cel puțin 1/2 din numărul de voturi ale alegătorilor care au participat la alegeri, de către candidați, dacă au participat unul sau doi candidați (prezidențiale), sau 5) în urma efectuării reorganizării administrativ-teritoriale, și în unitățile administrativ-teritoriale este necesară alegerea autorităților APL. <i>alegeri parțiale</i> – alegeri desfășurate în una sau mai multe circumscripții electorale pentru suplinirea vacanțelor funcțiilor în organele electice colective sau în urma declarării alegerilor repetate nule; <i>Propunerea alternativă Promolex</i> <i>Alegeri parțiale</i> – orice tip de alegeri, care au loc în una sau mai multe circumscripții electorale <i>alegeri nevalabile</i> – alegeri la care rata de participare a alegătorilor a fost sub cota minimă stabilită prin lege; <i>Propunerea alternativă Promolex</i> <i>alegeri nevalabile</i> – alegeri la care rata de participare a alegătorilor a fost sub cota minimă stabilită prin lege în cazul alegerilor cu un singur tur de scrutin; <i>alegerile la care la primul tur</i></p>
---	---	--

<p><i>declarație de ședere</i> – procedură prin care cetățeanul cu drept de vot declară locul aflării sale în ziua alegerilor;</p> <p><i>drept electoral</i> – drept constituțional al cetățeanului de a alege, de a fi ales și de a-și exprima prin vot atitudinea privind cele mai importante probleme ale statului și ale societății în ansamblu și/sau în probleme locale de interes deosebit;</p> <p><i>educație electorală</i> – activitate cu caracter educativ, apolitică, realizată de organizații și grupuri ale societății civile, de instituții de educație, de mass-media și alte părți interesate, menită să sporească gradul de cunoștințe ale cetățenilor privind procesele politice și electorale, pentru exercitarea votului conștient și liber exprimat. Educația electorală poate fi desfășurată liber de subiecții interesați, prin intermediul seminarilor, cursurilor de instruire, meselor rotunde, campaniilor informaționale, dezbaterilor publice electorale și altor acțiuni educaționale nereglementate de Comisia Electorală Centrală sau de alte autorități;</p> <p><i>finanțarea campaniilor electorale</i> – finanțarea directă și/sau indirectă, precum și susținerea materială prin alte forme a concurenților electorali de către stat, persoane fizice și/sau juridice;</p>	<p>noțiune, „operator al Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri””, cu următorul cuprins:</p> <p>„operator al Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” – persoană autorizată să prelucereze datele personale ale alegătorului care s-a prezentat la votare, pentru a înregistra faptul participării acestuia la vot.”;</p> <p>după noțiunea „partid” se introduce o nouă noțiune, „participant la referendum”, cu următorul cuprins:</p> <p>„participant la referendum - partidul, organizația social-politică sau blocul electoral înregistrat cu opțiunea „DA” sau „NU” la referendum de organul electoral respectiv. Prevederile prezentului cod referitoare la concurenții electorali se aplică în modul corespunzător și participanților la referendum”;</p> <p>noțiunea „reședință” va avea următorul cuprins:</p> <p>„reședință – loc unde alegătorul locuiește temporar, confirmat în buletinul de identitate sau în alt act de identitate prevăzut de lege.”;</p>	<p>de scrutin a fost sub cota minimă stabilită prin lege;</p> <p><i>alegeri nule</i> – alegeri invalidate de instituțiile competente după stabilirea încălcării prevederilor prezentului cod care au influențat rezultatele alegerilor,</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex</i></p> <p><i>alegeri nule</i> – alegeri a cărei legalitate nu a fost confirmată de instituțiile competente, după stabilirea influențării rezultatelor alegerilor și atribuirii mandatelor prin încălcarea prevederilor prezentului cod.</p> <p><i>alegeri repetate</i> – votare repetată în anumite circumscripții sau secții de votare, în care s-a stabilit că alegerile au fost nevalabile sau nule</p> <p>După noțiunea „desemnarea candidaților”, se introduc trei noțiuni, cu următorul cuprins:</p> <p>„design universal – proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specială. Designul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități atunci când este necesar”;</p> <p>„discursul de ură în campania electorală” – orice formă de exprimare în spațiul public, cu scop</p>
--	--	---

<p><i>finanțarea partidelor politice</i> – finanțarea directă și/sau indirectă, adică oferirea, alocarea sau transmiterea în beneficiul partidelor politice a mijloacelor financiare, materiale sau de alt tip de către stat, persoane fizice și/sau juridice;</p> <p><i>funcționar electoral</i> – persoană fizică care activează sau a activat, în condițiile prezentului cod, în calitate de membru al consiliului electoral al circumscripției electorale sau al biroului electoral al secției de votare;</p> <p><i>grup de inițiativă</i> – grup constituit din cetățeni cu drept de vot și înregistrat în condițiile prezentului cod de către Comisia Electorală Centrală pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului;</p> <p><i>listă de candidați</i> – listă a candidaților desemnați de partide, de alte organizații social-politice, de blocurile electorale pentru a participa la alegeri;</p> <p><i>listă electorală</i> – listă ce cuprinde toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază sau își au reședința în raza unei secții de votare;</p> <p><i>listă electorală suplimentară</i> – listă electorală întocmită de organul electoral, în care se înscriu persoanele care nu au fost înscrise în listele electorale principale;</p>	<p>electoral, care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, naționalismul agresiv, etnocentrism, discriminare și ostilitate față de minorități, migranți și imigranți.</p> <p><i>Discursul de ură în campania electorală</i> – orice formă de exprimare în spațiul public, inclusiv îndemnul public, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrise sau digitală, care incită, propagă, promovează sau justifică ura sau discriminarea, pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, sex, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenență la majoritatea națională, la o minoritate națională sau la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, identitate de gen, sau orice alt criteriu real sau perceput.</p> <p><i>Propunerea alternativă</i> <i>Promotion LEX</i></p> <p>Discursul de ură în campania electorală – orice formă de exprimare în spațiul public, care implică acțiunile intenționate, îndemnul public, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrisă, desen sau</p>
--	---

<p><i>listă de subscripție</i> – listă cu semnături ale alegătorilor care susțin un oarecare candidat la alegeri sau inițierea referendumului;</p> <p><i>localitate</i> – unitate administrativ-teritorială organizată conform legii (raion, municipiu, oraș, sector, sat (comună), unitate administrativ-teritorială cu statut special);</p> <p><i>minim de locuri speciale de afișaj electoral</i> – locuri special amenajate pentru afișaj electoral, amplasate într-o localitate. Panourile de afișaj electoral se amplasează uniform pe întreg teritoriul localității. Suprafața minimă acordată unui concurent electoral pe un panou este de 1 m².</p> <p>Spațiul de afișaj electoral oferit concurenților electorali trebuie să fie egal pentru toți;</p> <p><i>observatori naționali</i> – reprezentanți ai asociațiilor obștești calificate din Republica Moldova sau reprezentanți ai concurenților electorali, acreditați de organele electorale în condițiile prezentului cod;</p> <p><i>observatori internaționali</i> – reprezentanți ai organizațiilor internaționale, ai guvernelor statelor străine și ai organizațiilor neguvernamentale din străinătate, precum și experți internaționali în domeniul electoral, acreditați de Comisia Electorală Centrală;</p>	<p>imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, care propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, naționalismul agresiv, etnocentrismul, discriminarea și ostilitatea față de minorități, migranți și imigranți, îndreptate spre incitare la discriminare, bazate pe motive de prejudecată.</p> <p><i>„instigare la discriminare în campania electorală”</i> - orice comportament manifestat în perioada campaniei electorale, prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant;</p> <p><i>Instigare la discriminare în campania electorală</i> – orice comportament manifestat în perioada campaniei electorale, prin care se aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată, care are drept scop sau efect, discriminarea unei persoane pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, sex, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii</p>
---	---

<p><i>Oficiul de protocol al observatorilor internaționali</i> – organ constituit pe lângă Comisia Electorală Centrală în perioada electorală în scopul acordării de asistență necesară observatorilor internaționali pentru buna desfășurare a procesului de monitorizare a alegerilor;</p> <p><i>organe electorale</i> – organe care organizează desfășurarea alegerilor Parlamentului, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, în autoritățile administrației publice locale, precum și desfășurarea referendumurilor;</p> <p><i>organizații social-politice</i> – partide, fronturi, ligi, mișcări politice de masă, înregistrate în condițiile Legii privind partidele și alte organizații social-politice;</p> <p><i>partide</i> – asociații benevole ale cetățenilor, constituite și înregistrate în condițiile Legii privind partidele și alte organizații social-politice;</p> <p><i>perioadă electorală</i> – perioadă de timp cuprinsă între ziua aducerii la cunoștință publică a datei alegerilor și ziua în care rezultatele alegerilor sunt confirmate de către organele competente, dar nu mai mare de 90 de zile;</p> <p><i>persoane autorizate să asiste la operațiile electorale</i> – reprezentanți și observatori ai concurenților electorali în organele electorale, observatori acreditați de consiliile</p>	<p>politice sau de orice altă natură, apartenență la majoritatea națională, la o minoritate națională sau la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, sau orice alt criteriu real sau perceput.</p> <p>După noțiunea „localitate”, se completează cu o noțiune nouă cu următorul cuprins:</p> <p>„Membrii pentru incluziune socială - membrul biroului electoral desemnat pentru a acorda suportul necesar persoanelor cu necesități speciale în vederea exercitării dreptului la vot.”</p> <p>După noțiunea „referendum”, se introduc două noțiuni noi, cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>resurse administrative (bunuri publice)</i> - bunuri mobile și imobile care fac parte din domeniul public al statului sau din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale, care se află în administrarea unei persoane ce activează în cadrul unei autorități /instituții publice sau al celei asimilate acestora” sau</p> <p>„<i>resurse administrative (bunuri publice)</i> – oficiile, mijloacele de transport și echipamentele de telecomunicații ale autorităților guvernamentale;</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex</i></p> <p>„<i>resurse administrative</i> - resursele umane, financiare,</p>
---	---

<p>electorale de circumscripție, observatori acreditați de Comisia Electorală Centrală, precum și reprezentanți ai mijloacelor de informare în masă;</p> <p><i>rapoarte privind finanțarea campaniilor electorale</i> – rapoartele concurențului electoral privind fluxul mijloacelor bănești, inclusiv mijloacele financiare acumulate, sursele de proveniență a acestora și cheltuielile efectuate în campania electorală;</p> <p><i>referendum</i> – scrutin prin care poporul își exprimă opțiunea în cele mai importante probleme ale statului și societății în ansamblu, având drept scop soluționarea acestora, precum și consultare a cetățenilor în probleme locale de interes deosebit;</p> <p><i>Registrul funcționarilor electorali</i></p> <p>– sistem de evidență (bază de date personale) la nivel național a funcționarilor electorali, întocmit de Comisia Electorală Centrală, în care se indică numele și prenumele acestora, anul nașterii, profesia (ocupația), funcția, locul de muncă, telefonul de contact, domiciliul, cine i-a desemnat, iar în cazul participării la alegeri, se indică data desfășurării alegerilor și calitatea deținută în organele electorale;</p> <p><i>reședință</i> – loc de trai temporar, confirmat în buletinul de identitate;</p>	<p>materiale în natura (de exemplu, beneficii în urma programelor sociale, incluzând bunuri și resurse în natură) și alte resurse imateriale de care dispun deopotrivă deținătorii unei funcții și funcționarii publici implicați în procesele electorale, care derivă din controlul acestora asupra personalului, resurselor financiare și alocațiilor din sectorul public, din accesul la facilitățile publice, precum și resursele rezultate din faptul că aceștia se bucură de prestigiu sau constituie o prezență publică în urma alegerii lor într-o funcție electivă sau deținerii calității de funcționari publici, fapt care le-ar putea conferi un avantaj politic sau alte forme de suport.”</p> <p><i>Votarea asistată</i> – votul liber exercitat de către persoanele cu necesități speciale, prin care la cererea acestuia, este însoțit și asistat de către o persoană la propria alegere, în condițiile în care este sigur că persoana aleasă nu exercită o influență necuvenită.”</p>
--	--

	<p><i>revocare</i> – retragere de către instanța de judecată a mandatului persoanei care ocupă o funcție publică eligibilă, precum și retragere a mandatului primarului prin referendum local.</p>			
4.	<p>Articolul 2. Principiile participării la alegeri</p> <p>(1) Cetățeanul Republicii Moldova participă la alegeri prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.</p> <p>(2) Participarea la alegeri este liberă (benevolă). Nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l sili să participe sau să nu participe la alegeri, precum și asupra exprimării de către acesta a liberei sale voințe.</p> <p>(3) Cetățenii Republicii Moldova care domiciliază în afara țării beneficiază de drepturi electorale depline în condițiile prezentului cod. Misiunile diplomatice și oficiile consulare sînt obligate să creeze condiții pentru ca cetățenii să-și exercite liber drepturile lor electorale.</p>		<p>CALC</p> <p>Articolul 2 se completează cu alineatul (1/1), cu următorul cuprins: „(1/1) Participarea alegătorilor cu necesități speciale este asigurată prin accesibilizarea și acomodarea procesului electoral, inclusiv prin permiterea votului asistat.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
5.	<p>Articolul 8. Ziua alegerilor</p> <p>Alegerile au loc într-o singură zi, de duminică, conform actului de stabilire a alegerilor, pe întreg teritoriul țării sau al localității respective.</p>	<p>2. La articolul 8, după cuvintele „într-o singură zi” se introduce textul „de regulă în ziua”.</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>3. Remarcăm caracterul incert al cuvintelor „de regulă în ziua”, propuse la pct. 2 al art. 1. din proiect, care ulterior pot atrage interpretări abuzive.</p> <p>Conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 „<i>conținutul</i>”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

6.			<p>proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”.</p> <p>Sergiu GURDUZA, membru CEC.</p> <p>Codul electoral, se completează cu articolul 10/1 cu următorul cuprins: „Articolul 10/1. Votul electronic la distanță (1) În scopul asigurării exercitării dreptului constituțional de a alege și de a fi ales, în cadrul alegerilor Parlamentului, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumurilor republicane, <i>ca modalitate complementară a votului la urne</i>, poate fi utilizat votul electronic la distanță prin intermediul <u>semnăturii electronice</u>, indiferent de faptul dacă alegătorii au domiciliul / reședința în Republica Moldova sau în străinătate.</p> <p>(2) Particularitățile și procedurile votului electronic la distanță se reglementează prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, în coordonare cu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Instituția Publică „Serviciul Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică” și Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică.”</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea Codului Electoral, la capitolul „Dispoziții finale și tranziții”, se completează cu un</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p style="text-align: right;">Nu se acceptă.</p>
----	--	--	--	---

			<p>nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„() Articolul 10/1 [Votul electronic la distanță] din Codul electoral intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021. Guvernul și Comisia Electorală Centrală vor asigura elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru pilotarea și implementarea votului electronic la distanță.”</p>	
7.			<p>CALC</p> <p>Se completează cu un nou articol:</p> <p>„Articolul 10¹. Principiile fundamentale ale sistemului electoral</p> <p>(1) Alegerile se desfășoară cu condiția respectării drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și libertății presei, libertății de a circula pe teritoriul țării, libertății de întrunire și libertății de asociere pentru scopuri politice. Orice restricții ale acestor libertăți trebuie să fie prevăzute de lege, să răspundă unui interes public și să respecte principiul proporționalității.</p> <p>(2) Legislația electorală trebuie să se bucure de o stabilitate normativă, astfel încât modificarea cadrului legal electoral, <u>nu poate avea loc mai devreme de un an înainte de alegeri</u> (ori: „... poate avea loc doar pînă la data stabilirii zilei alegerilor”).</p> <p>(3) Sistemul organelor electorale, vor organiza alegerile în mod imparțial, cu asigurarea deplină a procesului de monitorizare a</p>	Nu se acceptă.

8.		<p>alegerilor și cu asigurarea unui sistem de recurs eficient.”</p> <p>Promo-Lex</p> <p>Se completează cu un nou articol: „Articolul 10¹. Principiile fundamentale ale sistemului electoral</p> <p>(1) Alegerile se desfășoară cu condiția respectării drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și libertății presei, libertății de a circula pe teritoriul țării, libertății de întrunire și libertății de asociere pentru scopuri politice. Orice restricții ale acestor libertăți trebuie să fie prevăzute de lege, să răspundă unui interes public și să respecte principiul proporționalității.</p> <p>(2) Modificările elementelor fundamentale ale legislației electorale (sistem electoral, componența comisiilor electorale și constituirea circumscripțiilor electorale) devin aplicabile doar dacă au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puțin un an înaintea datei alegerilor.</p> <p>(3) Normele codului electoral aprobate/ modificate în perioada electorală nu sunt aplicabile alegerilor respective.</p> <p>(4) Organele electorale organizează alegerile în mod imparțial, cu asigurarea deplină a procesului de observare a alegerilor.</p>	Nu se acceptă.
----	--	---	----------------

9.	<p>Articolul 13. Restricții (1) Nu au dreptul de a alege persoanele: a) care nu întrunesc condițiile prevăzute la art.11; b) lipsite de dreptul la vot prin hotărârea definitivă a instanței de judecată.</p>		<p>CALC Articolul 13 aliniatul (1) litera b) se abrogă: „b) lipsite de dreptul la vot prin hotărârea definitivă a instanței de judecată...” se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Președintele Republicii Moldova, aflat în exercițiul funcției, poate participa la orice tip de alegeri doar în calitate de candidat independent”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
10.	<p>Articolul 15. Reprezentarea în organele electorale și în instanțele de judecată (2) Reprezentanții concurenților electorali sînt confirmați de organele electorale respective în termen de 3 zile. Candidaturile propuse trebuie să fie persoane care au dreptul de a alege și de a fi aleși.</p>	<p>3. La articolul 15, alineatul (2) se completează la final cu o nouă propoziție: „Candidații desemnați în alegeri nu pot fi desemnați și în calitate de reprezentanți cu drept de vot consultativ.”.</p>	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ. Direcția generală juridică. 4. La pct.3 al art. I. din proiect atragem atenția la textul „<i>candidații desemnați în alegeri nu pot fi desemnați</i>”.</p>	<p>Se acceptă parțial. La articolul 15, alineatul (2) se completează la final cu o nouă propoziție: „Candidații desemnați în alegeri nu pot fi și reprezentanți cu drept de vot consultativ.”.</p>
11.	<p>Articolul 16. Constituirea Comisiei Electorale Centrale (1) Comisia Electorală Centrală este constituită din 9 membri: un membru este desemnat de către Președintele Republicii Moldova, ceilalți 8 membri sînt desemnați de către Parlament, cu respectarea reprezentării proporționale a majorității și a opoziției. Componența nominală a Comisiei se confirmă prin hotărâre a Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși.</p>		<p>CALC La art.16 alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Comisia Electorală Centrală este constituită din 7 membri: un membru este desemnat de către Președintele Republicii Moldova, câte doi membri desemnați de Parlament, Guvern și Consiliul Superior al Magistraturii. Membrii desemnați de Parlament trebuie să reprezinte majoritatea și opoziția. Un membru desemnat de Guvern trebuie să reprezinte organizații ale societății</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>(2) După confirmare de către Parlament, membrii Comisiei Electorale Centrale depun în ședința în plen a Parlamentului următorul jurământ: "Jur să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să apăr drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, să îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce îmi revin potrivit funcției, să nu fac declarații politice pe parcursul validității mandatului".</p> <p>(3) Comisia Electorală Centrală se conduce în activitatea sa de <u>Constituție</u>, de prezentul cod, de legislația în vigoare și de regulamentul comisiei, aprobat prin hotărâre a acesteia.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală este persoană juridică, are buget propriu, conturi trezoreriale și sigiliu cu imaginea stemei de stat.</p>		<p>civile, iar un membru desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să reprezinte un doctor în drept. Componenta nominală a Comisiei se confirmă prin hotărâre a Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși."</p> <p>Prin modificarea dată se propune diversificarea subiecților cu drept de desemnare.</p>	
12.	<p>Articolul 17. Componenta și mandatul Comisiei Electorale Centrale</p> <p>(1) Președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale sînt aleși din rîndul membrilor Comisiei Electorale Centrale cu majoritatea de voturi din numărul total al membrilor acesteia. Ședința de alegere a președintelui, vicepreședintelui și secretarului Comisiei Electorale Centrale va fi prezidată de doi membri ai Comisiei Electorale Centrale, aleși cu</p>		<p>CALC</p> <p>La art. 17 alin. (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Toți membrii Comisiei Electorale Centrale activează permanent. Membrii Comisiei Electorale Centrale dețin funcții de demnitate publică obținute prin numire și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.”</p> <p>Prin modificarea dată se propune ca toți membrii, nu doar trei, să fie cu</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>majoritatea simplă de voturi ale membrilor acesteia, în a căror sarcină se pune supravegherea procedurii de dezbatere a candidaturilor și de alegere a președintelui, vicepreședintelui și secretarului Comisiei Electorale Centrale, cu consemnarea rezultatelor într-un proces-verbal. Ședința de alegere a președintelui, vicepreședintelui și secretarului Comisiei Electorale Centrale va avea loc nu mai târziu de 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii de confirmare a noii componente a Comisiei Electorale Centrale. Revocarea din funcțiile nominalizate se efectuează în cazurile prevăzute la art.16, 19 și 20 din prezentul cod.</p> <p>(2) În cazul în care, la prima votare, candidatul la funcția de președinte, vicepreședinte sau secretar al Comisiei Electorale Centrale nu a întrunit majoritatea de voturi, se organizează votarea repetată la care pot participa și candidații care au candidat la aceeași funcție la prima votare.</p> <p>(3) Președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale activează permanent. Ceilalți membri ai Comisiei sînt convocați de președintele Comisiei după caz. Președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei dețin funcții de demnitate</p>		statut permanent.	
--	--	--	-------------------	--

13.	<p>publică obținute prin numire și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.</p> <p>(4) În caz de vacanță a unei funcții din cele menționate la alin.(1), vacanța se completează urmînd aceeași procedură ca în cazul alegerii.</p> <p>(5) În decursul a două zile de la data constituirii, Comisia Electorală Centrală aduce la cunoștința publică componența, sediul și modul de contactare pentru relații.</p> <p>(6) Mandatul Comisiei Electorale Centrale este de 5 ani. La expirarea acestui termen, componența comisiei poate fi modificată. În cazul în care mandatul Comisiei Electorale Centrale expiră în cursul perioadei electorale, mandatul se prelungește de drept pînă la finele acestei perioade și intrarea ulterioară în funcție a noilor membri, dar cu cel mult 90 de zile.</p>	<p>4. La articolul 19: în alineatul (4), după cuvîntul „Drepturile” se introduce textul „și obligațiile”;</p> <p>articolul se completează cu un nou alineat, (5), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Pentru membrii Comisiei care nu activează permanent perioada exercitării mandatului se</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA.</p> <p>La pct. 4, în ceea ce privește soluția normativă prevăzută pentru art. 19 alin. (5), potrivit căreia pentru membrii Comisiei Electorale Centrale care nu activează permanent perioada exercitării mandatului să fie asimilată stagiului de cotizare în serviciul public și să li se acorde garantiile stabilite de Legea nr.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La articolul 19 alineatul (5) din proiect se exclude.</p>
-----	--	--	---	--

<p>publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate, precum și nu au în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din <u>Legea nr.325 din 23 decembrie 2013</u> privind evaluarea integrității instituționale.</p> <p>(2) Pe durata mandatului, membrii Comisiei Electorale Centrale:</p> <p>a) nu pot fi membri ai partidelor și ai altor organizații social-politice;</p> <p>b) nu au dreptul de a participa la activități politice;</p> <p>c) nu pot face declarații în favoarea sau defavoarea concurenților electorali;</p> <p>d) nu pot contribui în nici un fel la activitățile pe care le desfășoară concurenții electorali, cu excepția exercitării atribuțiilor prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(3) Înainte de confirmare, candidații la funcția de membru al Comisiei Electorale Centrale sînt supuși verificării în condițiile <u>Legii nr.271-XVI din 18 decembrie 2008</u> privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice. Informația despre rezultatele verificării se dă publicității de către</p>	<p>asimilează stagiului de cotizare în serviciul public și li se acordă garanțiile stabilite de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.”.</p>	<p>199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, considerăm că este nejustificată și vine în contradicție cu cadrul normativ actual. Membrii Comisiei, activitatea cărora nu are caracter permanent, nu exercită nici funcția publică în sensul Legii nr. 158/2008 și nici funcția de demnitate publică. De precizat că, în conformitate cu prevederile în vigoare ale art. 17 alin. (3) din Codul electoral și Anexei la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, doar membrii care activează permanent – președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale dețin funcții de demnitate publică obținute prin numire și se supun prevederilor legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.</p> <p>În acest context, având în vedere că membrii Comisiei care nu activează permanent nu intră în categoria persoanelor cu funcție de demnitate publică, semnalăm că pentru această categorie nu pot fi aplicate/atribuite, în mod similar, prevederile referitoare la considerarea stagiului de cotizare în serviciul public și nici prevederile referitoare la garanțiile sociale</p>
--	--	--

	<p>autoritatea care îi confirmă pe membrii Comisiei.</p> <p>(4) Drepturile membrilor Comisiei Electorale Centrale sînt stipulate în Regulamentul de activitate al Comisiei Electorale Centrale.</p>		<p>stabilite de Legea nr. 199/2010, care reglementează regimul general al funcției de demnitate publică.</p>	
14.	<p>Articolul 21. Degrevarea de atribuțiile de serviciu. Remunerarea</p> <p>(1) Pentru perioada electorală, membrii Comisiei Electorale Centrale care nu activează permanent sînt degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent printr-o hotărîre a acesteia.</p> <p>(2) În perioada electorală (alegeri parlamentare, alegeri prezidențiale, alegeri locale generale, alegeri noi sau referendum republican), membrilor permanenți ai Comisiei Electorale Centrale li se stabilește o indemnizație de 35 la sută din salariul mediu. Membrii Comisiei care nu activează permanent primesc, în perioada electorală, un salariu echivalent cu salariul secretarului Comisiei Electorale Centrale, stabilit pentru perioada respectivă, din mijloacele financiare alocate pentru alegeri.</p> <p>(3) Între perioadele electorale, membrii Comisiei care nu activează permanent primesc o indemnizație în mărime de 35 la sută din salariul mediu pe economie pentru fiecare ședință a Comisiei.</p>	<p>5. Articolul 21:</p> <p>la alineatul (1), cuvîntul „sînt” se substituie prin cuvintele „pot fi”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În perioada electorală (alegeri parlamentare, alegeri prezidențiale, alegeri locale generale, alegeri noi sau referendum republican), membrilor Comisiei Electorale Centrale li se stabilește suplimentar o indemnizație de 35 la sută din salariul mediu pe economie. Membrii Comisiei care nu activează permanent primesc, în perioada electorală, o indemnizație echivalentă cu salariul secretarului Comisiei Electorale Centrale, stabilit pentru perioada respectivă, din mijloacele financiare alocate pentru alegeri cu calcularea sumelor suplimentare în cazul muncii acestora extra program și în zilele de odihnă și de sărbătoare.”;</p> <p>la alineatul (3), după cuvîntul „fiecare” se introduce textul „și de”.</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA.</p> <p>La pct. 5, la textul propus pentru art. 21 alin. (2), care prevede modificări în procedura de remunerare a muncii membrilor Comisiei Electorale Centrale care nu activează permanent, și anume în loc de salariu, aceștia să fie remunerați, în perioada electorală, cu o indemnizație echivalentă salariului secretarului Comisiei, cu calcularea sumelor suplimentare în cazul muncii extra program și în zilele de odihnă și de sărbătoare, ar fi necesară stabilirea unei metodologii de calcul a acestor sume. În context, cu titlu de informare, menționăm că o constatare în acest sens a fost formulată de Curtea de Conturi în hotărîrea sa nr. 76 din 2019 cu privire la Raportul auditului asupra gestionării mijloacelor financiare alocate pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019. În acest raport s-a menționat că, membrilor Comisiei Electorale Centrale care nu activează permanent, suplimentar, le-a fost calculat și achitat ilegal, pentru prestarea muncii în afara duratei normale a zilei de muncă și în zilele</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La articolul 21 alineatul (2) din proiect se exclude.</p>

15.		<p>de odihnă/sărbătoare, suma de cca 260,0 mii lei, inclusiv contribuții obligatorii aferente. Astfel, fiind atestată o lacună legislativă în ceea ce privește remunerarea membrilor Comisiei care nu activează permanent.</p> <p>Direcția generală juridică.</p> <p>5. La pct. 5 al art. I. din proiect menționăm:</p> <p>- că, substituirea cuvântului „<i>sînt</i>” prin cuvintele „<i>pot fi</i>” la art. 21 alin. (1) din Codul electoral, va permite membrilor Comisiei Electorale Centrale (CEC) să rămână încadrați în activitatea sa de la locul permanent de muncă (fapt pentru care va fi la sigur remunerat), iar concomitent cu aceasta să exercite funcțiile, atribuțiile și sarcinile ce îi revin ca membru al CEC (urmând să beneficieze și aici de anumite plăți, indemnizații, etc.). Considerăm că, modificarea dată poartă un caracter potențial coruptibil ce poate atrage interpretări, aplicări abuzive. Propunem excluderea acesteia din conținutul proiectului;</p> <p>- la alineatul doi al pct. 5 atragem atenția asupra textului „<i>membrilor Comisiei Electorale Centrale li se stabilește suplimentar o indemnizație de 35 la sută din salariul mediu pe economie</i>” (nu este clar dacă sintagma „<i>membrilor permanenți</i>”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	--	---

din redacția actuală a Codului electoral a fost modificată intenționat sau nu).

Remarcăm că, în cazul în care cuvântul „*permanenți*” nu va fi păstrat, membrul CEC, care nu activează permanent, ar putea beneficia de indemnizația de 35 la sută, de indemnizația echivalentă cu salariul secretarului CEC, și de salariul de la locul de muncă (dacă va fi operată modificarea din alineatul întâi al pct. 5 din proiect).

Atragem atenția la completarea normei de la art. 21 alin. (2) din Cod cu textul „*cu calcularea sumelor suplimentare în cazul muncii acestora extra program și în zilele de odihnă și sărbătoare*”. Remarcăm caracterul ambiguu al normei date, iar nota informativă nu conține careva argumentări, calcule în acest sens. Totodată, ținând cont de obiectivul de reglementare al Codului electoral, considerăm inoportun completarea prevederilor acestuia cu astfel de norme. Membrii CEC, funcționarii electorali dispun de cadrul legal prin care sunt reglementate situațiile de remunerare suplimentară pentru activitatea extra program și/sau activitatea acestora în zilele de odihnă/sărbătoare. Prin urmare, propunem excluderea acestor prevederi din conținutul proiectului dat;

		<p>- nu este clar care au fost condițiile ce au impus autorii de a introduce în conținutul Codului electoral completarea propusă la alineatul trei al pct. 5 din proiect.</p> <p>Conform pct. 34 din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin Hotărârea Comisiei nr. 137/2006 „<i>în perioada dintre alegeri, ședințele ordinar se desfășoară o dată la două săptămâni – marți, în perioada alegerilor – de două ori pe săptămână, marți și vineri</i>”. Uneori, reieșind din complexitatea subiectelor, precum și ordinea de zi o ședință a Comisie poate fi extinsă pentru mai multe zile. Din informația prezentată pe pagina oficială a CEC, putem observa că în luna iunie curent au avut loc patru ședințe ale Comisiei (02.06, 09.06, 16.06 și 23.06.2020).</p> <p>Actualmente, la art. 21 alin. (3) din Codul electoral este statuat că, „<i>între perioadele electorale, membrii Comisiei care nu activează permanent primesc o indemnizație în mărime de 35 la sută din salariul mediu pe economie pentru fiecare ședință a Comisiei</i>” (remarcăm că, doar 3 din 9 membri ai Comisiei activează permanent, pct. 15 din Hotărârea Comisiei nr. 137/2006).</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 678/2019 privind aprobarea</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
--	--	---	------------------------------

			<p>cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020 a fost aprobat cuantumumul salariului mediu lunar pe economie, în mărime de 7953 lei (35% din acesta fiind = 2783,55 lei).</p> <p>Respectiv, în cazul în care modificarea propusă de autorii pentru art. 21 alin. (3) din Cod va fi acceptată, toți membrii CEC vor beneficia de indemnizația de <u>35 la sută din salariul mediu pe economie pentru fiecare zi sedintă a Comisiei.</u></p> <p>Este important, de menționat că, nota informativă nu conține careva argumente ce ar justifica modificările stimulatorii/financiare, care de fapt se regăsesc în mai multe norme din prezentul proiect de lege.</p> <p>Tot aici, obiectăm lipsa unor estimări, analize sau calcule la acest capitol.</p>		
16.	<p>Articolul 22. Atribuțiile generale ale Comisiei Electorale Centrale</p>		<p>CALC</p> <p>Art. 22. alin. (1) se completează cu litera m') cu următorul cuprins:</p> <p>„ m') organizează și desfășoară în timp util și în conformitate cu procedurile legale a consultărilor publice referitor la proiectele de acte normative privind procesele electorale, și va asigura publicarea rezultatelor consultărilor publice”.</p>		<p>Nu se acceptă.</p>
17.	<p>Articolul 27. Centrul de instruire continuă în domeniul electoral</p> <p>(1) Centrul de instruire continuă în domeniul electoral este o instituție</p>	<p>6. Articolul 27 se completează cu un nou alineat, (4), cu următorul cuprins:</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA.</p> <p>La pct. 6, norma propusă la art. 27 alin. (4) care prevede achitarea pentru angajații permanenți ai Centrului de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La articolul 27 alineatul (4) din proiect se exclude.</p>	

	<p>publică fondată de Comisia Electorală Centrală, care realizează, la solicitarea partidelor politice sau a altor organizații social-politice, instruirea specializată a funcționarilor electorali. La solicitare, instruirea poate fi acordată și altor subiecți implicați în procesul electoral (observatori, mass-media, autorități ale administrației publice locale etc.). Comisia Electorală Centrală poate decide degrevarea de atribuțiile de la locul de muncă permanent a persoanelor care urmează instruirea în domeniul electoral.</p> <p>(2) Centrul de instruire continuă în domeniul electoral este finanțat din mijloace prevăzute în bugetul Comisiei Electorale Centrale, precum și din mijloacele acordate ca asistență tehnică/financiară de organismele internaționale, de donatorii externi și interni.</p> <p>(3) Regulamentul Centrului de instruire continuă în domeniul electoral se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.</p>	<p>„(4) Remunerarea angajaților permanenți ai Centrului de instruire continuă în domeniul electoral se efectuează în conform prevederilor legislației în vigoare, iar pentru perioada electorală, indiferent de tipul scrutinului, fiindu-le stabilită o indemnizație în mărime de 35 la sută din salariul mediu. În cazuri excepționale, cu acordul salariatului, durata timpului de muncă poate depăși plafonul stabilit la art.104 alin.(5) din Codul muncii.”.</p>	<p>instruire continuă în domeniul electoral a unei indemnizații în mărime de 35 la sută din salariul mediu în perioada electorală, indiferent de tipul scrutinului, generează un impact financiar asupra bugetului de stat, care nu este cuantificat și pentru care nu sunt prevăzute sursele de acoperire. Întrucât, implementarea normei propuse conduce la influențe suplimentare asupra cheltuielilor bugetului de stat, este de remarcat art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, potrivit căruia pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p>	
18.	<p>Articolul 28. Constituirea circumscripțiilor electorale și de consiliilor electorale de circumscripție</p> <p>(1) Comisia Electorală Centrală, cu cel puțin 55 de zile înainte de alegeri, constituie circumscripțiile electorale care corespund, de regulă,</p>	<p>7. La articolul 28, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, (1¹), cu următorul cuprins: „(1¹) Pentru secțiile de votare din străinătate și pentru secțiile de votare pentru localitățile din sfînga Nistrului (Transnistria), Comisia Electorală Centrală va constitui consiliu</p>	<p>Direcția generală juridică. 6. Art. 54 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 100/2017 impune evitarea tautologiilor juridice. Astfel, nu este clară necesitatea completării propuse la pct. 7 al Art. I. din proiect, deoarece, aceasta dublează</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

19.	<p>hotarelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul doi ale Republicii Moldova, unității teritoriale autonome Găgăuzia, municipiilor Chișinău și Bălți, precum și, cu cel puțin 50 de zile înainte de alegeri, constituie consiliile electorale de circumscripție. Pentru alegerile de orice nivel și pentru referendumurile republicane, circumscripțiile electorale și consiliile electorale de circumscripție se constituie în același termen, dacă codul nu prevede altfel.</p> <p>(2) Particularitățile constituirii circumscripțiilor electorale, precum și a consiliilor electorale de circumscripție respective, sînt prevăzute la art.80 și 81.</p> <p>(3) Consiliile electorale de circumscripție se constituie dintr-un număr impar de membri, de cel puțin 7 și de cel mult 11 persoane, dintre care în consiliile de circumscripție de nivelul doi cel puțin 3 persoane cu studii juridice superioare sau cu studii în domeniul administrației publice.</p> <p>(4) În cazul alegerilor și referendumurilor locale, candidaturile a 2 membri ai consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi se propun de către consiliul local de nivelul întâi, iar în cazul cînd lipsesc aceste propuneri, ei sînt numiți de Comisia Electorală Centrală din</p>	<p>electorale distincte, cu sediul în municipiul Chișinău, care vor asigura organizarea proceselor electorale în secțiile de votare respective.”.</p>	<p>prevederile art. 81 alin. (1) și (2) din Codul electoral.</p> <p>CALC</p> <p>Completarea articolului cu două aliniate:</p> <p>(12) Pentru secțiile de votare din străinătate, Comisia Electorală Centrală va forma un consiliu electoral distinct, cu sediul în municipiul Chișinău, care va asigura organizarea proceselor electorale pentru secțiile de votare constituite peste hotare.</p> <p>(13) Pentru secțiile de votare pentru localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), Comisia Electorală Centrală va forma un consiliu electoral distinct, cu sediul în municipiul Chișinău, care va asigura organizarea proceselor electorale pentru secțiile de votare constituite pentru localitățile din stînga Nistrului (Transnistria).</p> <p>Nu se acceptă.</p>
-----	---	---	--

numărul persoanelor incluse în Registrul funcționarilor electorali. Candidaturile celorlalți membri se propun de către partide și alte organizații social-politice reprezentate în Parlament la data constituirii consiliului electoral de circumscripție, câte unul de la fiecare partid sau altă organizație social-politică, iar dacă nu este suficient, numărul rămas de membri se completează de Comisia Electorală Centrală, din Registrul funcționarilor electorali. Pe măsura posibilității, în componența consiliilor electorale de circumscripție se includ persoane cu studii juridice superioare.

(5) În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale, referendumurilor republicane și alegerilor locale generale, candidaturile a 2 membri ai consiliului electoral de circumscripție de nivelul doi se propun de către judecătoria sau, după caz, de către curtea de apel, candidaturile altor 2 membri – de către consiliile locale de nivelul doi și Adunarea Populară a Găgăuziei. Candidaturile celorlalți membri se propun de către partide și alte organizații social-politice reprezentate în Parlament la data constituirii consiliului electoral de circumscripție, câte unul de la fiecare partid sau altă organizație social-politică, iar dacă nu este suficient,

numărul rămas de membri se completează de Comisia Electorală Centrală, din Registrul funcționarilor electorali.

(6) În cazul când partidele și alte organizații social-politice nu prezintă candidaturile lor în componența consiliului electoral de circumscripție cel târziu cu 7 zile înainte de expirarea termenului de constituire a acestuia, numărul necesar de candidaturi se completează de către consiliile locale și Adunarea Populară a Găgăuziei, iar dacă nici acestea nu prezintă candidaturile, consiliul electoral se completează de Comisia Electorală Centrală, din Registrul funcționarilor electorali. În cazul în care consiliul electoral de circumscripție îndeplinește și funcția de birou al secției de votare, membrii propuși de către partide și alte organizații social-politice reprezentate în Parlament nu pot fi membri de partid.

(7) Membrii consiliului electoral de circumscripție propuși de instanțele judecătorești și de consiliile locale nu pot fi consilieri în consiliile locale, deputați în Adunarea Populară a Găgăuziei și/sau membri de partid.

(8) În decursul a 3 zile de la data constituirii consiliului electoral de circumscripție, membrii acestuia aleg din rândurile lor, prin vot secret, președintele, vicepreședintele și

	<p>secretarul consiliului, comunicînd imediat Comisiei Electorale Centrale rezultatele acestor alegeri.</p> <p>(9) În decursul a 4 zile de la data constituirii, consiliul electoral de circumscripție aduce la cunoștința publică componența și sediul său, modul de contactare pentru relații.</p> <p>(10) Consiliul electoral de circumscripție adoptă hotărîri cu votul majorității membrilor.</p> <p>(11) Consiliul electoral de circumscripție este asistat de un aparat al cărui stat de personal se aprobă de Comisia Electorală Centrală la propunerea consiliului electoral de circumscripție. Pentru activitatea în perioada electorală, funcționarii aparatului consiliului electoral de circumscripție beneficiază de o indemnizație, calculată în baza salariului mediu pe economie pentru anul precedent și achitată din mijloacele financiare alocate pentru alegeri. Funcționarilor aparatului consiliului electoral de circumscripție degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent din instituțiile bugetare li se menține salariul la locul de muncă permanent.</p>	<p>8. La articolul 29 litera i), textul „publicarea în presa locală a rezultatelor votării” se substituie prin textul „afișarea acestora la sediul său și a administrației publice locale”.</p>	<p>Deputat Vasile BOLEA. Direcția generală juridică. 7. În contextul modificării propuse la pct. 8 al art. 1 din proiect, recomandăm păstrarea textului „publicarea în presa locală a</p>	<p>Se acceptă. La art.1 punctul 8 din proiect se exclude. Se păstrează redacția actuală a Codului electoral.</p>
20.	<p>Articolul 29. Atribuțiile consiliului electoral de circumscripție</p> <p>Consiliul electoral de circumscripție are următoarele atribuții:</p>			

	<p>i) totalizează rezultatele alegerilor din circumscripție, prezintă Comisiei Electorale Centrale actele respective și asigură publicarea în presa locală a rezultatelor votării;</p>		<p>rezultatelor votării”.</p>	
21.	<p>Articolul 30. Constituirea secțiilor de votare și a birourilor electorale ale secțiilor de votare</p> <p>(1) Pentru a efectua votarea și numărarea voturilor, se circumscripțiile electorale se divizează în secții de votare.</p> <p>(2) Secțiile de votare se constituie de către consiliile electorale de circumscripție în localități, în baza propunerilor primarilor orașelor (municipiilor), sectoarelor și satelor (comunelor), cu cel puțin 35 de zile înainte de data alegerilor, și vor cuprinde cel puțin 30 și cel mult 3000 de alegători. La propunerea primarilor orașelor (municipiilor), ai sectoarelor și ai satelor (comunelor), plafonul de 3000 de alegători poate fi depășit cu cel mult 10 la sută. Pentru alegerile de orice nivel și pentru referendumurile republicane, secțiile de votare se constituie în același termen. Sediile secțiilor de votare se stabilesc, de regulă, în sedile aflate în proprietate publică și se amenajează astfel încât să se faciliteze accesul în ele al persoanelor în vârstă și cu dizabilități.</p>		<p>CALC</p> <p>La art.30, alin.(2), va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Secțiile de votare se constituie de către consiliile electorale de circumscripție în localități, în baza propunerilor primarilor orașelor (municipiilor), sectoarelor și satelor (comunelor), cu cel puțin 35 de zile înainte de data alegerilor, și vor cuprinde cel puțin 30 și cel mult 3000 de alegători. La propunerea primarilor orașelor (municipiilor), ai sectoarelor și ai satelor (comunelor), plafonul de 3000 de alegători poate fi depășit cu cel mult 10 la sută. Pentru alegerile de orice nivel și pentru referendumurile republicane, secțiile de votare se constituie în același termen. Sediile secțiilor de votare se stabilesc, de regulă, la parterul sediiilor aflate în proprietate publică și se amenajează astfel încât să faciliteze accesul în ele al persoanelor în vârstă și cu dizabilități.</p> <p>La articolul 30, aliniatul (11), după textul „aleg din rândul lor președintele, vicepreședintele” se completează cu cuvintele:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>

22.	<p>(11) În decursul a 2 zile de la data constituirii biroului electoral al secției de votare, membrii acestuia aleg din rândul lor președintele, vicepreședintele și secretarul biroului, adoptă hotărârea respectivă, comunicând-o imediat consiliului electoral de circumscripție și aducând la cunoștința publică componența și sediul biroului electoral, modul de contactare pentru relații.</p> <p>Articolul 31. Particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare din străinătate și a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate</p> <p>(1) Toate secțiile de votare constituite în străinătate vor activa în conformitate cu particularitățile prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(2) În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și al referendumului republican, pe lângă misiunile diplomatice și oficiale consulare ale Republicii Moldova se organizează una sau mai multe secții de votare pentru alegătorii care se află în străinătate la data alegerilor.</p> <p>(3) În afară de secțiile de votare prevăzute la alin.(2), cu acordul autorităților competente ale țărilor respective, vor fi organizate secții de votare și în alte localități. Constituirea acestor secții de votare se stabilește de către Comisia</p>	9. La articolul 31, alineatul (7) se abrogă.	” , membrul pentru incluziune socială”	
			<p>CALC</p> <p>Articolul 31, alineatul 3 va avea următorul conținut:</p> <p>„În afară de secțiile de votare prevăzute la alin. (2), cu acordul autorităților competente ale țărilor respective, vor fi organizate secții de votare și în alte localități. Constituirea acestor secții de votare se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe baza numărului de alegători care au participat la scrutinul precedent de același tip, organizat în circumscripția națională, pe baza înregistrării prealabile a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate, pe baza informațiilor obținute de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene de la autoritățile competente ale țărilor de reședință a</p>	Nu se acceptă.

Electorală Centrală, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe baza numărului de alegători care au participat la scrutinul precedent, organizat în circumscripția națională, pe baza înregistrării prealabile a cetățenilor Republicii Moldova aflați în străinătate, dar și pe baza informațiilor obținute de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene de la autoritățile competente ale țărilor de reședință a cetățenilor Republicii Moldova privind numărul acestora și locul aflării acestora. Avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene se va referi la îndeplinirea condiției vizând obținerea acordului autorităților competente ale țării respective, precum și la posibilitatea asigurării din punct de vedere logistic a procesului de votare. Regulamentul privind înregistrarea prealabilă se aprobă de către Comisia Electorală Centrală.

(7) Procesele-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate, însoțite de toate contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, sînt transmise, prin mijloace electronice, la consiliul electoral de circumscripție în cel mult 24 de ore

cetățenilor Republicii Moldova privind numărul acestora și locul aflării acestora, dar și pe baza numărului de sesizări/contestații depuse de către cetățenii care au participat la scrutiinele electorale precedente. Avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene se va referi la îndeplinirea condiției vizând obținerea acordului autorităților competente ale țării respective, precum și la posibilitatea asigurării din punct de vedere logistic a procesului de votare. Regulamentul privind înregistrarea prealabilă se aprobă de către Comisia Electorală Centrală”;

Articolul 31 se completează cu un alineat următorul conținut:

„(3¹) Cu cel puțin 5 zile înainte de adoptare, proiectul Hotărîrii Comisiei Electorale Centrale privind constituirea secțiilor de vot în străinătate, însoțită de un raport motivat cu informațiile care au justificat stabilirea modului și numărul de secții de votare ce urmează a fi deschise, se publică pe pagina web a instituției și este adusă la cunoștința publicului.”

Nu se acceptă.

	<p>de la închiderea secțiilor. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale este confirmată telefonic, iar în cazul unor neconcordanțe și neajunsuri probate suficient, acestea se corectează de către consiliul electoral de circumscripție Chișinău.</p>			
23.	<p>Articolul 36. Modificarea componenței consiliilor și birourilor electorale</p> <p>(2) Membrul consiliului electoral sau al biroului electoral este revocat de organul (autoritatea) sau concurrentul electoral care l-a desemnat, pentru încălcarea interdicțiilor stabilite la art.35 alin.(7), pentru lezarea drepturilor electorale ale alegătorilor, pentru absența consecutivă nemotivată la 2 ședințe ale organului electoral sau pentru refuzul de executare a deciziilor organului electoral din care face parte, constatate prin hotărâre a organului electoral din care acesta face parte. În cazul când hotărârea a fost contestată, revocarea se face după confirmare de către organul electoral ierarhic superior.</p>	<p>10. La articolul 36 alineatul (2), sintagma „concurrentul electoral” se substituie prin cuvintele „partidul politic”.</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC. Direcția generală juridică.</p> <p>8. Ținând cont de definiția „<i>concurrent electoral</i>” de la art. 1 din Cod, obiectăm că, modificarea propusă la pct. 10 al art. 1. din proiect reduce considerabil spectrul subiecților vizajați de norma art. 36 alin. (2) din Codul electoral.</p>	<p>Se acceptă. La art.1 punctul 10 din proiect se exclude. Se păstrează redacția actuală a Codului electoral.</p>
24.	<p>Articolul 41. Condițiile și modul de susținere financiară a campaniilor electorale</p> <p>(2) Finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali de către persoane fizice sau juridice se</p>	<p>12. Articolul 41: la alineatul (2), textul la început va avea următorul cuprins: „Finanțarea și susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale ale concurenților electorali și a</p>	<p>CALC Articolul 41, alin. (2), lit. d) va avea următorul cuprins: „d) plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate și utilizate în contul „Fond electoral” al concurentului</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>efectuează cu respectarea următoarelor condiții:</p> <p>a) concurentul electoral deschide la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral”, transferând în el mijloace financiare proprii, precum și alte mijloace bănești primite în condițiile legii de la persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova ori de la persoane juridice din țară și anuță Comisia Electorală Centrală despre persoana responsabilă de finanțele sale (trezorierul). Candidații în alegeri nu pot fi desemnați trezorieri;</p> <p>b) contul cu mențiunea „Fond electoral” poate fi deschis și pînă la înregistrarea concurentului electoral, cu condiția ca orice încasări și cheltuieli de pe acest cont să se facă doar după înregistrarea concurentului electoral;</p> <p>c) concurentul electoral care nu-și deschide un cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare;</p> <p>d) plafonul general pe țară al mijloacelor financiare ce pot fi transferate în contul „Fond electoral” al concurentului electoral constituie 0,05% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv; plafonul</p>	<p>participanților la referendum de către persoane fizice sau juridice se efectuează cu respectarea următoarelor condiții:”;</p> <p>la alineatul (2) litera f), după cuvintele „prevăzute la” se introduce textul „alin. (3)”;</p> <p>la alineatul (8), cuvîntul „radiodifuzorii” se substituie prin textul „furnizorii de servicii media”, iar sintagma „Consiliul Coordonator al Audiovizualului” se substituie prin sintagma „Consiliul Audiovizualului”.</p>	<p>electoral se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, luând ca bază de calcul un coeficient înmulțit cu numărul de alegători din circumscripția electorală în care au loc alegerile, dar nu mai mare decît echivalentul a 0,01% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv”.</p> <p>Propunerea alternativă Promolex „d) plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate și utilizate în contul „Fond electoral” al concurentului electoral se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, luând ca bază de calcul un coeficient înmulțit cu numărul de alegători din circumscripția electorală în care au loc alegerile. Plafonul obținut să nu fie mai mare decît echivalentul a 0,01% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
--	---	---	------------------------------

maxim pentru fiecare circumscripție electorală se determină de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit de către Comisie cu numărul de alegători din circumscripția respectivă; coeficientul se calculează prin împărțirea plafonului general al mijloacelor financiare pe țară la numărul total de alegători din țară;

e) plafoanele donațiilor în contul „Fond electoral” pentru o campanie electorală constituie 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv din partea persoanelor fizice și, respectiv, 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv din partea persoanelor juridice; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării, acest plafon nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcții de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acest plafon nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. O persoană fizică

poate face donații în numerar în valoare de pînă la 3 salarii medii pe economie pe anul respectiv, iar donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare;

f) persoanele juridice pot vira mijloace bănești pe contul „Fond electoral” numai prin transfer, împreună cu o notă informativă despre inexistența cotei de stat, străine sau mixte în capitalul social și cu o declarație pe propria răspundere privind lipsa restricțiilor prevăzute la lit.d);

g) persoana juridică care transferă mijloace bănești pe contul „Fond electoral” îi va informa pe acționarii sau pe membrii săi despre operațiunile astfel efectuate;

h) donațiile oferite în numerar de către persoanele fizice se însoțesc de un formular completat care se anexează la documentele contabile ale concurentului electoral susținut. Modelul formularului privind donațiile oferite în numerar se aprobă de Comisia Electorală Centrală;

i) mijloacele financiare din fondul electoral pot fi utilizate numai după declararea lor la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, în cazul candidaților independenți în alegerile locale;

	<p>j) mijloacele financiare transferate pe conturile cu mențiunea „Fond electoral” nu pot fi folosite în scopuri personale.</p> <p>(3) Se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a activității partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale/ concurențelor electorale de către:</p> <p>a) persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital mixt, de către alte state sau organizații internaționale, inclusiv organizații politice internaționale;</p> <p>b) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;</p> <p>d) autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;</p> <p>e) persoanele juridice care, în ultimii trei ani înainte de începerea perioadei electorale, au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul <u>Legii nr.131/2015</u> privind achizițiile publice, precum și de către</p>		
--	--	--	--

	<p>persoanele juridice cu capital străin sau mixt;</p> <p>f) persoanele anonime sau în numele unor terți;</p> <p>g) persoanele fizice care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova;</p> <p>h) organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.</p> <p>(8) În termen de 5 zile de la începerea perioadei electorale, radiodifuzorii sînt obligați să dea publicității condițiile în care oferă spațiu publicitar (inclusiv prețul/minut) și alte servicii conexe concurenților electorali, informînd Comisia Electorală Centrală și Consiliul Coordonator al Audiovizualului. Comisia Electorală Centrală publică aceste informații pe pagina sa oficială.</p>		
25.	<p>Articolul 43. Rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale</p> <p>(4) Rapoartele sînt plasate pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la primirea lor, respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>(6) Rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale pentru întreaga perioadă electorală se vor prezenta la Comisia Electorală Centrală de către concurenții electorali înregistrați cel tîrziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor.</p>	<p>CALC</p> <p>La art. 43:</p> <p>- alin. (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„Rapoartele sînt plasate pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la primirea lor, respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal, cu publicarea datelor de identificare a donatorilor privind ocupația/locul de muncă sau genul de activitate practicat.”</p> <p>- alin. (6) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>

	<p>Rapoartele se publică pe pagina oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea lor, respectând legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p>		<p>„Rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale pentru întreaga perioadă electorală se vor prezenta la Comisia Electorală Centrală de către concurenții electorali înregistrați cel târziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor. Rapoartele se publică pe pagina oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 24 de ore de la recepționarea lor, respectând legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal.”</p>	
26.	<p>Articolul 44. Listele electorale (1) Listele electorale, întocmite în baza Registrului de stat al alegătorilor, sînt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința pe teritoriul unei secții de votare. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare. Alegătorul care are și domiciliu, și reședință este înscris, în perioada valabilității reședinței, în lista electorală de la secția de votare în a cărei rază teritorială acesta își are reședința. Regulamentul privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale se aprobă de Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(2) În lista electorală se indică: a) localitatea și numărul secției de votare;</p>	<p>13. Articolul 44: în alineatele (1) și (4), cuvîntul „domiciliază” se substituie prin textul „își au domiciliul; alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Listele electorale se întocmesc pe secții de votare în baza informației din Registrul de stat al alegătorilor. Lista unei secții de votare este ordonată alfabetic, după numele, prenumele alegătorilor, sau după denumirea străzii, numărul blocului în creștere, numele, prenumele alegătorilor. Arondarea alegătorilor la secțiile de votare se efectuează de către registrarii din cadrul autorităților publice locale, autorizați în acest sens, conform procedurii stabilite de regulamentul cu privire la Registrul de stat al alegătorilor, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale”.</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC. Direcția generală juridică. 10. La pct. 13 al art. I. din proiect remarcăm că, în modificarea propusă pentru norma art. 44 alin. (8) din Cod nu se regăsesc prevederi ce ar viza alegerile locale.</p> <p>Deputat Sergiu LITVINENCO. La art.44, alin.(7) urmează a fi păstrat în redacția actuală.</p>	<p>Se acceptă. la alineatul (8), după cuvîntul „alegeri” se introduc cuvintele „parlamentare, prezidențiale, alegeri locale generale, referendum republican”;</p> <p>Nu se acceptă.</p>
27.				

	<p>b) numele și prenumele, anul nașterii alegătorului;</p> <p>c) domiciliul/reședința alegătorului;</p> <p>d) numărul de identificare de stat (IDNP);</p> <p>e) seria și numărul actului de identitate.</p> <p>(3) Listele electorale se întocmesc, în cazul comunelor, pe sate și, după caz, pe străzi, iar în cazul orașelor și municipiilor – pe străzi și blocuri, repartizarea alegătorilor făcându-se în baza informației prezentate de autoritățile administrației publice locale respective.</p> <p>(7) În cazul în care alegătorul își schimbă domiciliul sau reședința în perioada dintre data întocmirii listelor electorale și data alegerilor, biroul electoral al secției de votare corespunzător domiciliului precedent, la solicitarea alegătorului și pe baza actului de identitate acceptat pentru participarea la votare, îi eliberează un certificat pentru drept de vot. Alegătorul care a primit certificat pentru drept de vot confirmă primirea acestuia, semnând în lista electorală în dreptul numelui său, la rubrica "Notă", unde este indicată data eliberării, numărul certificatului pentru drept de vot și numele membrului biroului electoral care l-a eliberat.</p>	<p>la alineatul (7), textul „domiciliul și reședința” se substituie prin textul „locul de ședere”;</p> <p>la alineatul (8), după cuvântul „alegeri” se introduce textul „parlamentare, prezidențiale, referendum republican”;</p>		
--	---	---	--	--

	<p>(8) Persoanele cu drept de vot care, după ultima participare la alegeri, și-au schimbat locul de ședere sînt în drept, cel tîrziu cu 30 de zile înainte de următoarele alegeri, să-și declare locul nou de ședere la organul administrației publice locale pentru a putea fi înscrise în lista de alegători la secția de votare corespunzător locului șederii. Autoritățile administrației publice locale respective comunică neîntîrziat informația în cauză Comisiei Electorale Centrale.</p>			
28.	<p>Articolul 45. Verificarea listelor electorale</p> <p>(1) Listele electorale se fac accesibile în localurile secțiilor de votare, precum și se plasează pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, în acestea fiind indicate numele, prenumele și anul nașterii ai fiecărui alegător. Un exemplar al listei se păstrează la primărie. Alegătorilor li se comunică, cel tîrziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, prin toate mijloacele de comunicare disponibile (mass-media, telefon, afișe, internet), sediul secției de votare la care ei vor putea vota.</p>	<p>14. Articolul 45 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 45. Verificarea listelor electorale</p> <p>(1) Listele electorale se fac accesibile în localurile secțiilor de votare și se plasează pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, în acestea fiind indicate numele, prenumele și anul nașterii fiecărui alegător. Alegătorilor li se comunică, cel tîrziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, prin toate mijloacele disponibile, sediul secției de votare la care ei vor putea vota.</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>11. La pct. 14 al art. I. din proiect, prin care se propune o redacție nouă a art. 45 din Cod, comunicăm că, la alin. (1) nu este clar de ce din conținutul normei date se exclude textul „<i>un exemplar al listei se păstrează la primărie</i>”.</p> <p>Deputat Sergiu LITVINENCO.</p> <p>În redacția alin.(3)-(5) din art.45 care se referă la verificarea listelor electorale urmează a fi incluși și observatorii.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
30.	<p>Articolul 46. Desemnarea candidaților</p> <p>(1) În cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, procesul de desemnare a candidaților</p>		<p>CALC</p> <p>La art.46 alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale,</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>începe cu 60 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor. În cazul alegerilor locale, desemnarea candidaturilor se efectuează după constituirea circumscripțiilor electorale și consiliilor electorale de circumscripție conform art.131.</p>		<p>procesul de desemnare a candidaților începe cu 60 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor. În cazul alegerilor locale, procesul de desemnare a candidaturilor începe imediat dar nu mai târziu de 2 zile de la constituirea circumscripțiilor electorale și consiliilor electorale de circumscripție conform art. 131, și se termină cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor.”</p>	
31.	<p>Articolul 47. Colectarea semnăturilor pentru susținerea candidatului independent și pentru inițierea referendumului</p> <p>(1) Semnături se colectează numai pentru susținerea candidaților independenți sau pentru inițierea unui referendum. În cazul alegerilor locale, se colectează semnături numai din partea alegătorilor care își au domiciliul sau reședința valabilă în circumscripția în care candidează candidatul independent.</p> <p>(2) Au dreptul de a colecta semnături candidații independenți și membrii grupurilor de inițiativă care desemnează și/sau susțin candidați independenți în alegeri, precum și membrii grupului de inițiativă pentru inițierea unui referendum.</p> <p>(3) În listele de colectare a semnăturilor în susținerea candidatului independent, precum și pentru inițierea referendumului,</p>	<p>16. Articolul 47: alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) În listele de colectare a semnăturilor în susținerea candidatului independent, precum și pentru inițierea referendumului, denumite în continuare liste de subscripție, se indică numele și prenumele, anul nașterii, profesia (ocupatia), funcția, locul de muncă, domiciliul și subiectul care l-a desemnat, precum și numele și prenumele persoanei care colectează semnăturile. Lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care au domiciliul într-o singură circumscripție electorală în care urmează să fie organizate alegeri și/sau referendum. În cazul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>12. La pct. 16 al art. I. din proiect:</p> <p>- în contextul modificărilor propuse pentru alin. (3) al art. 47 din Cod apare întrebarea cum și de cine vor fi cumulate listele de colectare a semnăturilor din circumscripția electorală de peste hotare? Cum și de cine vor fi cumulate și aranjate listele dintr-o unitatea administrativ teritorială de nivelul al doilea (la alegerile prezidențiale)? Tot aici, nu este clar de ce diferă modul de colectare a semnăturilor.</p> <p>Ținând cont de definiția „candidat independent”, precum și de denumirea art. 47 din Codul electoral „Colectarea semnăturilor pentru susținerea candidatului independent și pentru inițierea referendumului” atragem atenție la ultima propoziție din alin. (3), cum rămâne în cazul dat cu candidatul la funcția de Președinte înaintat de o formațiune politică?</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>denumite în continuare liste de subscripție, se indică numele și prenumele, anul nașterii, profesia (ocuparea), funcția, locul de muncă, domiciliul și apartenența politică a candidatului, precum și numele și prenumele persoanei care colectează semnăturile. Lista de subscripție va conține numai semnături ale susținătorilor care domiciliază într-o singură localitate.</p> <p>(4) În lista de subscripție, susținătorul candidatului, precum și susținătorul inițierii referendumului completează personal numărul curent, numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, data la care semnează în listă și își aplică semnătura. În cazul în care susținătorul candidatului nu poate, din motive obiective, să completeze personal datele solicitate, acestea sînt completate de membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile, semnătura în lista de subscripție fiind aplicată nemijlocit de susținător, iar în caz de imposibilitate, de un reprezentant legal al acestuia.</p> <p>(5) Un alegător poate susține, prin semnătură, un singur candidat în cadrul unui scrutin.</p> <p>(6) Membrul grupului de inițiativă care colectează semnăturile</p>	<p>domiciliază în aceeași unitate administrativ-teritorială de nivel al doilea.”;</p> <p>la alineatul (4), textul „de membrul grupului de inițiativă sau de o altă persoană împuternicită să colecteze semnăturile” se substituie prin cuvintele „de colector”, cuvântul „legal” se exclude, iar la finele alineatului se introduce textul „, făcîndu-se mențiunea corespunzătoare la rubrica Notă”, alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Un alegător poate susține, prin semnătură, mai mulți candidați inclusiv pentru mai multe funcții electivе, însă nu poate susține același candidat, prin semnătură, de două și mai multe ori.”;</p> <p>la alineatul (6), textul „Membrul grupului de inițiativă care colectează semnăturile alegătorilor” se substituie prin cuvântul „Colectorul”.</p>	<p>- în vederea evitării unor eventuale neconcordanțe termenul „colector” necesită a fi definit în conținutul art. 1 din Codul electoral. Obiecția dată o adresăm și modificării propuse pentru alin. (6) al art. 47 din Cod;</p> <p>Cine poate fi calificat drept „reprezentant legal” al unei persoane legislația națională prevede/explică însă, cine poate fi „reprezentant” (în sensul modificării propuse pentru alin. (4) al art. 47 din Cod) nu este clar. Prin urmare, în vederea evitării unor eventuale abuzuri, recomandăm păstrarea în conținutul alin. (4) al art. 47 din Codul cuvîntul „legal”;</p> <p>- norma propusă pentru alin. (5) al art. 47 poartă un caracter coruptibil și poate atrage interpretări abuzive.</p> <p>CALC</p> <p>La articolul 47;</p> <p>- alineatul (3) cuvintele „apartenența politică” se exclude; textul „într-o singură localitate” se substituie cu textul „în circumscripția în care candidează candidatul independent.”;</p> <p>- alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Alegătorii pot semna în sprijinul mai multor candidați, în cadrul unui scrutin”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
--	--	---	---

	<p>alegătorilor semnează fiecare foaie din listele de subscripție. La sfârșitul fiecărei foi din listele de subscripție, colectorul face o mențiune prin care atestă faptul că semnăturile au fost colectate de el personal și că el confirmă autenticitatea semnatarilor, apoi semnează.</p>			
33.	<p>Articolul 48. Prezentarea și verificarea listelor de subscripție</p> <p>(1) După primirea listelor de subscripție, organul electoral respectiv începe verificarea autenticității semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste, adresa domiciliului acestora. Verificarea se efectuează în decursul a 5 zile de la data primirii listelor.</p> <p>(4) Se consideră nule și neavenite:</p> <p>a) listele de subscripție întocmite până la data începerii perioadei de desemnare a candidaților;</p> <p>b) semnăturile din listele de subscripție considerate ca fiind false;</p> <p>c) listele de subscripție care au fost completate fără a fi respectate cerințele prevăzute la art.47 alin.(4) și (6).</p>		<p>CALC</p> <p>Alineatul (1) se completează la final, cu următoarea propoziție: „Odată, ce verificarea atestă că numărul necesar de semnături a fost colectat, semnăturile rămase nu trebuie verificate”.</p> <p>- la alineatul (4) litera b), cuvântul „considerate” se substituie cu „constatate”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
34.	<p>Articolul 49. Înregistrarea candidaților</p> <p>(1) Pentru înregistrarea candidaților, Comisiei Electorale Centrale sau consiliilor electorale de circumscripție li se prezintă de către</p>	<p>19. Articolul 49 alineatul (1): la litera a), după textul „organului central sau teritorial” se introduc cuvintele „conform prevederilor statutare sau actului de constituire”, iar textul „, 86” se exclude;</p>	<p>CALC</p> <p>Articolul 49 alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Pentru înregistrarea candidaților, Comisiei Electorale Centrale sau consiliilor electorale de</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>candidat, cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, următoarele documente:</p> <p>a) procesul-verbal al ședinței organului central sau teritorial al partidului, a altei organizații social-politice sau a blocului electoral privind desemnarea candidatului (listei de candidați întocmite conform prevederilor art.84, 85, 86 și 137);</p> <p>b) listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului independent;</p> <p>c) datele biografice ale candidatului;</p> <p>d) declarația candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat, conținând și declarația pe propria răspundere despre lipsa interdicțiilor legale/judecătorești de a candida;</p> <p>e) declarația de avere și interese personale a candidatului pentru ultimii 2 ani anteriori anului în care se desfășoară alegerile, în conformitate cu Legea privind declararea averii și a intereselor personale;</p> <p>f) o declarație pe propria răspundere privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inexistența restricțiilor legale/judecătorești de a candida sau ocupa funcții publice; 	<p>litera d) se completează la final cu textul „sau de a ocupa funcții publice”;</p> <p>litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>„f) declarația pe propria răspundere privind inexistența actelor de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sînt prescise.”</p>	<p>circumscripție li se prezintă de către candidat, cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor parlamentare și prezidențiale, și cu 25 de zile înainte de ziua alegerilor locale, următoarele documente:”</p>
--	--	--	--

35.	<p>– inexistența actelor de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sînt prescrite;</p> <p>g) certificatul de sănătate al candidatului pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, eliberat de instituția medicală la care acesta se află în evidență;</p> <p>h) declarația candidatului pentru funcția de primar privind abandonarea, pe termenul mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care persoana dată este aleasă și validată;</p> <p>i) declarația despre suspendarea, a pe durata campaniei electorale, a funcțiilor ocupate anterior – pentru persoanele care cad sub incidența art.13 alin.(3);</p> <p>j) simbolul electoral în variantă electronică și pe hîrtie;</p> <p>k) copia de pe actul de identitate al candidatului.</p>			
			<p>CALC</p> <p>Se completeaza cu art.49/1 cu următorul cuprins:</p> <p>„Articol 49¹. Participarea pentru diferite funcții eligibile.</p> <p>(1) Cetățenii Republicii Moldova pot candida, în condițiile legii, la alegeri pentru diferite funcții</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>Articolul 50. Persoanele de încredere ale concurenților electorali</p> <p>(1) Concurenții electorali pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală. Persoanele de încredere îi ajută pe concurenții electorali la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora, fac agitație electorală în favoarea lor și le reprezintă interesele în relațiile cu autoritățile publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale. Numărul persoanelor de încredere se stabilește de către Comisia Electorală</p>		<p>eligibile, desfășurate la anumite intervale de timp sau concomitent. În cazul accederii concomitente în câteva din funcțiile respective, candidații aleși sunt obligați să intre în exercițiul uneia din funcțiile care nu atrage după sine apariția unor vacanțe ce trebuie suplinite prin intermediul organizării alegerilor noi.</p> <p>(2) Candidații care se află în exercițiul unei funcții eligibile pot participa la alegeri pentru o altă funcție eligibilă, dacă accederea lor în funcțiile noi nu atrage după sine vacanța funcțiilor ocupate, care pot fi suplinite doar prin intermediul organizării alegerilor noi. Această condiție nu se aplică pentru deținătorii funcțiilor eligibile care și-au exercitat cel puțin $\frac{1}{4}$ din termenul mandatului deținut.”</p>	
36.	<p>Articolul 50. Persoanele de încredere ale concurenților electorali cuprins:</p> <p>„Articolul 50. Persoanele de încredere ale concurenților electorali și participanților la referendum</p> <p>(1) Concurenții electorali și participanții la referendum pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală. Persoanele de încredere îi ajută pe concurenții electorali/participanții la referendum la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora, fac agitație electorală în favoarea lor și le reprezintă interesele în relațiile cu</p>	<p>18. Articolul 50 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 50. Persoanele de încredere ale concurenților electorali și participanților la referendum</p> <p>(1) Concurenții electorali și participanții la referendum pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală. Persoanele de încredere îi ajută pe concurenții electorali/participanții la referendum la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora, fac agitație electorală în favoarea lor și le reprezintă interesele în relațiile cu</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>13. La alin. (6) al art. 50 (redacția propusă prin pct. 18 din proiect) este prevăzut că, „<i>persoanele de încredere ale concurenților electorali deținătoare de funcții publice nu pot folosi mijloace și bunurile publice în campania electorală</i>”. În aceste condiții apare întrebarea: cine va monitoriza a folosit sau nu funcționarul public mijloacele respective? Care vor fi consecințele pentru el în cazul în care le-a folosit? Poate ar trebui să completeze o declarație/ un angajament în acest</p>	Nu se acceptă.

	<p>Centrală sau de consiliul electoral de circumscripție respectiv.</p> <p>(2) Concurenții electorali își selectează în mod independent persoanele de încredere, în prezință organului electoral respectiv care îi înregistrează și le eliberează legitimații.</p> <p>(3) Comisia Electorală Centrală înregistrează persoanele de încredere ale concurenților electorali în alegerile parlamentare și ale candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova. În cazul alegerilor pentru funcțiile de primar și de consilier al consiliului local, persoanele de încredere ale candidaților sînt înregistrate de către consiliul electoral de circumscripție corespunzător.</p> <p>(4) Concurenții electorali pot, în orice moment pînă la ziua precedentă alegerilor, să suspende împuternicirile persoanelor lor de încredere și să le înlocuiască cu alte persoane.</p> <p>(5) La cererea persoanelor de încredere ale concurenților electorali, acestea pot fi degrevate de atribuțiile de la locul de muncă permanent fără menținerea salariului. Ele nu pot fi remunerate nici din mijloacele alocate pentru desfășurarea alegerilor. Pe parcursul campaniei electorale, persoanele de încredere nu pot fi concediate sau private de</p>	<p>autoritățile publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale.</p> <p>(2) Condițiile de stabilire a numărului persoanelor de încredere, procedura de înregistrare, drepturile și obligațiile acestora se stabilesc de prezentul cod și Regulamentul cu privire la activitatea persoanelor de încredere, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(3) Comisia Electorală Centrală înregistrează persoanele de încredere ale concurenților electorali în alegerile parlamentare și ale candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova, precum și ale participanților la referendum în cazul referendumurilor republicane. În cazul alegerilor pentru funcțiile de primar și de consilier al consiliului local, referendumurilor locale, persoanele de încredere ale candidaților și participanților la referendum sînt înregistrate de către consiliul electoral de circumscripție corespunzător.</p> <p>(4) Organul electoral competent în termen de 3 zile de la depunerea demersului va adopta o hotărîre cu privire la demersul de înregistrare a persoanelor de încredere și, după caz, va elibera legitimațiile persoanelor de încredere. Concurenții electorali pot, în orice moment pînă la ziua precedentă alegerilor, să suspende împuternicirile persoanelor lor de</p>	<p>sens?</p>
--	---	--	--------------

37.	<p>atribuțiile de la locul de muncă fără consimțământul lor.</p> <p>(6) Persoanele de încredere ale concurenților electorali deținătoare de funcții publice nu pot folosi mijloacele și bunurile publice în campaniile electorale.</p>	<p>încredere și să le înlocuiască cu alte persoane.</p> <p>(5) La locul de muncă permanent persoanele de încredere ale concurenților electorali/participanților la referendum pot solicita suspendarea raporturilor de muncă pe durata campaniei electorale, fără menținerea salariului. Pe parcursul campaniei electorale, persoanele de încredere nu pot fi concediate și nu li se pot suspenda raporturile de muncă fără consimțământul lor.</p> <p>(6) Persoanele de încredere ale concurenților electorali deținătoare de funcții publice nu pot folosi mijloacele și bunurile publice în campaniile electorale.</p> <p>(7) Aceeași persoană de încredere poate reprezenta candidatul în mai multe circumscripții electorale unde acesta candidează, cu condiția respectării numărului de persoane de încredere în fiecare circumscripție.”.</p>		
<p>Articolul 51. Drepturile garantate ale concurenților electorali</p> <p>(5) Concurantul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai târziu de 7 zile până la ziua alegerilor. Partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale pot opera orice modificări în listele înregistrate, cu respectarea acestui</p>			<p>CALC</p> <p>Articolul 51 alineatul (5) va avea următorul conținut:</p> <p>(5) Concurantul electoral poate să-și retragă candidatura printr-o declarație scrisă, adresată organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai târziu de 14 zile până la ziua alegerilor. Comisia Electorală Centrală va asigura informarea imediată a candidatului /</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>termen și a prevederilor articolelor 87 și 137. După expirarea termenului menționat, înregistrarea concurrentului electoral poate fi anulată doar de organul electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată, precum și în caz de deces al acestuia sau survenire a condițiilor stabilite la art.13 alin.(2).</p>		<p>candidaților vizati despre modificările operate, dar nu mai târziu de 24 de ore. Partidele, organizațiile social-politice și blocurile electorale pot opera orice modificări în listele înregistrate, cu respectarea acestui termen și a prevederilor articolelor 87 și 137. După expirarea termenului menționat, înregistrarea concurrentului electoral poate fi anulată doar de organul electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată care constată temeiurile prevăzute la art. 75 aliniatul (5), precum și în caz de deces al acestuia sau survenire a condițiilor stabilite la art.13 alin.(2).</p>	
38.	<p>Articolul 52. Agitația electorală (1) Cetățenii Republicii Moldova, partidele și alte organizații social-politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare.</p>	<p>20. Articolul 52: după alineatul (3) se introduce un nou alineat, (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Se interzice concurenților electorali și persoanelor de încredere ale acestora utilizarea în campania electorală și în cadrul acțiunilor de agitație electorală a discursului bazat pe ură și /sau instigator la discriminare.”; la alineatul (5), textul „și se aduce la cunoștința publică concomitent cu începerea perioadei electorale” se substituie prin textul „prin-un regulament”; alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Direcția generală juridică. 14. La pct. 20 al art. I din proiect: - cu referire la modificarea propusă pentru alin. (5) al art. 52 din Cod, recomandăm păstrarea normei în redacția actuală, iar cuvintele „<i>prin-un regulament</i>” să fie introduse în conținutul normei după cuvintele „<i>Comisia Electorală Centrală</i>”; - din conținutul normei alin. (8) al art. 52 din Cod, nu este clar de ce a fost exclusă restricția în ceea ce privește utilizarea de către candidați, în scop de publicitate electorală, imagini ce reprezintă instituții de stat sau autorități publice din țară;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>

39.	<p>(2) Exercițiul acestui drept poate fi supus unor formalități, condiții, restricții sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, ocrotirea sănătății sau protecția moralei, protecția reputației, apărarea drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.</p> <p>(3) Se interzice concurenților electorali să implice sub orice formă persoanele care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova în acțiunile de agitație electorală.</p> <p>(4) Agitația electorală se admite numai după înregistrarea concurentului electoral de către organul electoral.</p> <p>(5) Modalitatea plasării în condiții egale a publicității electorale pe panourile publicitare, inclusiv pe cele aflate în proprietate privată, se aprobă de Comisia Electorală Centrală și se aduce la cunoștința publică concomitent cu începerea perioadei electorale.</p> <p>(6) Concurenții electorali pot organiza înfălțiri cu alegătorii, autoritățile administrației publice locale fiind obligate să asigure</p>	<p>„(7) Candidații nu pot utiliza resursele administrative, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public, utilizarea echipamentelor, mijloacelor și bunurilor publice pentru activități de campanie sau pentru colectarea semnăturilor, acordarea alegătorilor serviciilor gratuite de către autorități în perioada electorală, utilizarea resurselor comunicaționale pentru activități de campanie sau de colectare a semnăturilor. Autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda concurenților electorali bunuri publice sau alte favoruri decît pe bază de contract, în condiții de egalitate pentru toți concurenții electorali.”;</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO. Formulara art.52 alin.(8) din redacția în vigoare urmează de asemenea de a fi păstrată. Or nu este clar raționamentul excluderii din prima propoziție de la art.52 alin.(8) a imaginilor cu instituțiile de stat din țară care ar putea fi utilizate în scop de publicitate electorală și de ce interdicția se păstrează doar în cazul instituțiilor de stat de peste hotare, autoritățile publice de peste hotare și organizațiile internaționale.</p>	Nu se acceptă.
	<p>„(8) Nu pot fi utilizate în scop de publicitate electorală imagini ce reprezintă instituții de stat de peste hotare, autorități publice de peste hotare sau organizații internaționale. Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care invocă simboluri naționale ale altor state sau organizații internaționale, utilizarea materialelor în care apar personalități politice, persoane oficiale ale statelor străine sau ale organizațiilor internaționale.”;</p>			

	<p>posibilitatea desfășurării unor astfel de întâlniri în termene și în condiții egale. Organele electorale pot fi sesizate în cazul neregulilor constatate în legătură cu organizarea și desfășurarea întâlnirilor.</p> <p>(7) Candidații nu pot folosi mijloacele și bunurile publice (resursele administrative) în campaniile electorale, iar autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda concurenților electorali bunuri publice sau alte favoruri decât pe bază de contract, în condiții de egalitate pentru toți concurenții electorali.</p> <p>(8) Nu pot fi utilizate în scop de publicitate electorală imagini ce reprezintă instituții de stat sau autorități publice, auct din țară cît și de peste hotare, ori organizații internaționale. Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care invocă simboluri naționale ale Republicii Moldova ori ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalități istorice ale Republicii Moldova sau de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizații internaționale sau imaginea unor persoane oficiale străine.</p> <p>(9) Autoritățile administrației publice locale sînt obligate ca, în termen de 3 zile de la data începerii</p>	<p>articolul se completează cu un nou alineat, (11), cu următorul cuprins:</p> <p>„(11) Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe în ziua imediat următoare zilei în care intră în vigoare hotărîrea Comisiei Electorale Centrale privind stabilirea datei turului al doilea de scrutin.”.</p>		
--	---	---	--	--

	<p>perioadei electorale, să stabilească și să garanteze un minim de locuri speciale de afișaj electoral, un minim de locaturi pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii. Deciziile (dispozițiile) respective sînt afișate imediat la sediul acestor autorități și sînt aduse la cunoștința subiecților interesați prin intermediul mijloacelor de informare în masă, al altor mijloace de comunicare disponibile.</p> <p>(10) În ziua alegerilor și în ziua precedentă alegerilor nu se admite niciun fel de agitație electorală. Interdicția respectivă nu se referă la informațiile deja plasate pe Internet și pe afișele expuse anterior.</p>			
40.	<p>Articolul 53. Modelul buletinelor de vot</p> <p>(1) Modelul și textul buletinului de vot pentru alegerile parlamentare, alegerile prezidențiale și pentru organizarea referendumului republican se aprobă printr-o hotărîre a Comisiei Electorale Centrale. Modelul buletinului de vot pentru alegerile locale și pentru organizarea referendumului local se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, iar textul acestuia se aprobă printr-o hotărîre a consiliului electoral de circumscripție corespunzător.</p> <p>(2) Buletinul de vot se divizează în patru loturi, corespunzător numărului de concurenți electorali care participă</p>	<p>21. Articolul 53:</p> <p>alineatul (2) se completează la final cu textul „, de simboluri/sigle decît dacă aparțin aceluiași partid”;</p> <p>alineatul (3) se completează la final cu textul „, conform procedurii stabilite prin regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală”;</p> <p>alineatul (4) se completează la final cu textul: „După confirmarea simbolului electoral de către organul electoral, nu se admite înlocuirea sau modificarea lui. Simbolurile electorale se confirmă de Comisia Electorală Centrală, iar în cazul alegerilor locale doar simbolurile candidaților independenți se</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>15. Completarea propusă pentru alin. (2) al art. 53 din Cod (pct. 21 din proiect) necesită a fi conformată exigențelor art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017. În condițiile în care aceasta va fi acceptată în varianta propusă, norma va avea următoarea redacție: „Nu se admite <u>identitatea de semne sau de simboluri electorale de simboluri/sigle decît dacă aparțin aceluiași partid</u>”. Tot aici, remarcăm că, nici în conținutul Codului electoral, nici în Legea nr. 294/2007 privind partidele politice și nici în Legea nr. 86/2011 cu privire la simbolurile publice termenul „sigle” nu se regăsește.</p>	Nu se acceptă.

41.	<p>la alegeri. Dimensiunile patruleterului trebuie să fie suficiente pentru a cuprinde numele și prenumele candidatului, denumirea partidului, altei organizații social-politice, blocului electoral care a înaintat lista de candidați sau candidatul respectiv, semnul sau simbolul electoral al concurentului electoral, la dorința acestuia. Nu se admite identitatea de semne sau de simboluri electorale.</p> <p>(3) Concurenții electorali se înscriu în buletine în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată zilnic de către organul electoral respectiv.</p> <p>(4) În patruleter, în partea sfîngă, se imprimă semnul sau simbolul concurentului electoral care a înaintat lista de candidați sau candidatul respectiv ori semnul electoral al candidatului independent, la dorința acestuia. Semnele și simbolurile electorale sînt prezentate organului electoral respectiv odată cu documentele pentru înregistrarea concurenților electorali.</p> <p>(5) În fiecare patruleter, în partea dreaptă, la o distanță egală de latura de sus și cea de jos, se imprimă un cerc cu diametrul de 15 mm, în care alegătorul aplică ștampila cu inscripția „Votat” dacă își dă votul pentru concurentul electoral respectiv.</p>	<p>confirmă de consiliul electoral respectiv.”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Buletinele de vot se întocmesc în limba de stat, iar prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale și într-o altă limbă”.</p>	<p>CALC</p> <p>Articolul 53, alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Buletinele de vot se vor întocmi în limba română, iar pentru vorbitorii limbilor regionale sau minoritate vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, vor fi puse la dispoziție trafarete care vor prezenta traducerea buletinului de vot în limba corespunzătoare.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	---	---	------------------------------

	<p>(6) Buletinele de vot se întocmesc în conformitate cu <u>Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.</u></p> <p>(7) În cazul efectuării concomitente a câtorva tipuri de alegeri, buletinele de vot trebuie să se deosebească după culoare.</p>			
42.	<p>Articolul 54. Pregătirea buletinelor de vot</p> <p>(1) Buletinele de vot se tipăresc conform instrucțiunilor organelor electorale respective. Membrii Comisiei Electorale Centrale sînt obligați să asiste, iar reprezentanții concurenților electorali pot să asiste la confecționarea matriței buletinului de vot, la tipărirea buletinelor de vot, precum și la lichidarea matriței.</p> <p>(2) Buletinele de vot se tipăresc pe hîrtie opacă (mată), cel mai tîrziu cu 3 zile înainte de ziua alegerilor într-o cantitate corespunzătoare numărului de alegători. Pe fiecare buletin se aplică două numere, care corespund numărului de ordine al circumscripției și numărului de votare respective.</p>	<p>22. Articolul 54: alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Buletinele de vot se tipăresc conform instrucțiunii Comisiei Electorale Centrale. Membrii Comisiei Electorale Centrale, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum pot să asiste la confecționarea matriței buletinului de vot, la tipărirea buletinelor de vot, precum și la lichidarea matriței. La operațiunile de confecționare a matriței, tipărire, împachetare, distribuire a buletinelor de vot, precum și la nimerirea matriței, securitatea procesului este asigurată de Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Interne.”;</p> <p>la alineatul (2), după cuvîntul „alegători” se introduce textul „din listele electorale”, iar textul „După tipărire, buletinele de vot se pliază astfel ca partea pe care alegătorul aplică ștampila “Votat” să nu fie vizibilă.” se exclude;</p>	<p>Direcția generală juridică. 16. La pct. 22 din proiect: - întru respectarea art. 21 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, unde este statuat că, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice, de către autoritățile a căror competență au tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare, obiectăm necesitatea consultării normei propuse alin. (1) al art. 54 din Cod de către Serviciul de Informații și Securitate și Ministerului Afacerilor Interne;</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
43.	<p>(3) Buletinele de vot tipărite se păstrează la consiliul electoral de circumscripție și se remit în ajunul alegerilor biroului electoral al secției</p>		<p>Deputat Alla DOLINȚĂ. La art.54 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Buletinele de vot se tipăresc pe hîrtie opacă (mată), cel mai tîrziu cu 3 zile înainte de ziua alegerilor într-o cantitate corespunzătoare numărului de alegători din listele electorale. Pe fiecare buletin se aplică două numere, care corespund numărului de ordine al circumscripției și numărului de votare respective.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>de votare în baza unui act de precădere. Birourilor electorale ale secțiilor de votare constituite în afara Republicii Moldova Comisia Electorală Centrală le expediază buletinele de vot cu cel puțin 3 zile înainte de ziua alegerilor, pornind de la numărul estimativ de alegători stabilit în baza informației prezentate de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și a celei acumulate de Comisia Electorală Centrală, dar nu mai mult de 5000 de buletine de vot pentru fiecare secție de votare.</p> <p>(4) Localul în care se păstrează buletinele de vot este păzit de poliție. Au acces la buletinele de vot numai președintele consiliului electoral de circumscripție respectiv sau președintele biroului electoral al secției de votare respectiv, însoțit de cel puțin doi membri ai consiliului sau biroului.</p> <p>(5) Reprezentanții concurenților electorali, precum și alegătorii au dreptul să ia cunoștință de modelele buletinelor de vot la biroul electoral respectiv.</p> <p>(6) În cadrul alegerilor parlamentare și prezidențiale, buletinele de vot vor fi expediate consiliilor electorale de circumscripție de către Comisia Electorală Centrală cel mai târziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor.</p>	<p>la alineatul (5), după cuvintele „concurenților electorali” se introduce textul „/participanților la referendum”;</p> <p>la alineatul (6), cuvintele „și prezidențiale” se substituie prin textul „, prezidențiale sau referendumurilor republicane”.</p>	<p>După tipărire, buletinele de vot se pliază astfel ca partea pe care alegătorul aplică ștampila „Votat” să nu fie vizibilă.”</p>	
--	---	--	--	--

44.	<p>Articolul 55. Timpul și locul votării</p> <p>Votarea se efectuează în ziua alegerilor între orele 07.00 și 21.00.</p> <p>Biroul electoral al secției de votare aduce la cunoștință publică timpul și locul votării cel mai târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor.</p>	23. La articolul 55, textul „07.00 și 21.00” se substituie prin textul „08.00 și 20.00”.	<p>Deputat Vasile BOLEA.</p> <p>Punctul 23 din proiect se exclude.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. I punctul 23 din proiect se exclude.</p>
45.	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO.</p> <p>1. Proiectul propune micșorarea timpului votării de la 07.00 și 21.00 la 08.00 la 20.00. Necesitatea operării acestor schimbări în contextul pandemiei de COVID-19 și probabilitatea ca în perioada următoarelor alegeri restricția cu privire la necesitatea păstrării distanței fizice nu poate fi susținută și, din această cauză, urmează a fi exclusă. O eventuală modificare a timpului votării este justificată doar dacă alegerile vor avea loc nu într-o singură zi, ci în două.</p> <p>2. Se propune introducerea unui alineat nou având următorul cuprins:</p> <p>„(2) Votarea în secțiile de votare din străinătate în cazul alegerilor din Parlamentului, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumurilor republicane se desfășoară și pe parcursul zilei imediat anterioare zilei votării. În ziua imediat anterioară zilei votării, la încheierea programului de votare, președinții și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, în prezența observatorilor, reprezentanților concurenților electorali și/sau a altor persoane autorizate, iau următoarele măsuri: sigilează urnele de vot;</p>		<p>Deputat Vasile BOLEA.</p> <p>Punctul 23 din proiect se exclude.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

încheie un proces-verbal, în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot; se asigură că toate materialele electorale se află în localul pentru votare; sigilează căile de acces în localul pentru votare. Procedurile electorale detaliate ce vizează securizarea votării, păstrarea și asigurarea integrității pe parcursul a două zile a buletinelor de vot utilizate și a celor neutilizate, regulile privind asigurarea confidențialității informației din listele electorale cu privire la participarea alegătorilor la votare, precum și alte aspecte aferente, sunt reglementate într-un regulament aprobat de către Comisia Electorală Centrală.”

Această redacție este necesară având în vedere realitățile curente pe plan internațional referitoare la pandemia COVID-19 și necesitatea identificării soluțiilor realizabile pentru asigurarea exercitării dreptului la vot pentru alegătorii aflați temporar peste hotarele țării. De asemenea, propunerea concordă cu actele din 2016 ale Curții Constituționale prin care aceasta a statuat că mulți cetățeni ai Republicii Moldova aflați în străinătate nu și-au putut exercita dreptul de vot și că numărul secțiilor de votare și al buletinelor de vot distribuite secțiilor de votare din afara țării au fost de fapt

46.			<p>insuficiente.</p> <p>CALC Este necesară revizuirea reducerii timpului votării cu 2 ore (art. 55 din Codul Electoral). În condițiile pandemice actuale, este recomandată extinderea timpului de votare pentru a evita aglomerarea persoanelor în birourile electorale și a reduce răspândirea infecției Covid-19.</p> <p>Reducerea timpului de activitate a secțiilor de votare pe parcursul unei zile trebuie să fie condiționată exclusiv de extinderea perioadei de votare pe parcursul a două zile pentru toți alegătorii.</p>	Punctul 23 din proiect se exclude.
47.			<p>Sergiu GURDUZA, membru CEC</p> <p>Codul electoral, se completează cu articolul 55/1 cu următorul cuprins: „Articolul 55/1. Particularitățile votării în secțiile de votare din străinătate</p> <p>„(1) Prin derogare de la articolul 8 și până la implementarea votului electronic la distanță, <u>votarea în secțiile de votare din străinătate</u> în cazul alegerilor Parlamentului, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumurilor republicane, se desfășoară și pe parcursul zilei imediat anterioare zilei votării.</p> <p>(2) În ziua imediat anterioară zilei votării, la încheierea programului de</p>	Nu se acceptă.

votare, președinții și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, în prezența observatorilor, reprezentanților concurenților electorali și/sau a altor persoane autorizate, iau următoarele măsuri: sigilează urnele de vot; încheie un proces-verbal, în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot; se asigură că toate materialele electorale se află în localul pentru votare; sigilează căile de acces în localul pentru votare. La începerea programului de votare din următoarea zi, ridicarea sigiliilor se va face de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate, în prezența membrilor biroului electoral al secției de votare, observatorilor, reprezentanților concurenților electorali și/sau a altor persoane autorizate.

(3) Din momentul demarării operațiunilor electorale preparatorii privind deschiderea secției de votare și până la finalizarea procedurii de numărare și totalizare a voturilor de către membrii biroului electoral, *localurile secțiilor de votare din străinătate sunt monitorizate video.*

(4) Procedurile electorale detaliate ce vizează securizarea votării, păstrarea și asigurarea integrității pe parcursul a două zile a buletinelor de vot utilizate și a celor neutilizate,

			<p>regulile privind asigurarea confidențialității informației din listele electorale cu privire la participarea alegătorilor la votare, monitorizarea video etc, vor fi reglementate într-un regulament aprobat de către Comisia Electorală Centrală.”</p>	
48.	<p>Articolul 57. Organizarea votării (1) Votarea se efectuează în localuri special amenajate cu mese la care se eliberează buletinele de vot, cu cabine sau camere pentru vot secret și cu urne de vot. Urmele se instalează în așa fel încât alegătorul, pentru a se apropia de ele, să traverseze neapărat cabina sau camera pentru vot secret. Localul secției de votare trebuie să fie dotat cu un număr suficient de cabine sau camere pentru a se evita aglomerația. (2) Pentru asigurarea unui parcurs ordonat prin secția de votare și evitarea aglomerației, biroul electoral al secției de votare stabilește un traseu pentru alegători, începând de la intrare, spre mesele la care se eliberează buletinele, pe urmă spre cabinele de vot secret și urnele de vot. (3) Secția de votare trebuie să fie amenajată astfel încât să permită membrilor biroului electoral al secției de votare și altor persoane autorizate să asiste la operațiile electorale, să supravegheze, în mod continuu, toate aspectele procesului de votare,</p>		<p>CALC Articolul 57, se completează cu alin. 3¹, cu următorul cuprins: „Membrul pentru incluziune propune suport persoanei cu necesități speciale. În baza consimțământului acestuia, membrul acordă asistența necesară pentru a le aduce la cunoștință informațiile privind concurenții electorali, denumirile cărora sunt înscrise în buletinul de vot, informațiile elaborate în mod special pentru alegătorii cu deficiențe senzoriale de vedere, le însoțesc până la cabina pentru vot secret și, ulterior, la urna de vot staționară, și le asigură posibilitatea de a intra în și ieși din sediul secției de votare. Membrul pentru incluziune nu este în drept să asigure exercitarea votului asistat.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>inclusiv identificarea alegătorului, înmînarea buletinelor și introducerea lor în urnele de vot, numărarea voturilor și întocmirea proceselor-verbale.</p> <p>(4) Secția de votare se asigură de către autoritățile administrației publice locale cu cabine, urne de vot și celelalte materiale necesare.</p> <p>(5) Responsabilitatea pentru organizarea votării, pentru secretul exprimării voinței alegătorilor, pentru amenajarea localurilor și pentru menținerea în ele a ordinii convenite o poartă biroul electoral al secției de votare.</p>			
49.	<p>Articolul 58. Efectuarea votării</p> <p>(1) Fiecare alegător votează personal. Votarea în locul altor persoane nu se admite. Biroul electoral al secției de votare înmînează alegătorului buletinul de vot, conform listei electorale, numai la prezentarea actului de identitate. La primirea buletinului, alegătorul semnează în lista electorală în dreptul numelui și i se aplică în fișa de însoțire a buletinului de identitate sau în actul în a cărui bază votează ștampila cu mențiunea care confirmă votarea în ziua respectivă.</p> <p>(2) Alegătorii din raza secției de votare care nu sînt înscrși în listele electorale se înscriu într-o listă suplimentară la prezentarea documentului ce atestă domicilierea</p>	<p>24. Articolul 58:</p> <p>la alineatul (1), ultima propoziție se substituie prin textul „La primirea buletinului, alegătorul semnează în lista electorală în dreptul numelui său. Alegătorul cu dizabilități își poate aplica facsimilul. În fișa de însoțire a buletinului de identitate sau în actul în a cărui bază votează alegătorul se aplică ștampila cu mențiunea ce confirmă votarea în ziua respectivă.”;</p> <p>la alineatul (2), cuvîntul „domicilierea” se substituie prin cuvintele „domiciliul sau reședința”;</p> <p>alineatul (3):</p> <p>la litera b), după cuvîntul „domiciliul” se introduce textul „sau reședința”;</p>	<p>CALC</p> <p>La articolul 58:</p> <p>- alineatul 1 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Fiecare alegător votează personal. Votarea în locul altor persoane nu se admite. Biroul electoral al secției de votare înmînează alegătorului buletinul de vot, conform listei electorale, numai la prezentarea actului de identitate. La primirea buletinului, alegătorul semnează în lista electorală în dreptul numelui. Alegătorul cu dizabilități poate aplica alternativ facsimilul. Alegătorului i se aplică în fișa de însoțire a buletinului de identitate sau în actul în a cărui bază votează ștampila cu mențiunea care</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

50.	<p>lor în perimetrul secției de votare în cauză. În aceeași listă suplimentară, în care se va indica numele și prenumele alegătorului, data și locul nașterii, ultimul loc de domiciliu în Republica Moldova, numărul de identificare de stat (IDNP), se înscriu și:</p> <p>a) alegătorii care au venit la secția de votare cu certificatul pentru drept de vot. Certificatul pentru drept de vot rămâne la biroul secției de votare și se anexează la lista suplimentară;</p> <p>b) persoanele deținute pe baza unui mandat de arest pînă la pronunțarea sentinței judecătorești, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) a căror sentință nu este definitivă, cele care execută o sancțiune contravențională sub formă de arest, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărîre judecătorească definitivă, aflate în instituțiile penitenciare;</p> <p>c) alegătorii care nu au înregistrare la domiciliu sau la reședință.</p> <p>(3) Votarea se efectuează în baza următoarelor acte de identitate:</p> <p>a) buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, cu fișa de însoțire care confirmă domiciliul sau reședința alegătorului pe teritoriul secției de votare;</p> <p>b) buletinul de identitate provizoriu cu mențiunile privind</p>	<p>la litera c), după sintagma „Republicii Moldova” virgula se înlocuiește cu prepoziția „sau”, iar sintagma „livretul de marinar” se exclude;</p> <p>la alineatul (4), textul „completează și depune o declarație pe propria răspundere privind” se substituie prin textul „semnează în lista electorală și pentru”;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Indiferent de tipul scrutinului organizat, membrii biroului electoral al secției de votare și operatorii Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” pot vota la secția unde își desfășoară activitatea, cu condiția de a nu-și fi exercitat acest drept la o altă secție de votare. Dacă votează la secția unde își desfășoară activitatea, aceste persoane vor fi înscrise în lista suplimentară, iar la rubrica Notă se va face mențiunea privind funcția deținută în cadrul biroului electoral respectiv. Nu pot beneficia de acest drept persoanele cu domiciliul sau reședința într-o altă circumscripție electorală în cadrul alegerilor locale.”;</p> <p>la alineatul (6), textul „Informația privind votarea pe listele electorale de bază și listele electorale suplimentare se transmite o dată la 3 ore, în format electronic și/sau telefonic Comisiei Electorale</p>	<p>confirmă votarea în ziua respectivă.</p> <p>- se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) În cazul secțiilor de votare din străinătate, în cazul epuizării buletinelor de vot înainte de orele 18.00 a zilei de votare, Biroul electoral va avea dreptul de a majora plafonul maxim de buletine de vot de la 5000 la 6000, cu informarea imediată a Comisiei Electorale Centrală.”</p> <p>Deputat Alla DOLINȚĂ.</p> <p>CALC</p> <p>Art.58 se completează cu alin. 1¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Persoana cu necesități speciale are dreptul la votarea asistată. În baza cererii, scrisă sau verbală, aceasta poate fi însoțită de către persoana liber aleasă pentru a asigura exercitarea votului în cabina pentru vot. Membrii biroului se vor sigura că persoana aleasă nu exercită o influență necuvenită și că persoana aleasă nu este concurent sau reprezentant electoral, funcționar electoral sau angajat al instituției unde alegător se află cu titlu permanent sau temporar. Președintele biroului și membrul pentru incluziune notează numărul de voturi asistate într-un act care se anexează la</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alineatul 1¹ va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Persoana cu necesități speciale are dreptul la votarea asistată. În baza cererii, scrisă sau verbală, aceasta poate fi însoțită de către persoana liber aleasă pentru a asigura exercitarea votului în cabina pentru vot. Membrii biroului se vor asigura că persoana aleasă nu exercită o influență necuvenită și că persoana aleasă nu este concurent sau reprezentant electoral, funcționar electoral sau angajat al instituției unde</p>
-----	--	---	---	---

51.	<p>cetățenia Republicii Moldova, domiciliul titularului;</p> <p>c) pașaportul de cetățean al Republicii Moldova, buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, livretul de marinar, în cazul alegerilor parlamentare, alegerilor prezidențiale și al referendumului republican, în secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova;</p> <p>d) legitimația de serviciu pentru militarii în termen, livretul eliberat de Centrul Serviciului Civil pentru persoanele care satisfac serviciul civil (de alternativă).</p> <p>(4) În secțiile de votare constituite peste hotarele Republicii Moldova, alegătorul completează și depune o declarație pe proprie răspundere privind abținerea de la votarea multiplă, fiind informat despre răspunderea penală în caz de încălcare a acestei obligații.</p> <p>(5) Președintele și membrii biroului electoral al secției de votare votează în secția unde își desfășoară activitatea, iar dacă este necesar, după înscrierea lor în lista suplimentară în baza certificatului pentru drept de vot.</p> <p>(6) Președintele biroului electoral al secției de votare duce evidența evenimentelor importante ce au avut loc în timpul votării și pe parcursul numărării voturilor. La cererea</p>	<p>Centrale.” se substituie prin textul „Modul de transmitere a informației privind votarea pe listele electorale de bază și pe listele electorale suplimentare se reglementează de Comisia Electorală Centrală.”.</p>	<p>proceele-verbale ale biroului electoral al secției de votare.”</p> <p>Deputat Sergiu LITVINENCO. Sergiu GURDUZA, membru CEC</p> <p>La articolul 58, alineatul (7) se propune de a avea următorul cuprins: „(7) La solicitarea alegătorilor, concurenților electorali, organelor electorale și/sau a altor subiecți implicați în procesul electoral, Comisia Electorală Centrală va decide asupra prelungirii rezonabile, cu cel mult până la 4 ore, a termenului votării pentru a le permite alegătorilor care stau în rând la secția de votare respectivă să-și realizeze drepturile.”</p> <p>În condițiile actualei pandemii globale, perioada de timp alocată pentru efectuarea votării urmează a fi extinsă. Măsurile respective urmează a fi aplicate în toate secțiile de votare, respectiv, cazurile de prelungire a termenului de votare pot surveni în orice secție de votare, atât în țară cât și în străinătate. În aceste condiții, se propune extinderea subiecților ce vor solicita, în mod argumentat, necesitatea prelungirii termenului votării, precum și acordarea dreptului organului electoral superior (autoritatea care este mai bine plasată pentru</p>	<p>alegător se află cu titlu permanent sau temporar.”</p> <p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	--	---	--

	<p>membrilor biroului sau a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale, sau a oricărui alegător, președintele notează comentariile și obiecțiile expuse de aceștia în privința procedurii votării într-un act care se anexează la procesele-verbale ale biroului electoral al secției de votare. Informația privind votarea pe listele electorale de bază și listele electorale suplimentare se transmite o dată la 3 ore, în format electronic și/sau telefonic Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(7) Biroul electoral decide asupra prelungirii, cu cel mult 2 ore, a termenului votării pentru a le permite alegătorilor care stau în rând la secția de votare respectivă să-și realizeze drepturile, informând despre prelungire consiliul electoral de circumscripție și Comisia Electorală Centrală.</p>		<p>aprecierea posibilităților și necesităților practice de organizare a votului) în a decide în privința prelungirii rezonabile a termenului de votare, care, după caz, poate fi de o oră, două, trei dar nu mai mult de patru ore.</p>	
52.	<p>Articolul 60. Asigurarea securității procesului de votare</p> <p>(1) În ziua alegerilor, la ora 07.00, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența a cel puțin jumătate din membrii biroului, verifică urmele de vot, le sigilează, verifică existența listelor electorale, buletinelor de vot, ștampilelor și întocmește un proces-verbal în două exemplare. Procesul-verbal este semnat de toți membrii prezenți ai biroului electoral și un exemplar se</p>	<p>26. Articolul 60: la alineatul (3), după textul „Membrii biroului electoral al secției de votare” se introduce textul „și alți funcționari ai biroului electoral”, iar după sintagma „reprezentanții concurenților electorali” se introduce textul „/participanților la referendum”;</p> <p>la alineatul (8), literele a) și b) vor avea următorul cuprins: „a) membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO. Articolul 60 urmează a fi completat cu doua alineate noi având următorul conținut: „(11) Se interzice concurenților electorali, persoanelor fizice și juridice: a) Organizarea transportării și/sau transportarea nemijlocită a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării în scopul de a-i determina să voteze pentru unul din candidați. b) Organizarea transportării și/sau</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>introduce în urma de vot, după care președintele declară votarea deschisă.</p> <p>(2) Buletinele de vot se păstrează într-un loc sigur din interiorul secției de votare, în pachete legate a câte 100 de bucăți, și se distribuie de către președintele biroului electoral al secției de votare, membrilor biroului pentru a fi eliberate alegătorilor în măsura necesității.</p> <p>(3) Membrii biroului electoral al secției de votare, reprezentanții concurenților electorali și persoanele autorizate să asiste la operațiile electorale sînt obligați să poarte ecusoane de identitate vizibile. Persoanelor care intră în localul secțiilor de votare li se interzice să poarte și să arate ecusoane, insigne sau alte însemne de agitație electorală.</p> <p>(4) În cazul în care alegătorul, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu poate veni în localul de votare, biroul electoral al secției de votare desemnează, la cererea scrisă a acestuia, cel puțin 2 membri ai biroului care se deplasează cu o umă de vot mobilă și cu materialul necesar votării la locul unde se află alegătorul pentru ca acesta să voteze. Cererile pot fi făcute în scris, începînd cu 2 săptămîni înainte de ziua votării și pînă la ora 18.00 a zilei precedente votării. În ziua votării, cererile pot fi făcute în scris pînă la ora 15.00 dacă</p>	<p>superioare, inclusiv funcționarii electorali din cadrul aparatelor de lucru ale acestora, angajații Centrului de instruire continuă în domeniul electoral, precum și formatorii în domeniul electoral desemnați de Centrul de instruire;</p> <p>b) reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum;”</p> <p>articolul se completează cu un nou alineat, (10), cu următorul cuprins:</p> <p>„(10) Pentru o măsură suplimentară de securizare și asigurare a transparenței procesului de votare, a operațiunilor electorale din ziua alegerilor, în localul secțiilor de votare poate fi utilizat sistemul de înregistrare video. Regulile de funcționare și utilizare a sistemului de înregistrare video, responsabilitățile privind prelucrarea, accesul și stocarea informațiilor se stabilesc de Comisia Electorală Centrală prin aprobarea unui regulament în acest sens.”.</p>	<p>transportarea nemijlocită a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării, prin utilizarea autobuzelor/autocarelor.</p> <p>(12) Dispozițiile alin. (11) lit. a) din prezentul articol nu sunt aplicabile cazurilor de utilizare a mijlocului de transport pentru deplasarea persoanelor spre secția de votare în ziua votării, acțiuni efectuate conform normelor de conviețuire socială și bunelor moravuri.</p> <p>Subsecvent cu aceasta, urmează a fi modificate, prin articole noi introduse în proiect, Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014 și Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 după cum urmează:</p> <p>- Articolul 28 alineatul (4) din Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.247-248, art. 568) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) constatarea faptului că operatorul de transport rutier de persoane, prin utilizarea autobuzelor/autocarelor a fost implicat în organizarea ilicită a transportării alegătorilor spre secția de votare în ziua votării.”</p> <p>- Articolul 182 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 se completează cu</p>
---	---	---

<p>se prezintă și certificat medical. Aceste persoane votează conform listei de alegători pentru votarea la locul aflării, întocmită de biroul electoral al secției de votare în baza cererilor acestora, iar persoanele nefinscrise într-o asemenea listă nu pot vota la locul aflării. În lista electorală, în dreptul numelui persoanei respective se face mențiunea "Votat la locul aflării". Prevederile prezentului alineat nu se aplică la votarea în străinătate.</p> <p>(5) Persoanele deținute pe baza unui mandat de arest pînă la pronunțarea sentinței judecătorești, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) a căror sentință nu este definitivă, cele care execută o sancțiune contravențională sub formă de arest, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărîre judecătorească definitivă, aflate în instituțiile penitenciare, votează în conformitate cu alin.(4), prin deplasarea urnei mobile.</p> <p>(6) În cazul în care președintele biroului electoral al secției de votare autorizează scoaterea din localul secției de votare a unei urne de vot mobile, faptul acesta, precum și lista de alegători care au solicitat votarea la locul aflării sînt aduse la cunoștința reprezentanților concurenților electorali și a persoanelor autorizate</p>	<p>alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Organizarea transportării și/sau transportarea nemijlocită a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării, prin utilizarea autobuzelor/autocarelor</p> <p>Se pedepsesc cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 9000 la 11000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice”.</p> <p>Amendamentele propuse la acest punct sunt necesare în scopul contracarării faptelor de falsificare a rezultatelor votării prin coruperea alegătorilor și organizarea transportării acestora contra bani către secțiile de votare în ziua votării. Astfel, prin completarea art. 60 din Codul electoral cu două alineate noi se stabilesc expres interdicția privind interzicerea concurenților electorali, persoanelor fizice și juridice atât organizarea transportării și/sau transportarea nemijlocită a alegătorilor spre secția de votare în ziua votării în scopul de a-i determina să voteze pentru unul din candidați, precum și organizarea transportării și/sau transportarea nemijlocită a alegătorilor spre secția de votare în</p>
---	--

<p>să asiste la operațiile electorale, oferindu-li-se acestora posibilitatea de a însoți urna de vot mobilă cu folosirea, în caz de necesitate, a mijloacelor de transport de folosință proprie.</p> <p>(7) Răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele biroului electoral al secției de votare. Deciziile luate în acest scop sînt executorii pentru toți.</p> <p>(8) La toate ședințele organelor electorale, precum și la numărarea și totalizarea voturilor, la operațiile în legătură cu listele electorale, buletinele de vot, certificatele pentru drept de vot, la întocmirea proceselor-verbale de totalizare a rezultatelor alegerilor și referendumurilor, au dreptul să asiste:</p> <p>a) membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare;</p> <p>b) reprezentanții concurenților electorali în organele electorale;</p> <p>c) observatorii naționali și internaționali acreditați de către organele electorale respective, precum și interpreții acestora, după caz;</p> <p>d) reprezentanții mijloacelor de informare în masă.</p>	<p>ziua votării, prin utilizarea autobuzelor/autocarelor.</p> <p>Diferența constă în faptul că, în primul caz, este vorba despre orice mijloc de transport, cu excepția autobuzelor/autocarelor și cu condiția privind existența la persoana culpabilă a scopului de a determina să voteze pentru unul din candidați, iar în al doilea caz este vorba despre fraudarea masivă, adică cu utilizarea autobuzelor/autocarelor prin transportarea mai mult de 9 persoane, conform definiției date de Codul transporturilor rutiere.</p> <p>În primul caz, persoana este pasibilă de răspundere contravențională, conform proiectului inițial, pe când în al doilea caz de răspundere penală, conform prezentului amendament în partea ce vizează completarea art. 182 din Codul penal cu un nou alineat.</p> <p>De asemenea, propunem de stabilit expres că dispozițiile alin. (11) lit. a) din art. 60 din Codul electoral, potrivit completării propuse prin prezentul amendament, să stipuleze expres că nu sunt aplicabile cazurilor de utilizare a mijlocului de transport pentru deplasarea persoanelor spre secția de votare în ziua votării, acțiuni efectuate conform normelor de conviețuire socială și bunelor moravuri. Este vorba despre familie, rude, persoane</p>
--	---

	<p>Nici o altă persoană nu poate rămâne în incinta secției de votare mai mult timp decât este necesar pentru votare.</p> <p>(9) Este strict interzis a intra în localul de votare cu arme de foc sau cu arme albe. Reprezentantul forțelor de ordine poate intra în secția de votare numai în cazul când este invitat de președintele biroului electoral să ajute la restabilirea ordinii de drept.</p>		<p>apropiate care, de regulă, se pot deplasa la vot cu mijlocul de transport.</p> <p>În același context se propune de completat art. 28 alin. 4) din Codul transporturilor rutiere cu un nou temei de suspendare a înregistrării sau radierea din Registrul operatorilor de transport rutier și anume faptul constatării că operatorul de transport rutier de persoane, prin utilizarea autobuzelor/autocarelor a fost implicat în organizarea ilicită a transportării alegătorilor spre secția de votare în ziua votării, corelativ interdicției ce se propune prin amendament a fi stabilită la art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul electoral.</p>	
53.	<p>Articolul 61. Numărarea și totalizarea voturilor de către biroul electoral al secției de votare</p> <p>(1) După expirarea timpului rezervat votării, președintele biroului electoral al secției de votare anunță încheierea votării și dispune închiderea secției de votare. Biroul electoral al secției de votare începe numărarea voturilor.</p> <p>(2) Înainte de a se deschide urnele de vot, toate buletinele de vot rămase neutilizate se numără și se anulează de către biroul electoral al secției de votare, aplicându-se pe ele ștampila cu mențiunea "Anulat", apoi se leagă separat și se sigilează.</p>	<p>27. Articolul 61: la alineatul (2), textul „aplicându-se pe ele ștampila cu mențiunea „Anulat”, apoi se leagă separat și se sigilează” se substituie prin textul „conform procedurii stabilite de Comisa Electorală Centrală”; la alineatul (3), textul „listele electorale și din listele suplimentare” se substituie prin textul „listele electorale de bază, listele electorale suplimentare și cele pentru votarea la locul aflării”; alineatul (5) se completează la final cu textul „, iar în cazul referendumurilor cu înscrierea opțiunilor „DA” și „NU””;</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO. La art.61, modificarea de la alin.(2) urmează a fi exclusă, întrucât aplicarea ștampilei cu mențiunea „Anulat” trebuie păstrată.</p>	<p>Se acceptă. modificarea de la alin.(2) se exclude.</p>

	<p>(3) Înainte de numărarea voturilor obținute de concurenții electorali, biroul electoral al secției de votare stabilește numărul alegătorilor, cărora le-au fost eliberate buletinele de vot, pe baza numărului de alegători din listele electorale și din listele suplimentare în dreptul numelui cărora figurează semnături.</p> <p>(4) După verificarea sigiliilor de pe urnele de vot, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența membrilor biroului și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, deschide urnele. Mai întâi se deschid urnele de vot mobile, se numără buletinele din ele, apoi se deschid celelalte urne.</p> <p>(5) Secția de votare se asigură cu mese suficiente pentru ca toate buletinele extrase din urne să se numere într-un singur loc, în văzul tuturor membrilor biroului electoral al secției de votare și al celor prezenți. Pe mesele destinate numărării voturilor se aranjează faniioanele cu denumirea sau numele concurenților electorali.</p> <p>(6) Buletinele din urnele de vot mobile se numără mai întâi separat, se confruntă cu numărul de buletine ce au fost eliberate în acest scop, apoi se adună la celelalte buletine pentru a număra voturile obținute de concurenții electorali.</p>		<p>alineatul (6) se completează la final cu textul „sau cele exprimate în cazul opțiunilor „DA” sau „NU” la referendum”;</p> <p>la alineatul (7), după sintagma „concurrent electoral” se introduce, în toate cazurile, sintagma „sau opțiune la referendum”;</p> <p>la alineatul (8), textul „se reprezentanții concurenților” se substituie prin textul „sau cele exprimate pentru fiecare opțiune la referendum, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum”;</p> <p>la alineatul (10), textul „rămân la secția de votare și participă la operațiile electorale” se substituie prin textul „și operatorii Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” rămân la secția de votare și participă la operațiunile electorale în limita competențelor”.</p>
--	---	--	--

	<p>(7) Conform unei proceduri stabilite de către biroul electoral al secției de votare ori dispuse de către Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție, membrii biroului electoral al secției de votare deschid buletinele de vot și determină pentru care concurent electoral s-a votat. Buletinele cu voturile exprimate pentru fiecare concurent electoral se numără și se leagă separat, iar rezultatele numărării, odată stabilite, se consemnează într-un formular special pentru numărarea voturilor și se transmit în organul electoral ierarhic superior.</p> <p>(8) Înainte de a înscrice în procesul-verbal numărul de voturi obținute de concurenții electorali, reprezentanții concurenților electorali și persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale li se dă posibilitatea de a verifica datele din formularul special pentru numărarea voturilor.</p> <p>(9) Biroul electoral al secției de votare nu include buletinele nevalabile în numărul total de voturi valabil exprimate.</p> <p>(10) Din momentul închiderii secției de votare, biroul electoral al secției de votare rămâne în ședință pe parcursul numărării voturilor și a întocmirii proceselor-verbale și a raportului biroului electoral. Membrii</p>		
--	--	--	--

	<p>biroului electoral al secției de votare rămân la secția de votare și participă la operațiile electorale, cu excepția cazurilor de incapacitate fizică sau altor circumstanțe extraordinare.</p>			
54.	<p>Articolul 62. Buletinele de vot nevalabile (1) Se declară nevalabile buletinele: a) în care numărul de identificare al circumscripției și numărul de identificare al biroului de votare nu corespund cu cel al circumscripției și al biroului de votare respectiv; b) de alt model decât cel stabilit; c) în care a fost aplicată ștampila cu inscripția „Votat” în mai multe patrulete; d) în care nu a fost aplicată ștampila cu inscripția „Votat” în nici un cerc din nici un patrulete; e) în care alegătorii au înscris denumiri sau nume suplimentare ale concurenților electorali; f) care au fost deformate sau mizgălite astfel încât nu este clară opțiunea alegătorului. (2) Buletinul de vot nu poate fi declarat nevalabil doar din cauza că alegătorul a aplicat ștampila cu inscripția „Votat” de mai multe ori într-un singur patrulete sau din cauza că ștampila a fost aplicată în afara cercului din patrulete sau pe semnul ori simbolul concurenților electorali,</p>	28. La articolul 62 alineatul (1), litera e) se abrogă.	<p>Deputat Vasile BOLEA. Direcția generală juridică. 18. Nu este clară necesitatea abrogării normei de la art. 62 alin. (1) lit. e) din Cod (pct. 28 din proiect).</p>	<p>Se acceptă. Punctul 28 din proiect se exclude.</p>

	<p>în cazul când opțiunea alegătorului este clară.</p> <p>(3) Președintele biroului electoral al secției de votare oferă tuturor membrilor biroului și persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale posibilitatea de a examina buletinul de vot care urmează a fi declarat nevalabil.</p> <p>(4) Dacă membrii biroului electoral al secției de votare au îndoieli în privința valabilității buletinului de vot, problema se soluționează prin vot, iar rezultatul votării se consemnează în procesul-verbal al ședinței biroului.</p>			
55.	<p>Articolul 67. Păstrarea documentelor electorale</p> <p>(1) Documentele electorale se păstrează la Comisia Electorală Centrală în conformitate cu prevederile Legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea Arhivei Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(2) După încheierea perioadei electorale, consiliile electorale de circumscripție dispun de documentele și materialele electorale în felul următor:</p> <p>a) se remit Comisiei Electorale Centrale – listele de candidați, cîte un exemplar de procese-verbale și</p>	<p>30. Articolul 67:</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) După expirarea termenului de 6 luni de la confirmarea rezultatelor alegerilor, buletinele cu voturile valabil exprimate, buletinele nevalabile și buletinele anulate, listele electorale, precum și certificatele cu drept de vot remise instanței de judecată se nimicesc.”;</p> <p>articolul se completează cu un nou alineat, (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) După expirarea termenului de 6 luni din data înregistrării candidatului la alegeri sau adoptării hotărârii de către Comisia Electorală Centrală privind inițierea sau respingerea referendumului republican, listele de subscripție se</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC.</p> <p>Direcția generală juridică.</p> <p>19. La pct. 30 din proiect propunem completarea, la final, al modificării propuse pentru alin. (3) al art. 67 din Cod cu textul „<i>în modul stabilit de Comisia Electorală Centrală</i>”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) După expirarea termenului de 6 luni de la confirmarea rezultatelor alegerilor, buletinele cu voturile valabil exprimate, buletinele nevalabile și buletinele anulate, listele electorale, precum și certificatele cu drept de vot remise instanței de judecată se nimicesc în modul stabilit de Comisia Electorală Centrală.”;</p>

	<p>rapoarte ale consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, formularul special de numărare a voturilor, ștampilele consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și alte materiale electorale, darea de seamă financiară și actul de transmitere a documentației financiare consiliului raional (municipal) (autorității publice locale de nivelul doi). În cazul alegerilor locale generale, la Comisia Electorală Centrală se prezintă și listele consilierilor aleși în consiliile locale, listele candidaților supleanți, șirurile descrescătoare pentru fiecare circumscripție electorală;</p> <p>b) se remit instanței de judecată în a cărei rază se află consiliul electoral de circumscripție – buletinele valabile, buletinele nevalabile și buletinele anulate, listele electorale și certificatele cu drept de vot, cîte un exemplar de procese-verbale și rapoarte ale consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, formularul special de numărare a voturilor, toate contestațiile, însoțite de hotărârile adoptate cu privire la soluționarea lor, iar în cazul alegerilor locale generale – și listele consilierilor aleși, listele candidaților</p>	<p>nimicesc de către organul competent care asigură păstrarea acestora. În cazul referendumurilor locale, termenul de 6 luni se aplică de la data adoptării deciziei de către consiliul local sau instanța de judecată. În cazul în care hotărârile de inițiere/desfășurare a referendumului se contestă în instanța de judecată, sau materialele se remit altor organe competente, listele de subscripție se vor păstra pînă la soluționarea definitivă a cauzei și/sau emiterea unei hotărâri judecătorești irevocabile.”.</p>		
--	---	--	--	--

56.	<p>supleanți, și surile descrescătoare pentru fiecare circumscripție electorală;</p> <p>c) consiliul electoral de circumscripție, înainte de a fi dizolvat, transmite primăriei în a cărei circumscripție a activat câte un exemplar de procese-verbale și rapoarte ale consiliului electoral de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, urnele de vot și alte materiale electorale.</p> <p>(3) După expirarea termenului de 6 luni, buletinele cu voturile valabile exprimate, buletinele nevalabile și buletinele anulate, precum și certificatele cu drept de vot remise instanței de judecată se nimicesc, iar listele electorale se transmit Comisiei Electorale Centrale în termen de 10 zile de la confirmarea legalității alegerilor.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală asigură accesul la documentele menționate în prezentul articol în conformitate cu <u>Legea privind accesul la informație și cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.</u></p> <p>Articolul 68. Observatorii</p> <p>(1) La cererea concurenților electorali, consiliul electoral de circumscripție acreditează câte un observator pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare.</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO La art.68 alin. (3) și (6), urmează a fi păstrate redacțiile actuale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>31. Articolul 68: la alineatul (1), textul „pe cale ierarhică, iar ulterior – în instanța de judecată” se exclude;</p>		

	<p>Persoanele de încredere ale candidaților, de asemenea, pot fi acreditate ca observatori. Dacă consiliul electoral de circumscripție respinge candidatura propusă pentru acreditare de către concurentul electoral conform prezentului alineat, el va aduce la cunoștința acestuia motivele deciziei sale. Refuzul acreditării observatorilor trebuie să fie întemeiat și poate fi contestat pe cale ierarhică, iar ulterior – în instanța de judecată.</p> <p>(2) La cererea concurenților electorali, Comisia Electorală Centrală acreditează câte un observator pentru monitorizarea alegerilor în secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova. În calitate de observatori pot fi acreditați atât cetățeni ai Republicii Moldova aflați în străinătate, cât și reprezentanți ai organizațiilor internaționale și neguvernamentale din străinătate.</p> <p>(3) La cerere, Comisia Electorală Centrală va acredita ca observatori la alegeri reprezentanți ai organizațiilor internaționale, ai guvernelor statelor străine și ai organizațiilor neguvernamentale din străinătate și va înregistra interpretii acestora.</p> <p>(4) Prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale sau a consiliilor electorale de circumscripție se acreditează observatori din partea</p>	<p>la alineatul (3), după cuvântul „observatori” se introduce cuvântul „internaționali”;</p> <p>la alineatul (5), în a doua propoziție, cuvintele „operațiile” și „operații” se substituie prin cuvintele „operațiunile” și „operațiuni”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Observatorii pot fi acreditați și până la începerea perioadei electorale, însă au dreptul să-și desfășoare activitatea de observare numai odată cu începerea și până la încheierea acesteia. Procedura de acreditare a observatorilor, drepturile și obligațiile acestora se stabilesc printr-un regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală.”.</p>	
--	---	---	--

asociațiilor obștești calificate din Republica Moldova. Se consideră calificată asociația obștească ce se ocupă, conform statutului ei, de apărarea drepturilor omului sau a valorilor democratice.

(5) Observatorii acreditați de Comisia Electorală Centrală pot monitoriza procesul electoral pe întreg teritoriul țării și la toate secțiile de votare, iar observatorii acreditați de consiliile electorale de circumscripție – doar pe teritoriul circumscripției respective. Observatorii acreditați au dreptul să asiste la toate operațiile electorale, la toate ședințele organelor electorale, inclusiv în ziua alegerilor, fără a interveni în procesul electoral sau în alte operații electorale, și să informeze președintele organului electoral despre neregulile observate. Observatorii au acces la toate informațiile cu caracter electoral, la listele electorale, la procesele-verbale întocmite de organele electorale, ei pot efectua filmări foto și video cu înștiințarea președintelui organului electoral, fără a pune în pericol secretul și securitatea votării, iar observatorii naționali pot depune și sesizări privind neregulile depistate, care se examinează de către președintele organului electoral, cu informarea obligatorie a autorului sesizării despre decizia luată.

	<p>Observatorii acreditați își pot continua activitatea și în timpul al doilea al alegerilor, precum și la votarea repetată/referendumul repetat.</p> <p>(6) Observatorii pot fi acreditați înaintea începerii perioadei electorale și își pot desfășura activitatea atât în ziua alegerilor, cât și înaintea începerii, pe parcursul și după terminarea campaniei electorale. Regulamentul privind acreditarea observatorilor se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(7) În scopul asigurării activității eficiente a observatorilor internaționali, în perioada electorală Comisia Electorală Centrală constituie Oficiul de protocol al observatorilor internaționali. Componenta numerică și principiile de activitate ale acestui oficiu sînt stabilite prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.</p>			
57.	<p>Articolul 69. Principii generale privind reflectarea alegerilor de către mijloacele de informare în masă</p> <p>(1) Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor.</p>	<p>32. Articolul 69: în tot cuprinsul articolului cuvîntul „radiodifuzorii” se substituie prin sintagma „furnizorii de servicii media”, sintagma „Consiliul Coordonator al Audiovizualului” se substituie prin sintagma „Consiliul Audiovizualului”; la alineatul (3), după sintagma „conurenților electorali” se introduce textul „și participanților la referendumurile naționale”;</p>	<p>Asociația Presei Independente. CALC La articolul 69: - alineatul (1) se propune cu următorul cuprins: „(1) Furnizorii de servicii media și mijloacele de informare în masă scrise au obligația de a respecta, în cadrul serviciilor media audiovizuale lineare și neliniare și în materialele de presă, principiile de echitate,</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>(2) Radiodifuzorii și mijloacele de informare în masă scrise au obligația să ofere condiții egale, nediscriminatorii la acordarea timpilor de antenă sau a spațiului publicitar pentru publicitatea electorală.</p> <p>(3) Radiodifuzorii publici acordă concurenților electorali timpi de antenă gratuit, în mod echitabil și fără discriminare, în baza principiilor de transparență și obiectivitate.</p> <p>(4) Mijloacele de informare în masă nu vor adopta tratamente privilegiate față de concurenții electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora.</p> <p>(5) În perioada electorală, radiodifuzorii și mijloacele de informare în masă scrise vor face distincție clară în materialele lor jurnalistică între exercitarea funcțiilor oficiale și activitatea electorală a persoanelor care nu cad sub incidența art.13 alin.(3).</p> <p>(6) Concurenții electorali și/sau candidații care se consideră lezați în drepturi beneficiază de dreptul la replică. Cererea scrisă privind acordarea dreptului la replică se depune la mijlocul de informare în masă în termen de 2 zile calendaristice de la difuzarea/publicarea informației. În cazul radiodifuzorilor, refuzul de a</p>	<p>la alineatul (4), după sintagma „concurenții electorali” se introduce textul „și participanții la referendumuri”, iar la final se completează cu textul „și nu vor face agitație electorală în favoarea sau în defavoarea vreunui concurent electoral și/sau candidat sau uneia dintre opțiunile la referendum.”;</p> <p>după alineatul (5) se introduce un nou alineat, (5¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) În campania electorală, în spoturile de publicitate electorală și în programele audiovizuale care vizează concurenții electorali și/sau candidații, participanții la referendum nu pot fi utilizate imagini ce reprezintă instituții de stat de peste hotare, autorități publice de peste hotare sau organizații internaționale. Se interzice combinarea de culori și sunete care invocă simboluri naționale ale altor state sau organizații internaționale, utilizarea materialelor în care apar personalități politice, persoane oficiale ale statelor străine sau ale organizațiilor internaționale.”</p> <p>la alineatul (7), textul „concurenților/candidaților electorali” se substituie prin textul „concurenților electorali/candidaților în alegeri, participanților la referendum”;</p>	<p>echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor.”</p> <p>- se propune introducerea unui nou alineat, care să fie inserat după alineatul (5), cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) În campania electorală, în spoturile de publicitate electorală și în programele audiovizuale care vizează, într-un fel sau altul concurenții electorali și/sau candidații, nu pot fi utilizate imagini ce reprezintă cetățeni străini, instituții de stat sau autorități publice, atât din Republica Moldova cât și de peste hotare, ori organizații internaționale. Se interzice combinarea de culori și/sau sunete care invocă simboluri naționale ale altui stat, utilizarea materialelor în care apar personalități istorice ale Republicii Moldova sau de peste hotare, simbolistica unor state străine sau organizații internaționale sau imaginea unor persoane oficiale străine.”</p> <p>- la alineatul (7) se propune de reformulat sintagma „concurenților/candidaților electorali”, ajutând-o la formula existentă, în particular, la alin.(6) din prezentul articol și de expus în următoarea redacție „concurenților electorali și/sau candidaților”.</p> <p>Se completează cu prevederea de la art.70, alin.(1): ”Reprezentanții mijloacelor de informare în masă</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
--	--	--	---	--

	<p>acorda dreptul la replică se contestă la Consiliul Coordonator al Audiovizualului, iar în cazul mijloacelor de informare în masă scrise – în instanțele de judecată. Dreptul la replică se acordă în termen de 3 zile calendaristice de la depunerea cererii/contestației, dar nu mai târziu de ziua precedentă zilei votării, în condiții egale cu cele în care au fost lezate drepturile legitime.</p> <p>(7) Mijloacele de informare în masă au dreptul să reflecte alegerile și să informeze publicul cu privire la toate aspectele electorale liber de orice ingerință sau amestec din partea autorităților publice, concurenților/candidaților electorali sau a altor entități.</p>		<p>beneficiază de aceleași drepturi ca și observatorii naționali.”</p>	
58.	<p>Articolul 70. Particularitățile reflectării alegerilor de către mijloacele de informare în masă</p> <p>(1) În perioada electorală, programele și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, concurenții electorali și/sau candidații se difuzează/se publică cu respectarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală în primele 7 zile ale perioadei electorale. Reprezentanții mijloacelor de informare în masă beneficiază de aceleași drepturi ca și observatorii naționali.</p>	<p>33. Articolul 70: la alineatul (1), textul „și/sau candidații” se substituie prin textul „, candidații în alegeri sau participanții la referendum”, iar textul „în primele 7 zile ale perioadei electorale” se exclude; alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În primele 7 zile de la începerea perioadei electorale, fiecare furnizor de servicii media depune la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru campania electorală, în care indică numele proprietarului/proprietarilor instituției. Declarațiile</p>	<p>Deputat Adela RĂILEANU: Articolul 70: - alineatul (3) ultima propoziție va avea următorul cuprins: „În planificarea și organizarea dezbaterilor dintre concurenții electorali, furnizorii de servicii media vor ține cont de obligativitatea ca toate dezbaterile să fie difuzate în orele de maximă audiență prevăzute în Codul serviciilor media audiovizuale: intervalele de timp cuprinse între orele 06.00-09.00 și 17.00-23.00 -- pentru serviciile de televiziune și între 06.00-10.00, 12.00-15.00 și 17.00-20.00 – pentru serviciile de radiodifuziune sonoră.”</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>(2) În primele 7 zile de la aprobarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă, fiecare radiodifuzor depune la Consiliul Coordonator al Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru campania electorală, în care indică numele proprietarului/propietarilor instituției. Declarațiile se publică pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului. Controlul asupra respectării acestei obligații este exercitat de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului din oficiu, conform prevederilor Codului audiovizualului al Republicii Moldova.</p> <p>(3) În campania electorală pentru alegerile parlamentare, pentru referendumurile republicane, furnizorii de servicii media naționali au obligația, iar cei locali/regionali au dreptul să organizeze dezbateri electorale. În campania electorală pentru alegerile locale generale și pentru referendumurile locale, furnizorii de servicii media locali/regionali au obligația, iar cei naționali au dreptul să organizeze dezbateri electorale. Formatul, durata și frecvența dezbaterilor electorale sînt stabilite de către furnizorii de servicii media și se aduc la cunoștința</p>	<p>se publică pe pagina web a Consiliului Audiovizualului. Controlul asupra respectării acestei obligații este exercitat de către Consiliul Audiovizualului din oficiu, conform prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.”;</p> <p>în cuprinsul alineatului (3): după sintagma „furnizorii de servicii media” se introduce textul „generaliste și/sau de știri”; după sintagma „conurenților electorali”, în toate cazurile, se introduce textul „sau participanților la referendum”;</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „Coordonator al” se exclud, iar textul „cîte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și” se substituie prin textul „sau participanților la referendum cîte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul prezentării programelor electorale, susținerii candidaților desemnați sau a opțiunilor la referendum, precum și în scopul”;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) În campania electorală pentru alegerile parlamentare, prezidențiale și pentru referendumurile republicane, furnizorii publici de servicii media acordă gratuit</p>	<p>Argumentare. Se asigura corelarea cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174 din 08.11.2018 care în art. 1 stabilește orele de maximă audiență.</p> <p>În toată lumea, noțiunea de Prime time este slotul cu cea mai mare audiență. Și în întreaga lume, Prime time, adică cea mai mare audiență, este dimineața și seara. Trebuie de păstrat doar Prime time, care este perioada cu cea mai mare audiență, iar radiodifuzorul să decidă când plasează acest produs. Nu există practică în lume când sunt este specificat că un produs electoral trebuie să fie doar în Prime time-ul de seară. Este, oarecum, contrar logicii noțiunii de Prime time.</p> <p>- la alineatul (4) cuvintele „Coordonator al” se exclud, iar textul „cîte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și” se substituie cu textul „sau participanților la referendum cîte 5 minute de emisie la furnizorii publici de televiziune și 10 minute la furnizorii publici de radio în scopul prezentării programelor electorale, susținerii candidaților desemnați sau a opțiunilor la referendum, precum și în scopul”.</p> <p>Argumentare. Radiodifuzorii</p>
--	--	---

Se acceptă.

59.	<p>organelor electorale și a concurenților electorali cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte de difuzarea fiecărei emisiuni. În planificarea și organizarea dezbaterilor dintre concurenții electorali, furnizorii de servicii media vor ține cont de obligativitatea ca toate dezbaterile să fie desfășurate și difuzate în regim de transmisiune directă numai în orele de audiență maximă – între orele 19:00 și 22:00 în zilele lucrătoare și între 17:00 și 22:00 în zilele de odihnă.</p> <p>(4) În campania electorală pentru alegeri parlamentare, prezidențiale și referendumuri republicane, radiodifuzorii naționali, a căror listă este făcută publică de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în primele 3 zile ale perioadei electorale, acordă gratuit concurenților electorali câte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor. Timpul de antenă respectivi sînt oferți în alt spațiu de emisie decît cel rezervat publicității electorale și dezbaterilor electorale.</p> <p>(5) În cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, radiodifuzorii publici acordă gratuit concurenților electorali cîte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea</p>	<p>concurenților electorali/participanților referendum, în cadrul serviciilor media generaliste și/sau de știri, cîte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea publicității electorale. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral /participanților la referendum i se oferă nu mai mult de 2 minute pe zi pe durata campaniei electorale în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Tariful pentru publicitatea electorală nu poate depăși tariful pentru publicitatea comercială aplicat pînă la 6 luni înainte de data scrutinului. Timpul de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă tuturor concurenților electorali în condiții egale, în intervalele orare stabilite, de către furnizorii de servicii media în declarațiile politicii editoriale. Furnizorii de servicii media care nu participă la reflectarea campaniei electorale nu au dreptul de a plasa publicitate electorală.”;</p> <p>la alineatul (6), sintagmele „concurrentul electoral” și „concurrentului electoral” se substituie prin sintagmele „concurrentul electoral/participantul la referendum” și, respectiv, „concurrentului electoral/participantului referendum”;</p>	<p>privati își câștigă existența din publicitate. Aceștia nu trebuie obligați să difuzeze gratis publicitatea concurenților electorali. Doar radiodifuzorii publici, care sunt plătiți din bugetul de stat, trebuie să aibă o astfel de obligațiune. Este o practică aplicată în majoritatea covârșitoare a statelor europene. Odată cu implementarea multiplexului, numărul de televiziuni care au statut național a crescut. Majoritatea covârșitoare a acestora sînt private, iar noi nu trebuie să le impunem să difuzeze un produs din care ei ar putea câștiga bani pentru existența lor. Nu sînt televiziunile mai bogate decît unele partide. Se încalcă drepturile radiodifuzorilor.</p>	
60.	<p>(5) În cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, radiodifuzorii publici acordă gratuit concurenților electorali cîte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea</p>	<p>la alineatul (6), sintagmele „concurrentul electoral” și „concurrentului electoral” se substituie prin sintagmele „concurrentul electoral/participantul la referendum” și, respectiv, „concurrentului electoral/participantului referendum”;</p>	<p>Direcția generală juridică. 20. La pct. 33 al art. I din proiect: - în redacția actuală la alin. (3) al art. 70 textul „furnizorii de servicii media” se regăsește de patru ori. Din modificarea propusă la pct. 33 nu este clar dacă aceasta vizează toate patru cazuri.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deputat Alexandru SUHODOLSKI Comisia Electorală Centrală Prima propoziție din art.70 alin.(10) din Codul electoral va avea următorul cuprins: „În perioada electorală, orice</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>publicității electorale. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral i se oferă nu mai mult de 2 minute pe zi pe durata campaniei electorale la fiecare radiodifuzor. Condițiile de procurare a timpilor de antenă și taxele respective se comunică cu 3 zile calendaristice înainte de punerea pe post a publicității electorale. Plata pentru timpii de antenă acordată concurenților electorali nu poate depăși plata încasată în mod obișnuit pentru publicitatea comercială. Timpii de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă tuturor concurenților electorali la unele și aceleași ore de emisie.</p>	<p>la alineatul (10), textul „numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale” se substituie prin textul „cu respectarea procedurii stabilite de Comisia Electorală Centrală în baza unui regulament aprobat în acest sens”;</p> <p>la alineatul (11), cuvântul „radiodifuzorii” se substituie prin textul „furnizorii de servicii media.”;</p> <p>alineatul (12) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(12) Consiliul Audiovizualului prezintă, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare privind modul de reflectare a campaniei electorale în cadrul tuturor programelor, de către furnizorii publici de servicii media și de către furnizorii privați de servicii media, cu cele mai mari cote de audiență conform celor mai recente măsurări efectuate de instituția specializată. În termen de 3 zile de la data alegerilor, Consiliul Audiovizualului va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport de totalizare care va cuprinde informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media în cadrul tuturor programelor audiovizuale cu caracter electoral. Toate rapoartele prezentate de Consiliul Audiovizualului se vor publica imediat pe pagina web a</p>	<p>sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, <i>inclusiv exit-pollurile</i>, pot fi efectuate cu respectarea procedurii stabilite de Comisia Electorală Centrală în baza unui regulament aprobat în acest sens”.</p> <p>Argumentare. Prevederea în cauză va institui temeiul legal pentru reglementarea sondajului electoral, precum este exit-pollul, considerat a fi din cele mai sensibile pentru opinia publică și care necesită o încadrare juridică clară pentru persoanele implicate în organizarea și desfășurarea acestuia.</p>	<p style="text-align: center;">Deputat SUHODOLSKI</p> <p style="text-align: center;">Alexandr</p> <p>Se propune de a înlocui sintagma „fiecare furnizor de servicii media” de la alin. (2) al art. 70 cu <u>furnizorii de servicii media care vor reflecta campania electorală”.</u></p>	<p>Se acceptă</p>
<p>(6) Răspunderea pentru conținutul materialelor electorale publicitate, difuzate sau publicate, o poartă concurentul electoral. Fiecare material publicitar trebuie să includă denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit. Publicitatea electorală contra plată va fi însoțită de genericul “Electorală”.</p> <p>(7) Refuzul de a difuza sau de a publica, în condițiile prezentei legi, publicitatea electorală, contra plată sau gratuit, poate fi contestat în instanța de judecată.</p> <p>(8) Publicitatea electorală în rețeaua internet și prin intermediul</p>	<p>data alegerilor, Consiliul Audiovizualului va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport de totalizare care va cuprinde informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media în cadrul tuturor programelor audiovizuale cu caracter electoral. Toate rapoartele prezentate de Consiliul Audiovizualului se vor publica imediat pe pagina web a</p>	<p>Consiliul Audiovizualului</p> <p>Cu referire la alin. (4) și alin. (5) al art. 70, Consiliul Audiovizualului propune următoarea redacție:</p> <p>(4) „În campania electorală pentru alegeri parlamentare, prezidențiale și referendumuri republicane, furnizorii de servicii media naționali, a căror listă este făcută publică de către Consiliul Audiovizualului în primele 3 zile ale</p>	<p>Nu se acceptă.</p>	

<p>telefoniei mobile este asimilată publicității electorale în presa scrisă.</p> <p>(9) În ziua alegerilor, mijloacele de informare în masă, până la închiderea secțiilor de votare, nu vor difuza rezultatele chestionării alegătorilor privind opțiunile electorale.</p> <p>(10) În perioada electorală, orice sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale. Rezultatele acestor sondaje pot fi date publicității cel târziu cu 5 zile înainte de ziua alegerilor. În ziua alegerilor, până la închiderea secțiilor de votare, se interzice a da publicității în mijloacele de informare în masă materiale, inclusiv interviuri cu alegătorii, despre numărul de voturi întru mite de concurenții electorali pe parcursul zilei și despre șansele acestora, inclusiv rezultatele exit-poll-urilor.</p> <p>(11) Mijloacele de informare în masă fondate de autoritățile publice publice gratuit, iar radiodifuzorii difuzează gratuit, la solicitarea organelor electorale, spoturi motivaționale, de educație civică și electorală, desfășoară campanii de informare a alegătorilor despre procedura de vot și despre alte particularități ale votării.</p>	<p>Comisiei Electorale Centrale și a Consiliului Audiovizualului.”</p>	<p>perioadei electorale, acordă gratuit concurenților electorali/participanților la referendum câte 5 minute de emisie la televiziune și 10 minute la radio, în scopul expunerii programelor electorale/ opțiunilor la referendum și informării alegătorilor. Timpii de antenă respectivi sunt oferii în alt spațiu de emisie decât cel rezervat publicității electorale și dezbaterilor electorale.”</p> <p>(5) „În campania electorală pentru alegerile parlamentare, prezidențiale și pentru referendumurile republicane, furnizorii publici de servicii media audiovizuale acordă gratuit concurenților electorali/participanților la referendum, câte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea publicității electorale. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral/participanților la referendum i se oferă nu mai mult de 2 minute pe zi pe durata campaniei electorale la fiecare furnizor de servicii media care reflectă campania electorală. Condițiile de procurare a timpilor de antenă și taxele respective se comunică cu 3 zile calendaristice înainte de punerea pe post a publicității electorale. Tariful pentru publicitatea electorală nu poate depăși tariful pentru</p>
---	--	---

	<p>(12) Consiliul Coordonator al Audiovizualului prezintă obligatoriu, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzorii naționali. Rapoartele de monitorizare trebuie să conțină informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către radiodifuzori în cadrul tuturor programelor. Cu două zile înainte de alegeri, Consiliul Coordonator al Audiovizualului va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport de totalizare</p>		<p>publicitatea comercială aplicat până la 6 luni înainte de data scrutinului. Timpul de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă tuturor concurenților electorali/participanților la referendum în condiții egale, în intervalele orare stabilite de către furnizorii de servicii media în declarațiile politicii editoriale. Furnizorii de servicii media audiovizuale care nu participă la reflectarea campaniei electorale nu au dreptul de a plasa publicitate electorală.”</p> <p>Propune alin. (12) al art. 70 în următoarea redacție:</p> <p>„Consiliul Audiovizualului prezintă obligatoriu, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale în principalele buletine de știri a furnizorilor de servicii media naționali, a căror listă este publicată de Consiliul Audiovizualului pe pagina web a instituției, ținând cont de clasificarea acestora conform Codului serviciilor media audiovizuale. Rapoartele de monitorizare trebuie să conțină informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media naționali în cadrul principalelor buletine de știri.”</p> <p>Nu se acceptă.</p>
--	---	--	---

63.		<p>Deputat Sergiu LITVINENCO. Asociația Presei Independente. La art. 70: - alin. (1)-(5) vor avea următorul cuprins: „(1) În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, concurenții electorali și/sau candidații, se difuzează/se publică cu respectarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală în primele 7 zile ale perioadei electorale. În serviciile media audiovizuale, candidații și reprezentanții concurenților electorali nu pot apărea în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele audiovizuale cu caracter electoral se consideră următoarele: a) <i>Programele de știri și actualități</i> – rubricile sau grupajele informative, evidențiate prin semnale acustice și vizuale unice, în care pot fi difuzate informații despre tehnica votării, sistemul electoral, alte aspecte ale procesului electoral, sondaje de opinie și activități de campanie ale concurenților electorali;</p>	Nu se acceptă.
-----	--	---	----------------

	<p>b) <i>Emisiuni de informare electorală</i> – cele în care candidații și/sau reprezentanții concurenților electorali își pot prezenta programele politice și în care pot fi discutate diverse probleme de interes public, organizate la inițiativa mijloacelor de informare în masă;</p> <p>c) <i>Emisiuni de promovare electorală</i> – cele în care se difuzează timpii de antenă acordați concurenților electorali în conformitate cu prevederile prezentului cod;</p> <p>d) <i>Dezbateri electorale</i> – cele în care candidații și/sau reprezentanții concurenților electorali sunt solicitați să se pronunțe pe marginea temelor propuse spre discuție de către mijloacele de informare în masă.</p> <p>(2) În primele 7 zile de la aprobarea Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale în mijloacele de informare în masă, furnizorii de servicii media, cu excepția celor comunitari și tematici, depun la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru campania electorală sau o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea campaniei electorale. Declarațiile care corespund legislației în vigoare sunt aprobate de către Consiliul Audiovizualului și se publică pe pagina web a acestuia. Controlul</p>		
--	--	--	--

asupra respectării acestei obligații este exercitat de către Consiliul Audiovizualului din oficiu, conform prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.

(3) În campania electorală pentru alegerile parlamentare, pentru alegerile prezidențiale și pentru referendumurile republicane, furnizorii naționali de servicii media audiovizuale generaliste și/sau de știri au obligația, iar furnizorii regionali și locali de servicii media audiovizuale generaliste și/sau de știri au dreptul să organizeze dezbateri electorale. În campania electorală pentru alegerile locale generale și pentru referendumurile locale, furnizorii regionali și locali de servicii media audiovizuale generaliste și/sau de știri au obligația, iar cei naționali de servicii media audiovizuale generaliste și/sau de știri au dreptul să organizeze dezbateri electorale. Formatul, durata, frecvența și ora difuzării dezbaterilor electorale sînt stabilite de către furnizorii de servicii media și sînt indicate în declarația politicii editoriale.

(4) În campania electorală pentru alegerile parlamentare, pentru alegerile prezidențiale și pentru referendumurile republicane, furnizorii naționali de servicii media,

a căror listă este făcută publică de către Consiliul Audiovizualului în primele 3 zile ale perioadei electorale, acordă gratuit timp de antenă concurenților electorali, câte 5 minute la serviciile de televiziune generaliste și/sau de știri și câte 10 minute la serviciile de radiodifuziune sonoră generaliste și/sau de știri, pentru întreaga campanie electorală, în scopul expunerii programelor electorale și informării alegătorilor.

„(5) În campania electorală pentru alegerile parlamentare, pentru alegerile prezidențiale și pentru referendumurile republicane, furnizorii publici de servicii media acordă gratuit concurenților electorali, în cadrul serviciilor media generaliste și/sau de știri, câte un minut pe zi, timp de antenă pentru plasarea publicității electorale. Pentru publicitate electorală contra plată, fiecărui concurent electoral i se oferă nu mai mult de 2 minute pe zi pe durata campaniei electorale în cadrul fiecărui serviciu media audiovizual. Tariful pentru publicitatea electorală nu poate depăși tariful pentru publicitatea comercială aplicat până cu 6 luni înainte de data scrutinului. Timpul de antenă pentru publicitatea electorală contra plată se acordă tuturor concurenților electorali în intervalele orare stabilite de către furnizorii de servicii media în

			<p>declarațiile politicii editoriale. Furnizorii de servicii media care nu participă la reflectarea campaniei electorale și furnizorii publici de servicii media nu au dreptul de a plasa publicitate electorală contra plată.” - alin.(12) va avea următorul cuprins: „(12) Consiliul Audiovizualului prezintă, o dată la două săptămâni, Comisiei Electorale Centrale rapoarte de monitorizare a modului de reflectare a campaniei electorale de către furnizorii publici de servicii media și de către furnizorii privați de servicii media cu cele mai mari cote de audiență conform celor mai recente măsurări efectuate de instituția specializată. În termen de 3 zile de la data alegerilor, Consiliul Audiovizualului va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport de totalizare care va cuprinde informații referitoare la respectarea normelor legale în reflectarea alegerilor de către furnizorii de servicii media în cadrul tuturor programelor audiovizuale cu caracter electoral.”</p>	
64.			<p>CALC La Capitolul 11, titlul va avea următorul cuprins: „Capitolul 11 MONITORIZAREA ALEGERILOR, REFLECTAREA</p>	Nu se acceptă.

		<p>LOR ÎN MIJLOACELE DE INFORMARE ÎN MASĂ ȘI EVALUAREA ACCESIBILITĂȚII</p> <p>Secțiunea 1</p> <p>Monitorizarea alegerilor și reflectarea lor în mijloacele de informare în masă”</p> <p>Capitolul 11, se completează cu secțiunea 2, cu următorul cuprins:</p> <p>„Secțiunea a 2-a EVALUAREA ACCESIBILITĂȚII ELECTORALE</p> <p>Articolul 70¹. Centrele regionale de evaluare a accesibilității electorale</p> <p>(1) Centrele regionale de evaluare a accesibilității electorale sunt organele ce apar în legătură cu controlul civil (evaluarea) al activității instituțiilor care asigură procesul electoral în vederea garantării respectării drepturilor persoanelor cu necesități speciale.</p> <p>(2) Activitatea de evaluare este asigurată prin intermediul membrilor săi, reprezentanți ai organizațiilor societății civile, organizați în centre regionale de evaluare a accesibilității, în conformitate cu prevederile prezentei legi și fără a deminua dreptul independent al asociațiilor obștești de a efectua evaluări complementare.</p>	
--	--	--	--

		<p>Articolul 70². Principiile controlului accesibilității electorale</p> <p>(1) Evaluarea accesibilității electorale este asigurată de către membrii centrului regional pe principiile independenței, transparenței, egalității și legalității.</p> <p>Articolul 70³. Constituirea centrelor regionale de evaluare a accesibilității și numirea membrilor</p> <p>(1) Evaluarea accesibilității electorale, inclusiv a sediului destinat secției de vot se efectuează de către grupuri de 3 membri al centrelor regionale de evaluare a accesibilității.</p> <p>(2) Centrele regionale de evaluare a accesibilității sunt organe fără statut de persoană juridică, constituite de către Comisia Electorală Centrală, în 3 regiuni teritoriale, respectiv Nord, Centru cu includerea mun. Chișinău și Sud cu includerea UTA Găgăuzia.</p> <p>(3) Fiecare centru regional de evaluare a accesibilității poate include până la 50 de membri, numiți de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(4) Numirea membrilor centrelor regionale este realizată în baza propunerii asociațiilor obștești pentru persoanele cu dizabilități, ce activează de cel puțin 10 ani, și are reputație recunoscută în asigurarea respectării drepturilor și libertăților persoanelor cu dizabilități.</p> <p>(5) Asociațiile obștești pot propune până la 2 persoane în calitate</p>	
--	--	--	--

			<p>de membru al comisiei. Asociațiile ce în calitate de membru includ multiple organizații pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, pot propune în calitate de membru a centrelor regionale a câte 2 persoane multiplicat la numărul de organizații membre.</p> <p>(6) Calitatea de membru al comisiei de evaluare, în baza acordului informat, o poate avea persoana care a atins vârsta de 25 de ani și a fost propusă în calitate respectivă de către o asociație obștească.</p> <p>(7) Durata mandatului de membru al comisiei de evaluare este de 2 ani. El poate fi prelungit dacă sînt îndeplinite condițiile pentru numirea acestuia și organizația ce a propus numirea acestuia își exprimă acordul pentru prelungirea acestuia.</p> <p>(8) Nu pot fi membri ai centrelor regionale de monitorizare persoanele care dețin funcții de demnitate publică, funcționarii publici, judecătorii, procurorii, lucrătorii organelor apărării naționale, ale securității statului și ale ordinii publice, avocații, notarii și mediatorii, funcționari electorali, concurenți electorali sau reprezentanții concurenților electorali.</p>
--	--	--	---

		<p>Articolul 704. Încetarea calității de membru al centrului regional de evaluare a accesibilității</p> <p>Calitatea de membru al centrului regional de evaluare încetează în cazul:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) expirării termenului mandatului; b) demisiei; c) decesului fizic sau declarării pe cale judiciară a decesului persoanei; d) existenței unei hotărâri judecătorești definitive de condamnare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical; f) declarării dispariției fără veste a membrului – din momentul pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive. <p>Articolul 705. Incompatibilități în exercitarea controlului</p> <p>(1) Membrul centrului de evaluare a accesibilității nu poate să evalueze sediile destinate secțiilor de vot sau platformele de comunicare cu alegătorii, în cazurile în care în raport cu conducerea autorității publice locale, se află în relații de afinitate sau de rudenie pînă la gradul al patrulea inclusiv.</p> <p>(2) Pentru fiecare sediu evaluat, membrii grupului de evaluare vor depune pe numele președintelui centrului regional de evaluare o declarație pe răspundere proprie</p>	
--	--	--	--

	<p>privind inexistența vreunei incompatibilități, declarațiile urmînd a fi păstrate în dosarele de evaluare.</p> <p>Articolul 70⁶. Atribuțiile membrilor centrelor regionale de evaluare a accesibilității</p> <p>Grupul de evaluare a accesibilității electorale sunt este în drept:</p> <ul style="list-style-type: none">a) să evalueze condițiile de accesibilitate a secțiilor de vot și să completeze fișa de evaluare;b) să evalueze platformele de comunicare cu alegătorii;b) să propună măsuri de acomodare rezonabilă pentru a diminua barierele pentru persoanele cu necesități speciale;c) să emită prescripție, către autoritatea publică locală, către comisia de circumscripție sau subiectului evaluării accesibilității electorale, pentru a lichida sau diminua neajunsurile în vederea sporirii gradul de accesibilitate;d) să emită act de constatare privind sediul destinat secției de votare sau platformei de comunicare cu alegătorul, cu calificativul accesibil, parțial accesibil sau inaccesibil.e) să solicite CEC sancționarea persoanelor responsabile de neîndeplinirea prescripției în vederea eliminării barierelor ce impun calificativul inaccesibil.	
--	--	--

		<p>f) să informeze societatea despre constatările în urma evaluării accesibilității.</p> <p>Articolul 70⁷. Organizarea activității centrelor regionale de evaluare a accesibilității</p> <p>(1) Centrele regionale de evaluare a accesibilității funcționează în baza regulamentului de activitate adoptat de Guvern.</p> <p>(2) La prima ședință, membrii centrelor regionale de evaluare a accesibilității vor alege președintele și vicepreședintele centrului cu votul majoritar dintre membrii acesteia.</p> <p>(3) Centrele regionale de evaluare a accesibilității își desfășoară activitatea în cadrul ședințelor și prin intermediul grupurilor de evaluare. Grupurile se constituie în baza liberei alegeri a membrilor, cu notificarea președintelui și secretarului Centrului regional de evaluare a accesibilității. Notificarea se realizează prin orice sursă de documentare și cu asigurarea expedierii din timp a notificării, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare înainte de declanșarea evaluării subiectului.</p> <p>(4) După vizita de evaluare, grupul de evaluare emite prescripție privind eliminarea neajunsurilor în termen de 5 zile.</p> <p>(5) Pe baza rezultatelor vizitei și a răspunsului la prescripția înhăită,...</p>
--	--	---

	<p>sau în lipsa recepționării răspunsului la prescripție, în termen de 5 zile grupul emite actul de constatare privind accesibilitatea. Acesta însoțit de fișa de evaluare este transmis către comisia electorală centrală, comisiei de circumscriptie și subiecților evaluați. Actul de constatare se aprobă cu votul majoritar al membrilor grupului de evaluare a accesibilității.</p> <p>(6) Centrul regional adoptă decizii cu votul majorității membrilor prezenți la ședință. Ședințele sînt deliberative dacă la ele participă majoritatea membrilor.</p> <p>(7) Secretariatul centrului regional de evaluare a accesibilității este asigurat de unul dintre membrii acesteia.</p> <p>Articolul 70⁸. Asigurarea materială a activității comisiilor de monitorizare</p> <p>(1) Cheltuielile aferente activității comisiilor de monitorizare se suportă de la bugetul de stat.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>34. Articolul 71 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 71. Contestațiile</p> <p>(1) Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele electorale, respectîndu-se ierarhia acestora. Procedura detaliată de examinare a contestațiilor în perioada</p>	<p>Deputat Grigore NOVAC. Consiliul Audiovizualului</p> <p>Propunem ca alin. (3) al art. 71 din Cod să aibă următorul conținut: „<i>Hotărârile organelor electorale și deciziile Consiliului Audiovizualului asupra contestațiilor pot fi contestate nemijlocit în instanța judecătorească competentă</i>”.</p> <p>Cu referire la art. 71, redacția în</p>
65.	<p>Articolul 71. Contestațiile</p> <p>(1) Alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali. Depunerea cererii în instanța de judecată trebuie precedată de contestarea prealabilă în organul electoral ierarhic superior organului</p>	<p>34. Articolul 71 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 71. Contestațiile</p> <p>(1) Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele electorale, respectîndu-se ierarhia acestora. Procedura detaliată de examinare a contestațiilor în perioada</p>

66.	<p>al cărui act se contestă, cu excepția contestațiilor privind acțiunile/inacțiunile concurențelor electorale, depuse direct în instanța de judecată, și a contestațiilor ce se referă la exercitarea dreptului la vot sau la administrarea alegerilor depuse la biroul electoral în ziua alegerilor.</p> <p>(2) Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele electorale, respectându-se ierarhia acestora. Procedura detaliată de examinare a contestațiilor în perioada electorală se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(3) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se examinează de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în conformitate cu prevederile prezentului cod, ale <u>Codului audiovizualului al Republicii Moldova</u>, iar contestațiile <u>Republicii Moldova</u>, iar contestațiile ce vizează mijloacele de informare în masă scrise se examinează de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(3) Hotărârile organelor electorale și ale Consiliului Audiovizualului asupra contestațiilor pot fi contestate nemijlocit în instanța judecătorească competentă.</p> <p>(4) Contestația va conține descrierea faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura și datele de identitate ale persoanei care o depune.</p> <p>(5) Contestațiile privind finanțarea campaniilor electorale se adresează Comisiei Electorale Centrale, cu excepția finanțării candidaților independenți în alegerile locale care se depune la consiliul electoral de circumscripție competent.</p> <p>Examinarea contestațiilor privind finanțarea campaniilor electorale ale partidelor politice nu se supune</p>	<p>electorală se aprobă prin regulament al Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(2) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se examinează de către Consiliul Audiovizualului în conformitate cu prevederile prezentului cod, ale <u>Codului privind serviciile media audiovizuale al Republicii Moldova</u>, iar contestațiile ce vizează mijloacele de informare în masă scrise se examinează de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(3) Hotărârile organelor electorale și ale Consiliului Audiovizualului asupra contestațiilor pot fi contestate nemijlocit în instanța judecătorească competentă.</p> <p>(4) Contestația va conține descrierea faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura și datele de identitate ale persoanei care o depune.</p> <p>(5) Contestațiile privind finanțarea campaniilor electorale se adresează Comisiei Electorale Centrale, cu excepția finanțării candidaților independenți în alegerile locale care se depune la consiliul electoral de circumscripție competent.</p> <p>Examinarea contestațiilor privind finanțarea campaniilor electorale ale partidelor politice nu se supune</p>	<p>alin. (4) urmează a fi sincronizată cu prevederile art. 17 din Codul administrativ și se propune ca după cuvintele „presupuse încălcări” de completat cu cuvintele „ale drepturilor stabilite de lege”. Mai mult ca atât, propunem completarea alin. (4) al art. 71 din Cod cu propoziția „<i>În cazul în care contestația nu conține aceste informații, contestația nu se examinează.</i>”</p> <p>Este necesar de introdus această modificare, deoarece, deseori, există cazuri când contestațiile depuse nu conțin, cel puțin, o argumentare factologică, astfel, în asemenea situații, activitatea nu este focusată pe contestările argumentate și monitorizarea propriu-zisă, dar se concentrează asupra examinării unor sesizări/contestații formale, care nu sunt fundamentate și nici neargumentate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>C.A.L.C</p> <p>Art.71 va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Contestațiile (1) În perioada electorală, alegătorii, concurenții electorali/participanții la referendum (<i>birourile electorale</i>) pot contesta către organele electorale ierarhic superioare și instanțele de judecată competentă, acțiunile/inacțiunile și</p>
-----	---	--	--	--

	<p>legal, cerințele contestatarului, semnătura și datele de identitate ale persoanei care o depune. În cazul contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalității revine acestor organe.</p> <p>(6) Contestațiile privind finanțarea campaniilor electorale se adresează Comisiei Electorale Centrale, în cazul concurenților electorali în alegerile parlamentare și prezidențiale, sau consiliilor electorale de circumscripție, în cazul candidaților independenți în alegerile locale. Examinarea contestațiilor privind finanțarea campaniilor electorale ale partidelor politice nu se supune termenelor de prescripție prevăzute la art.72-74.</p>	<p>termenelor de prescripție prevăzute la art.72-74.”</p>	<p>hotărârile consiliilor și birourilor electorale, precum și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(1) În perioada electorală, alegătorii, candidații în susținerea cărora sunt colectate semnături / grupurile de inițiativă, concurenții electorali/participanții la referendum (<i>birourile electorale</i>) pot contesta către organele electorale ierarhic superioare și instanțele de judecată competente, acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale, precum și acțiunile/inacțiunile concurenților candidaților în susținerea cărora sunt colectate semnături/ grupurilor de inițiativă, electorali.</p> <p>(2) Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele electorale, respectîndu - se contestarea prealabilă în organul ierarhic superior, cu excepțiile stabilite de prezentul cod. Procedura detaliată de examinare și soluționare a contestațiilor în perioada electorală se aprobă prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale, conform unui regulament elaborat și adoptat.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(2) Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele</p>
--	---	---	---

			<p>electorale, respectîndu - se contestarea prealabilă în organul ierarhic superior, cu excepțiile stabilite de prezentul cod. Procedura detaliată de examinare și soluționare contestațiilor de către organele electorale se aprobă prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale, conform unui regulament elaborat și adoptat.</p> <p>(3) Contestația depusă va conține descrierea circumstanțelor și faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele confirmatorii dacă sunt, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura, datele de identitate și de contact ale persoanei care o depune. Birourile electorale de vot, vor pune la dispoziția contestatarilor modele de contestație potrivit Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(3) Contestația depusă va conține descrierea circumstanțelor și faptelor invocate ca presupuse încălcări, probele confirmatorii dacă sunt, temeiul legal, cerințele contestatarului, semnătura, datele de identitate și de contact ale persoanei care o depune. Organele electorale, vor pune la dispoziția contestatarilor modele de contestație potrivit</p>
--	--	--	---

	<p>Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele electorale în perioada electorală.</p> <p>(4) Contestatarul are dreptul să-și retragă contestația, să modifice cerințele și sau să o completeze printr-o cerere scrisă organului electoral sau instanței de judecată până la încheierea dezbaterilor.</p> <p>(5) Sarcina probației demonstrării legalității în cazul contestațiilor privind hotărârile organelor electorale, îi revine organelor emitente.</p> <p>(6) Contestația concurentului electoral nu poate fi depusă de către membrul organului electoral respectiv, dar poate fi depusă de reprezentantul concurentului electoral în organul electoral respectiv sau de o persoană împuternicită de concurentul electoral prin procură.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(6) Contestația concurentului electoral/a candidatului în susținerea căruia sunt colectate semnături/grupului de inițiativă nu poate fi depusă de către membrul organului electoral respectiv. Contestația concurentului electoral / a candidatului în susținerea căruia sunt colectate semnături/grupului de inițiativă poate fi depusă unipersonal, de reprezentantul cu drept de vot</p>		
--	---	--	--

67.		<p>consultativ, sau de o persoană împuternicită prin mandate de avocat sau procură.</p> <p>(7) În cazul în care examinarea nu ține de competența organului electoral respectiv, contestația, precum și materialele anexate la ea urmează a fi transmise spre examinare conform competenței, în mod urgent, în cel mult 2 zile calendaristice de la data recepționării. O copie a contestației se păstrează la organul electoral care a recepționat contestația.”</p> <p>(8) Toate contestațiile sunt recepționate și înregistrate într-un Registru special de evidență a contestațiilor din cadrul fiecărui organ electoral.</p> <p>Sergiu GURDUZA, membru CEC</p> <p>Art.71 va avea următorul cuprins: „Articolul 71. Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor</p> <p>(1) În perioada electorală a alegerilor / referendumurilor contestațiile se examinează de un complet de judecată specializat, format din 3 judecători, detașați în cadrul Comisiei Electorale Centrale prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii.</p> <p>(2) Organele electorale de orice nivel vor recepționa și înregistra</p> <p style="text-align: right;">Nu se acceptă.</p>
-----	--	--

		<p>contestațiile într-un Registru special de evidență a contestațiilor, care vor fi transmise în mod de urgență, prin mijloace electronice, organului specializat în examinarea contestațiilor.</p> <p>(3) În ziua alegerilor / referendumurilor, contestațiile / sesizările ce se referă la încălcările electorale sau la administrarea alegerilor, precum și cele cu privire la asigurarea și exercitarea dreptului la vot, pot fi depuse inclusiv on-line, de către alegătorii aflați în afara teritoriului Republicii Moldova, prin intermediul paginii web a Comisiei Electorale Centrale, unde vor fi create condiții tehnice similare procedurilor on-line de înregistrare prealabilă.</p> <p>(4) În perioada electorală, contestațiile sunt examinate după regulile de examinare a cauzelor în procedură specială</p> <p>(5) Hotărârea organului specializat în examinarea contestațiilor este definitivă și executorie din momentul pronunțării. Împotriva hotărârii poate fi depus un recurs în termen de 3 zile la Curtea de Apel Chișinău.</p> <p>Particularitățile și procedurile de examinare și soluționare a contestațiilor se reglementează și se aprobă prin regulament al Comisiei Electorale Centrale, în coordonare cu Consiliul Superior al Magistraturii.”</p>
--	--	---

68.	<p>Articolul 72. Depunerea contestațiilor</p> <p>(1) Acțiunile/inacțiunile și hotărârile organelor electorale pot fi contestate la organul electoral ierarhic superior, iar acțiunile/inacțiunile concurenților electorali – direct în instanța de judecată, în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/identificării inacțiunii sau adoptării hotărârii. Termenul de depunere se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.</p> <p>(2) În cazul alegerilor locale, hotărârile consiliilor electorale asupra contestațiilor ce vizează acțiunile/inacțiunile concurenților electorali pot fi atacate în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află consiliul respectiv.</p> <p>(3) Contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii sau adoptării hotărârii.</p> <p>(4) Contestația concurentului electoral nu poate fi depusă de către membrul organului electoral</p>	<p>35. Articolul 72 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 72. Înaintarea contestațiilor</p> <p>(1) Acțiunile/inacțiunile concurenților electorali/candidaților de pe liste / grupurilor de inițiativă/participanților la referendum pot fi contestate la organul electoral care i-a înregistrat, în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/inacțiunii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod sau de alte legi.</p> <p>(2) Acțiunile/inacțiunile și hotărârile organelor electorale pot fi contestate la organul ierarhic superior cu respectarea procedurii prealabile, ulterior în instanța de judecată competentă, în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/ inacțiunii sau adoptării hotărârii.</p> <p>(3) Termenul de depunere a contestației se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea/inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea organului electoral.</p> <p>(4) Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Audiovizualului se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile</p>	<p>CALC</p> <p>Art.72 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 72. Tipurile de contestații și modul de depunere.</p> <p>(1) Contestațiile cu privire la litigiile electorale urmează a fi depuse și examinate potrivit competențelor și termenilor stabilite în prezentul capitol, și soluționate de instanțele judiciare, în conformitate cu prevederile prezentului cod, a Codului de Procedură Civilă și a Codului Administrativ.</p> <p>(2) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se examinează de către Consiliul Audiovizualului în conformitate cu prevederile și termenii prezentului cod și ale Codului Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova.</p> <p>(3) Contestațiile ce vizează reflectarea campaniei electorale de către mijloacele de informare în masă scrise, precum și acordarea dreptului la replică concurenților electorali în timpul campaniei electorale se depun direct și se examinează de către instanța de judecată.</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex:</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	--	---	------------------------------

<p>respectiv, dar poate fi depusă de reprezentantul concurentului electoral în organul electoral respectiv sau de o persoană împuternicită de concurentul electoral prin procură.</p> <p>(5) În cazul în care examinarea nu ține de competența organului electoral respectiv, contestația, precum și materialele anexate la ea urmează a fi transmise spre examinare conform competenței, în mod urgent, în cel mult 2 zile calendaristice de la data recepționării.</p>	<p>calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/inacțiunii sau adoptării hotărârii.</p> <p>(5) Contestația nu poate fi depusă de către membrul organului electoral respectiv, dar poate fi depusă de reprezentantul concurentului electoral/grupului de inițiativă/participanților la referendum în organul electoral respectiv sau de o persoană împuternicită de către acesta prin procură.</p> <p>(6) În cazul în care examinarea nu ține de competența organului electoral respectiv, contestația și materialele anexate la ea urmează a fi transmise spre examinare conform competenței, în mod urgent, în cel mult 2 zile calendaristice de la data recepționării.”</p>	<p>(3) Contestațiile ce vizează reflectarea campaniei electorale de către mijloacele de informare în masă scrise, precum și acordarea dreptului la replică concurenților electorali în timpul campaniei electorale se depun direct în instanța de judecată.</p> <p>(4) Contestațiile privind finanțarea campaniilor electorale în cazul concurenților electorali în alegerile parlamentare și prezidențiale se adresează pentru examinare Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul candidaților independenți în alegerile locale, contestațiile se adresează consiliilor electorale de circumscripție.</p> <p><i>Propunerea alternativă Promolex:</i></p> <p>(4) Contestațiile privind finanțarea grupurilor de inițiativă și campaniilor electorale se adresează se adresează Comisiei Electorale Centrale, în cazul grupurilor de inițiativă/ concurenților electorali în alegerile parlamentare și prezidențiale, sau consiliilor electorale de circumscripție, în cazul grupurilor de inițiativă/ candidaților independenți în alegerile locale. Contestațiile privind finanțarea concurenților electorali în alegerile locale se adresează Comisiei Electorale Centrale, cu excepția contestațiilor privind finanțarea</p>
--	--	---

grupurilor de inițiativă/ candidaților independenți, care se adresează consiliilor electorale de circumscriptie.

(5) Contestațiile ce se referă la acțiunile/ inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale ale secțiilor de votare (afit din țară, cât și din străinătate) se adresează și se examinează de către organul electoral ierarhic superior, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. Adresarea prealabilă către consiliile sau birourile electorale cu cereri și contestații, nu exonerează de obligația organelor electorale soluționării contestațiilor potrivit art.29, 33.

Propunerea alternativă Promolex

(5) Contestațiile ce se referă la acțiunile/ inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale ale secțiilor de votare se depun în instanța de judecată cu respectarea procedurii prealabile de contestare în organul electoral ierarhic superior organului al cărui act, acțiune/ inacțiune se contestă.

(6) Contestațiile ce se referă la organizarea și desfășurarea alegerilor se depun prealabil la organul electoral ierarhic superior pentru soluționare conform art.26, 29, 33. Părțile interesate pot contesta hotărârile organelor electorale asupra

	<p>contestațiilor examinate privind organizarea și desfășurarea alegerilor, în instanța de judecată, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.</p> <p>(7) Contestațiile ce se referă la exercitarea dreptului la vot în ziua alegerilor se contestă direct în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în ziua alegerilor.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX:</p> <p>(7) În ziua alegerilor, contestațiile ce se referă la exercitarea dreptului la vot se contestă direct în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, fără parcurgerea căii prelabile de contestare.</p> <p>(8) Contestațiile privind exercitarea dreptului la vot din cadrul secțiilor de votare din străinătate, se adresează direct în instanța de judecată în ziua alegerilor, pe cale electronică/email, pe cale poștală sau fax.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX:</p> <p>(8) În ziua alegerilor, contestațiile privind exercitarea dreptului la vot din cadrul secțiilor de votare din străinătate, se adresează direct Judecătoriei Chișinău, pe cale electronică/email, pe cale poștală sau fax.</p>	
--	---	--

			<p>(9) Contestațiile privind acțiunile/ inacțiunile concurentului electoral se depun direct la instanța de judecată, în a cărei rază teritorială se află organul electoral care a înregistrat concurentul.</p> <p>Propunere alternativă Promolex:</p> <p>(9) Contestațiile privind acțiunile/ inacțiunile concurentului electoral/ <i>participanților la referendum</i> se depun direct la instanța de judecată, în a cărei rază teritorială se află organul electoral care a înregistrat concurentul.</p> <p>(10) Contestațiile ce țin de întocmirea listelor electorale, se depun prealabil organului electoral responsabil, dar nu mai târziu de ziua precedentă zilei alegerilor, și care se examinează în termen de maxim 24 de ore. Hotărârea adoptată de organul electoral, poate fi contestată direct în instanța de judecată.</p> <p>Propunere alternativă Promolex:</p> <p>(11) Contestațiile privind acțiunile/ inacțiunile candidaților în susținerea cărora sunt colectate semnături/ grupurilor de inițiativă se contestă în organul electoral care a înregistrat grupul de inițiativă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
69.	<p>Articolul 73. Examinarea contestațiilor</p> <p>(1) Contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale</p>	36. Articolul 73: la alineatul (1), după cuvântul „acțiune” se introduce textul „/inacțiune”, iar după sintagma	<p>Deputat Grigore NOVAC.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>22. La pct. 36 al art. I din proiect remarcăm că, la alin. (1) al art. 73 din</p>	

70.	Centrale în perioada electorală se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. (2) Contestațiile privind acțiunile și hotărârile consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor secțiilor de votare se examinează în termen de 3 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea contestațiilor și litigiilor, organele electorale/instanțele de judecată vor acorda prioritate celor care se referă la înregistrarea concurenților electorali și la corectitudinea întocmirii listelor electorale. (3) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către radiodifuzori aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se examinează de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului în termen de 5 zile calendaristice de la depunerea contestației, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. (4) Contestațiile depuse la instanțele de judecată în ziua alegerilor se examinează în aceeași zi, iar contestațiile împotriva hotărârii organului electoral cu privire la	„Comisiei Electorale Centrale” se introduce textul „și ale Consiliului Audiovizualului”; alineatul (2) va avea următorul cuprins: (2) Contestațiile privind acțiunile și hotărârile consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare se examinează în termen de 3 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali/candidaților de pe liste/grupurilor de inițiativă/participanților la referendum se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.”; la alineatul (3), cuvântul „radiodifuzori” se substituie prin sintagma „furnizori de servicii media”, iar cuvintele „Coordonator al” se exclud.	Cod cuvântul „acțiune” nu se regăsește. În textul dat poate fi observat doar cuvântul „acțiunile”. CALC Art. 73 va avea următorul cuprins: „ Articolul 73. Procedura și termenii de examinare a contestațiilor depuse în perioada electorală (1) Contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale, cât și ale Consiliului Audiovizualului în perioada electorală se examinează în termen de 5 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. Propunere alternativă Promolex: (1) Termenul general de contestare este de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii/identificării inacțiunii sau adoptării hotărârii, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. (2) Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor electorale de circumscripție și ale birourilor secțiilor de votare se examinează în termen de 3 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. (3) Contestațiile privind acțiunile/inacțiunile concurenților electorali se examinează în termen de	Nu se acceptă.
-----	--	---	---	-----------------------

<p>totalizarea rezultatelor alegerilor și atribuirea mandatelor se examinează de către instanța de judecată concomitent cu confirmarea legalității și validarea mandatelor.</p> <p>(5) Programul instanțelor de judecată se organizează în așa fel încât contestațiile să poată fi depuse și examinate fără întârziere.</p> <p>(6) Concurenții electorali își pot apăra interesele în instanța de judecată la examinarea contestațiilor ce vizează acțiunile/inațiunile și hotărârile organelor electorale și acțiunile/inațiunile concurenților electorali prin reprezentantul său desemnat în conformitate cu art.15 alin.(1).</p> <p>(7) Contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.</p>	<p>3 zile calendaristice de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.</p> <p>(4) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se examinează de către Consiliul Audiovizualului în termen de 5 zile calendaristice de la depunerea contestației, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(1) Contestațiile privind numărarea/ totalizarea voturilor se depun direct în instanța abilitată cu confirmarea alegerilor în termen de două zile de la încheierea numărării/totalizării voturilor, fără respectarea procedurii prealabile.</p> <p>(5) Contestațiile privind reflectarea campaniei electorale de către mijloacele de informare în masă scrise precum și litigiile ce țin de acordarea dreptului la replică concurenților electorali, se examinează de către instanța de judecată, în termen de 5 zile calendaristice de la depunerea contestației, dar nu mai târziu de ziua precedentă a zilei alegerilor.</p> <p>(6) Contestațiile împotriva hotărârii organului electoral cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor și atribuirea mandatelor se examinează de către instanța de judecată în termen de 3 zile, concomitent cu</p>	
---	--	--

		<p>confirmarea legalității și validarea mandatelor.</p> <p>(7) La examinarea contestațiilor, organele electorale/instanțele de judecată vor acorda prioritate litigiilor electorale care se referă la înregistrarea concurenților electorali și la corectitudinea întocmirii listelor electorale.</p> <p>(8) Concurenții electorali își pot apăra interesele în instanța de judecată la examinarea contestațiilor ce vizează acțiunile/inacțiunile și hotărârile organelor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali prin reprezentantul său desemnat în conformitate cu art. 15 alin. (1).</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(8) Concurenții electorali își pot apăra interesele în instanța de judecată la examinarea contestațiilor ce vizează acțiunile/inacțiunile și hotărârile organelor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali unipersonal sau/și prin reprezentantul său desemnat în conformitate cu art. 15 alin. (1).</p> <p>(9) Contestațiile depuse la instanțele de judecată în ziua alegerilor se examinează în aceeași zi.</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX</p> <p>(9) Contestațiile depuse în ziua alegerilor privind votarea peste</p>
--	--	---

71.			<p>hotarele țării, se examinează în ziua înregistrării contestației.</p> <p>(10) Programul instanțelor de judecată se organizează în așa fel încât contestațiile să poată fi depuse, recepționate și examinate fără întârziere.</p> <p>Contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.</p>	
			<p>Deputat Alla DOLINȚĂ CALC</p> <p>Se completează cu art.73/1 cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 73/1. Hotărârile organului electoral</p> <p>(1) Organul electoral după examinarea contestației, este în drept să adopte una din următoarele hotărâri:</p> <p>a) să admită integral sau parțial contestația și să constate încălcările prevederilor legislației electorale;</p> <p>b) să respingă integral contestația ca fiind neîntemeiată, din lipsă de probe sau cu încălcarea termenelor de depunere a acesteia.</p> <p>(2) În cazul contestării hotărârilor emise de organele electorale inferioare, organul electoral ierarhic superior este în drept:</p>	Se acceptă.

			<p>a) să respingă contestația și să mențină în vigoare hotărârea organului electoral ierarhic inferior;</p> <p>b) să admită contestația și să anuleze integral sau parțial hotărârea organului electoral ierarhic inferior, adoptând o nouă hotărâre.</p>		
72.	<p>Articolul 74. Hotărârile instanțelor de judecată cu privire la contestații</p> <p>(1) Instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile <u>Codului de procedură civilă</u> și ale Codului administrativ.</p> <p>(2) Instanța de judecată, examinând materialele cu privire la confirmarea legalității alegerilor și validarea mandatelor, adoptă o hotărâre prin care confirmă legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă, validează mandatele consilierilor și primarilor aleși, precum și lista candidaților supleanți.</p> <p>(3) În cazul în care instanța de judecată a stabilit legalitatea alegerilor, însă în procesele-verbale au fost depistate greșeli de calcul, instanța, din oficiu sau la cererea părților procesului judiciar, anulează, integral sau în parte, procesul-verbal și exclude concurentul electoral care a obținut un număr mai mic de voturi valabil exprimate, înlocuindu-l cu alt concurent electoral care a obținut un</p>	<p>37. Articolul 74 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 74. Hotărârile instanțelor de judecată cu privire la contestații</p> <p>(1) Instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ.</p> <p>(2) Hotărârea instanței de judecată este definitivă și executorie din momentul pronunțării.</p> <p>(3) Împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.</p> <p>(4) Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului.”</p>	<p>Art. 74 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 74. Hotărârile instanțelor de judecată cu privire la contestații</p> <p>(1) În perioada electorală, Instanța de judecată examinează în termenii restrinși indicați în lege, contestațiile depuse împotriva organelor electorale și a concurenților electorali, precum și litigiile electorale atribuite direct prin prezentul cod.</p> <p>Promulare alternativă Promolex</p> <p>(1) În perioada electorală, Instanța de judecată examinează în termenii restrinși indicați în lege, contestațiile depuse împotriva organelor electorale și a concurenților electorali, precum și litigiile electorale atribuite direct prin prezentul cod, în decurs de cel mult 3 zile din data depunerii, dar nu mai târziu de data alegerilor.</p> <p>Hotărârile irevocabile ale instanțelor de judecată privind înregistrarea/nemăregistrarea concurenților</p>		Nu se acceptă.

	<p>număr mai mare de voturi valabil exprimate în șirul descrescător.</p> <p>(4) Instanța de judecată nu confirmă rezultatele alegerilor locale în circumscripția respectivă în cazul constatării unor încălcări comise în timpul alegerilor sau la totalizarea rezultatelor dacă aceste încălcări au influențat rezultatele alegerilor.</p> <p>(5) Hotărârea instanței de judecată este definitivă și executorie din momentul pronunțării.</p> <p>(6) Împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.</p> <p>(7) Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.</p>	<p>electorali sunt fi emise cel târziu cu 20 de zile înainte de alegeri.”</p> <p>(2) Instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile prezentului cod, a Codului de Procedură Civilă și a Codului Administrativ.</p> <p>(3) Instanța de judecată, examinând materialele cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale și a referendumului, precum și validarea mandatelor, adoptă o hotărâre prin care confirmă legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă, validează mandatele consilierilor și primarilor aleși, precum și lista candidaților supleanți.</p> <p>Propunere alternativă Promolex</p> <p>(3) Instanța de judecată, examinând materialele cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale și a referendumului, precum și validarea mandatelor, adoptă o hotărâre prin care confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă, validează mandatele consilierilor și primarilor aleși, precum și lista candidaților supleanți sau declară alegerile nule.</p> <p>(4) În cazul în care instanța de judecată a stabilit legalitatea alegerilor, însă în procesele-verbale</p>
--	--	---

au fost depistate greșeli de calcul, instanța, din oficiu sau la cererea părților procesului judiciar, anulează, integral sau în parte, procesul-verbal și exclude concurentul electoral care a obținut un număr mai mic de voturi valabil exprimate, înlocuindu-l cu alt concurent electoral care a obținut un număr mai mare de voturi valabil exprimate în șirul descrescător.

(5) Instanța de judecată nu confirmă rezultatele alegerilor locale în circumscripția respectivă în cazul constatării unor încălcări comise în timpul alegerilor sau la totalizarea rezultatelor dacă aceste încălcări au influențat rezultatele alegerilor.

(6) Hotărârea instanței de judecată este definitivă și executorie din momentul pronunțării.

(7) Împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

(8) Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

Propunere alternativă Promo-LEX

(8) Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză, dar nu mai târziu de data alegerilor.

73.	<p>Articolul 75. Răspunderea juridică</p> <p>(1) Persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile legislației electorale, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale ale cetățenilor, împiedică activitatea organelor electorale, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>(2) Pentru încălcarea legislației electorale, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție poate aplica grupului de electorali următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) anularea înregistrării grupului de inițiativă;</p> <p>c) intentarea procesului contravențional conform legislației;</p> <p>d) lipsirea de alocații de la bugetul de stat, ca sancțiune de bază sau complementară;</p> <p>e) solicitarea anulării înregistrării concurrentului electoral.</p> <p>(3) Avertismentul se aplică prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale în cazul oricărui alegeri, precum și prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție – în cazul alegerilor locale.</p> <p>(4) În cazul aplicării repetate a sancțiunii sub formă de avertisment în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea</p>	<p>38. Articolul 75 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 75. Răspunderea juridică</p> <p>(1) Orice subiect de drept care încalcă prevederile legislației electorale, împiedică exercitarea liberă a drepturilor electorale ale cetățenilor, împiedică activitatea organelor electorale poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>(2) Pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție poate aplica grupului de inițiativă/concurentilor electorali/candidaților de pe liste/participanților la referendum următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) anularea înregistrării grupului de electorali/concurentului de electorali/candidatului de pe listă sau participantului la referendum;</p> <p>c) intentarea procesului contravențional conform legislației;</p> <p>d) lipsirea de alocații de la bugetul de stat ca sancțiune de bază sau complementară;</p> <p>e) privarea de timpii de antenă gratuită și/sau contra plată, pentru o perioadă de 24 până la 48 ore, care poate fi aplicată doar după aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment.</p>	<p>Directia generală juridică.</p> <p>24. La alin. (4) al art. 75 (redacția propusă la pct. 38 din proiect), fiind cont de definiția termenului de „<i>concurrent electoral</i>” expusă la art. 1 din Cod, obiectăm necesitatea revizuirii textului „<i>poate aplica partidelor politice</i>”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
74.	<p>Centrul Național Anticorupție.</p> <p>38. Articolul 75 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 75. Răspunderea juridică [...]</p> <p>(6) în cazul încălcării prevederilor prezentului cod și ale altor acte normative în domeniul electoral de către funcționarii electorali, Comisia Electorală Centrală poate să le aplice, prin hotărâre, următoarele sancțiuni: [...]</p> <p>d) privarea de dreptul de a desfășura orice activitate în cadrul organelor electorale pentru un termen de la 1 an până la 4 ani.”</p> <p>Norma analizată stabilește ambiguu sancțiunile ce se vor aplica de către Comisia Electorală Centrală în cazul încălcării prevederilor Codului electoral și ale altor acte normative în domeniul electoral-de către funcționarii electorali. în sensul dat, proiectul nu oferă o claritate referitor la aplicarea sancțiunii cu privarea de dreptul de a desfășura orice activitate în cadrul organelor</p>	<p>Nu se acceptă.</p>		

<p>campaniei electorale, Comisia Electorală Centrală aplică partidelor politice înregistrate în calitate de concurenți electorali sancțiunea complementară privind lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni până la un an.</p> <p>(5) Anularea înregistrării se aplică la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale – și la solicitarea consiliului electoral de circumscripție, prin hotărâre judecătorească definitivă care constată:</p> <p>a) folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedecarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral;</p> <p>b) utilizarea de către concurentul electoral a mijloacelor financiare din străinătate;</p> <p>c) nesuspendarea din funcție de către candidatul care are această obligație. În acest caz se anulează înregistrarea candidatului independent sau se exclude din lista concurenților electoral candidatul respectiv;</p> <p>d) încălcarea de către concurentul electoral a prevederilor art.52 alin.(3).</p> <p>(6) În cazurile prevăzute la alin.(5), Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție adresează o cerere de</p>	<p>(3) Sancțiunea sub formă de avertisment și privarea de timpii de antenă poate fi aplicată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale pentru încălcarea actelor normative în domeniul electoral, altele decât cele stabilite la alin. (5).</p> <p>(4) În cazul aplicării repetate a sancțiunii sub formă de avertisment în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea campaniei electorale, Comisia Electorală Centrală poate aplica partidelor politice înregistrate în calitate de concurenți electorali/participanți la referendum sancțiunea complementară privind lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni până la un an.</p> <p>(5) Anularea înregistrării se aplică prin hotărârea organului electoral care a înregistrat grupul de inițiativă/concurentul electoral/candidatul de pe liste sau participantul la referendum în cazul în care se constată:</p> <p>a) folosirea fondurilor financiare și materiale nedecarate sau depășirea cu cel puțin 0,25% a cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral sau cel destinat grupului de inițiativă;</p> <p>b) utilizarea mijloacelor financiare din străinătate, cu excepția donațiilor din partea cetățenilor Republicii</p>	<p>electorale, nefiind clar modalitatea de stabilire a termenului de privare, în ce cazuri se va aplica termenul minim, mediu și maxim, iar ca urmare acest fapt poate admite abuzuri la aplicare. Lipsa reglementărilor clare privind aplicarea sancțiunii cu privarea de dreptul de a desfășura orice activitate în cadrul organelor electorale de către funcționarii electorali transformă prevederile instituite de proiect într-o formalitate, adică acestea nu vor produce efecte juridice.</p> <p>Se recomandă completarea proiectului cu norme care să prevadă mecanismul de aplicare de către Comisia Electorală Centrală față de funcționarii electorali a sancțiunii cu privarea de dreptul de a desfășura orice activitate în cadrul organelor electorale pentru un termen de la 1 an până la 4 ani, în cazul încălcării prevederilor Codului electoral și ale altor acte normative în domeniul electoral.</p> <p>Deputat Sergiu LITVINENCO. La capitolul 12 secțiunea 1 „Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor”, achiesăm la propunerile formulate de către Coaliția Civică pentru. Alegeri Libere și Corecte care au fost transmise către Parlament de către Comisia Electorală Centrală,</p>	<p style="text-align: right;">Nu se acceptă.</p>
--	---	--	---

<p>anulare a înregistrării concurentului electoral, prin adoptarea unei hotărâri în acest sens, Curții de Apel Chișinău, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, sau instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral respectiv, în cazul alegerilor locale generale sau al alegerilor locale noi. Instanța de judecată va examina cererea și va emite o hotărâre asupra acesteia în decursul a 5 zile, dar nu mai târziu de ziua anterioară alegerilor.</p>	<p>Moldova cu venituri obținute în afara țării;</p> <p>c) nesuspendarea din funcție de către candidatul care are această obligație. În acest caz se anulează înregistrarea candidatului independent sau se exclude din lista concurentului electoral candidatul respectiv;</p> <p>d) prezentarea documentelor false în vederea înregistrării în calitate de grup de inițiativă, concurent electoral sau participant la referendum. În cazul alegerilor parlamentare și locale, candidatul respectiv se exclude din lista concurentului electoral;</p> <p>(6) În cazul încălcării prevederilor prezentului cod și ale altor acte normative în domeniul electoral de către funcționarii electorali, Comisia Electorală Centrală poate să le aplice, prin hotărâre, următoarele sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) revocarea din componența organelor electorale și aparatelor de lucru ale acestora;</p> <p>c) excluderea din Registrul funcționarilor electorali;</p> <p>d) privarea de dreptul de a desfășura orice activitate în cadrul organelor electorale pentru un termen de la 1 an până la 4 ani.</p> <p>(7) Pentru încălcarea actelor normative privind reflectarea campaniei electorale de către</p>	<p>întrucât considerăm că acestea sunt în măsură să conducă la rezolvarea în fond a problemelor menționate în Adresa Curții Constituționale nr. PCC-01/139e-34/1 din 13 decembrie 2016 și în Hotărârea Curții Constituționale nr. 34 din 13 decembrie 2016.</p> <p>În același context propunerea ca sancțiunea de anulare a înregistrării - art.75 alin.(5) - să fie aplicată prin hotărârea organului electoral care a înregistrat respectivul concurent electoral urmează a fi exclusă și păstrată redacția actuală.</p> <p>La art. 75 alin.(9), definiția încălcărilor este una foarte largă și mereu poate fi interpretată în sensul că ar reprezenta o încercare de a influența opțiunea alegătorului cu consecința anulării acreditării. De exemplu, chiar și prezentarea de către observatori a rapoartelor periodice care ar cuprinde eventuale încălcări din partea unor concurenți electorali ar putea fi interpretată ca o încercare de a influența opțiunea alegătorului. Din acest motiv, urmează a fi exclusă sau revizuită.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
--	--	--	---

76.		<p>radiodifuzori aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, Consiliul Audiovizualului poate aplica sancțiunile stabilite de <u>Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.</u></p> <p>(8) În cazul încălcării de către observator a normelor electorale în vigoare, organul electoral care a acreditat observatorul este în drept să-i anuleze acreditarea prin adoptarea unei hotărâri.</p> <p>(9) În sensul alineatelor (6) și (8) se consideră încălcare orice acțiune de propagandă pentru sau împotriva unui partid politic, unei organizații social-politice sau unui concurent electoral, grup de inițiativă, participant la referendum, pentru sau contra întrebării supuse referendumului sau încercarea de a influența opțiunea alegătorului. Încălcarea de către observator în orice mod a drepturilor și obligațiilor, a normelor electorale în vigoare atrage după sine anularea acreditării observatorului de către organul electoral care a acreditat observatorul.”</p>	<p>C.A.L.C</p> <p>Se completează cu art. 75/1 cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 75/1. Sancțiuni</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației electorale, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	---	--	------------------------------

	<p>circumscripție poate aplica sancțiuni stabilite în fiecare caz individual, în funcție de gravitatea încălcării, de efectele acesteia, precum și de frecvența încălcărilor comise în ultimele 12 luni.</p> <p>Propunere alternativă Promolex</p> <p>(1) Pentru încălcarea legislației electorale, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție poate aplica sancțiuni stabilite în fiecare caz individual, în funcție de gravitatea încălcării și de efectele acesteia.</p> <p>(2) Avertismentul, se aplică prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale în cazul oricărui alegeri, precum și prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție – în cazul alegerilor locale. În cazul aplicării repetate a sancțiunii sub formă de avertisment în cursul unei perioade electorale pentru încălcări privind finanțarea campaniei electorale, Comisia Electorală Centrală aplică partidelor politice înregistrate în calitate de concurenți electorali sancțiunea complementară privind lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni până la un an.</p> <p>(3) Refuzul înregistrării grupului de inițiativă se aplică în condițiile art. 47-48, 86/1, 114, 136, 164.</p>		
--	---	--	--

	<p>(4) Anularea înregistrării grupului de inițiativă de către autoritatea administrativă teritorială sau instanța de judecată în cazul referendumului local în condițiile art. 195.</p> <p>(5) Lipsirea de alocații de la bugetul de stat, se aplică ca sancțiune de bază sau complementară; Propunere alternativă Promo-LEX:</p> <p>(5) Lipsirea de alocații de la bugetul de stat, se aplică ca sancțiune de bază sau complementară, pe o durată de la 6 la 12 luni în dependență de gravitatea omisiunii;</p> <p>(6) Anularea înregistrării concurentului electoral, se aplică prin hotărârea judecătorească, la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale – și la solicitarea consiliului electoral de circumscripție, în cazurile în care se constată:</p> <p>a) folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedecarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral;</p> <p>b) utilizarea de către concurentul electoral a mijloacelor financiare din străinătate;</p> <p>Propunere alternativă Promo-LEX:</p> <p>a) folosirea de către concurentul electoral / <i>grupul de inițiativă</i> a</p>	
--	---	--

	<p>fondurilor financiare și materiale nedecarate și/sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral;</p> <p>b) utilizarea de către concurentul electoral a mijloacelor financiare din străinătate, altele decât donațiile obținute conform art.41 alin.(2) lit. e)</p> <p>c) nesuspendarea din funcție de către candidatul care are această obligație. În acest caz se anulează înregistrarea candidatului independent sau se exclude din lista concurentului electoral candidatul respectiv;</p> <p>d) încălcarea de către concurentul electoral a prevederilor art. 52 alin. (3) și alin.(3¹)</p> <p>(7) În cazurile prevăzute la alin.(6), Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție adresează o cerere de anulare a înregistrării concurentului electoral, prin adoptarea unei hotărâri în acest sens, Curții de Apel Chișinău, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, sau instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află consiliul electoral respectiv, în cazul alegerilor locale generale sau al alegerilor locale noi. Instanța de judecată va examina cererea și va emite o hotărâre asupra acesteia în decursul a 5 zile, dar nu mai târziu de ziua precedentă alegerilor.</p>
--	--

			<p>(8) Decizia organului electoral privind aplicarea sancțiunii este motivată, devenind executorie de la data publicării. Deciziile privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate în instanța de judecată potrivit secțiunii 1 al capitolului 12.</p> <p>În cazul în care în decurs de 12 luni de la data ultimei sancționări, nu sunt comise alte încălcări ale prevederilor prezentului cod, sancțiunile anterioare sînt considerate nule.</p>	
77.	<p>Articolul 76. Răspunderea penală</p> <p>(1) Se consideră încălcări ale prezentului cod și sînt pasibile de răspundere penală faptele prevăzute la art.181 și 182 din <u>Codul penal</u>.</p> <p>(2) Președinții organelor electorale și alte persoane cu funcții de răspundere sînt obligați să informeze, cel tîrziu a doua zi lucrătoare din momentul constatării, organele procuraturii sau organele afacerilor interne despre acțiunile ce conțin elemente constitutive ale unei infrațiuni privind organizarea și desfășurarea alegerilor sau finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care le-au devenit cunoscute.</p>		<p>CALC</p> <p>La art.76 alin.(1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Se consideră încălcări ale prezentului cod și sînt pasibile de răspundere penală faptele prevăzute la art. 181, 181/1, 181/2, 181/3 și 182 din Codul penal.</p> <p>(2) Președinții organelor electorale și alte persoane cu funcții de răspundere sînt obligați să informeze, cel tîrziu a doua zi lucrătoare din momentul constatării, organele procuraturii sau organele afacerilor interne despre acțiunile ce conțin elemente constitutive ale unei infrațiuni privind organizarea și desfășurarea alegerilor sau finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care le-au devenit cunoscute.”</p>	Nu se acceptă.
78.	<p>Articolul 77. Răspunderea contravențională</p>		<p>CALC</p> <p>Se completează cu alin. (3)</p>	Nu se acceptă.

	<p>(1) Se consideră încălcări ale prezentului cod și sînt pasibile de răspundere contravențională faptele prevăzute la art.47-53 din <u>Codul contravențional</u>.</p> <p>(2) Contravențiile se constată și se examinează în conformitate cu prevederile <u>Codului contravențional</u>. Președinții organelor electorale și alte persoane ce dețin informații concludente despre comiterea unor contravenții sînt obligați să informeze, cel tîrziu a doua zi lucrătoare din momentul constatării, organele constatoare cu privire la faptele care le-au devenit cunoscute și care conțin elemente constitutive ale unei contravenții, privind organizarea și desfășurarea alegerilor sau finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.</p>		<p>(3) Comisia Electorală Centrală constată ca agent constator constată încheie procese-verbale cu privire la contravențiile prevăzute de art. 48, art.481 alin.(1)-(4), art.482, 51 și 53 din Codul Contravențional, pe care le trimite pentru examinare în fond instanței de judecată competente.“</p>	<p>Nu se acceptă</p>
79.			<p>CALC</p> <p>Se completează cu art.86¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 86¹. Grupurile de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți la funcția de deputat în Parlament</p> <p>(1) În cazul în care inițiativa de a susține un candidat la funcția de deputat în Parlament vine de la cetățeni, se constituie un grup de inițiativă pentru susținerea candidatului. Grupul de inițiativă se constituie în urma unei adunări, la care este prezent și se susține</p>	

			<p>candidatul la funcția de deputat, se alege conducătorul grupului și se aprobă lista membrilor grupului de inițiativă, cu indicarea datelor de identitate ale acestora. Grupul de inițiativă poate susține doar un singur candidat la funcția de deputat. Membrii unui grup de inițiativă nu pot fi în același timp membri ai altui grup de inițiativă.</p> <p>(2) Lista membrilor grupului de inițiativă, în care este indicat conducătorul acestui grup, se depune la organul electoral, cel târziu cu 50 de zile înainte de ziua alegerilor, personal de către persoana propusă drept candidat la funcția de deputat în Parlament. În listă se indică numele și prenumele, anul nașterii și domiciliul membrilor grupului de inițiativă.</p> <p>(3) Dacă condițiile specificate la alin.(1)-(2) sînt îndeplinite, organul electoral înregistrează grupul de inițiativă și eliberează membrilor acestui grup legitimații în decursul a 3 zile de la data depunerii listei membrilor.”</p>	
80.	<p>Articolul 94. Stabilirea pragului de reprezentare</p> <p>(1) După primirea proceselor-verbale ale consiliilor electorale de circumscripție, în care sînt indicate rezultatele numărării voturilor din toate circumscripțiile electorale, Comisia Electorală Centrală</p>		<p>CALC</p> <p>Articolul 94, alineatul (2), va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Pragul minim de reprezentare constituie următoarele proporții din voturile valabile exprimate în ansamblu pe țară:</p>	Nu se acceptă.

	<p>totalizează numărul de voturi valabil exprimate, obținut de fiecare partid sau altă organizație social-politică, de fiecare bloc electoral și de fiecare candidat independent, pentru a stabili dacă aceștia au atins pragul minim de reprezentare.</p> <p>(2) Pragul minim de reprezentare constituie următoarele procente din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară:</p> <p>a) pentru un partid sau o altă organizație social-politică – 5 la sută;</p> <p>b) pentru un bloc electoral – 7 la sută;</p> <p>c) pentru un candidat independent – 2 la sută.</p> <p>(3) Partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și candidații independenți care au întrunit un număr mai mic de voturi decât cel specificat la alin.(2) se exclud, printr-o hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, din procesul de atribuire a mandatelor.</p>		<p>a) pentru un partid, o organizație social-politică – 4 la sută;</p> <p>b) pentru un bloc electoral – 6 la sută.</p> <p>c) pentru un candidat independent – 1 la sută.”</p>	
81.	<p>Articolul 95. Numărarea mandatelor de deputat obținute de concurentul electoral</p> <p>(1) Numărul de mandate de deputat obținut de concurenții electorali se calculează de către Comisia Electorală Centrală prin împărțirea succesivă a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral, cu</p>		<p>CALC</p> <p>Art. 95 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 95. Numărarea mandatelor obținute de concurentul electoral-</p> <p>(1) Mandatele de deputat în Parlament se distribuie numai concurenților electorali care au obținut minimul necesar de voturi</p>	Nu se acceptă.

	<p>excepția candidaților independenți, la 1, 2, 3, 4 etc. pînă la cifra ce corespunde numărului de mandate stabilit pentru Parlament.</p> <p>(2) Din rezultatele tuturor împărțirilor și din numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți se iau în descresștere atîtea numere cîte mandate de deputat urmează să fie distribuite. De cîte numere din acest șir descrescător dispune partidul, altă organizație social-politică sau blocul electoral, atîtea mandate i se atribuie.</p> <p>(3) Candidatul independent se consideră ales dacă numărul de voturi valabil exprimate obținute de el constituie cel puțin doi la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară.</p>	<p>pentru trecerea pragului de reprezentare stabilit la art. 94.</p> <p>(2) Distribuirea mandatorilor de deputat între partide, alte organizații social-politice și blocuri electorale se efectuează numai după ce se stabilește numărul candidaților independenți care au acumulat cel puțin 1 la sută din voturile valabil exprimate ale alegătorilor și se scade numărul respectiv de candidați independenți din numărul total de mandate de deputat în Parlament.</p> <p>(3) Numărul de voturi ce le revin candidaților independenți care au acumulat cel puțin 1 la sută din voturile valabil exprimate se scade din numărul total de voturi valabil exprimate în alegerile parlamentare respective. Numărul de voturi obținut se împarte la numărul de mandate de deputat rămase după scăderea mandatorilor obținute de candidații independenți, obținându-se astfel coeficientul electoral al alegerilor parlamentare respective.</p> <p>(4) Numărul de voturi valabil exprimate obținut de fiecare partid, de altă organizație social-politică sau de fiecare bloc electoral care a trecut pragul de reprezentare stabilit la art. 94 se împarte la coeficientul electoral, obținându-se astfel numărul de mandate de deputat ce revin fiecărui concurent electoral. Numerele după fracție mai mari de 5</p>
--	--	--

			<p>se rotunjesc în partea crescândă, iar cele de 5 și mai mici se rotunjesc în partea descrescândă.</p> <p>(5) Numărul mandatorilor de deputat rămase nedistribuite se repartizează succesiv, câte unul fiecărui partid, altei organizații social-politice, fiecărui bloc electoral, începând cu concurentul electoral care a obținut cel mai mare număr de mandate, în ordine descrescândă.”</p>	
82.	<p>Articolul 96. Atribuirea mandatorilor de deputat</p> <p>(1) Mandatele de deputat se atribuie concurenților electorali de către Comisia Electorală Centrală în ordinea înscrierii lor în liste.</p> <p>(2) Candidații incluși în listele concurenților electorali care au trecut pragul de reprezentare stabilit la art.94, dar nu au fost aleși, sînt declarați supleanți. Candidatul supleant va fi declarat ales de către Curtea Constituțională, la adresarea Comisiei Electorale Centrale, dacă, din anumite motive, un mandat de deputat aparținînd partidului, altei organizații social-politice sau blocului electoral pe care îl reprezintă va deveni vacant. Candidatul supleant poate refuza mandatul de deputat, depunînd o declarație în scris la Comisia Electorală Centrală.</p>		<p>CALC</p> <p>Articolul 96 se completează cu alineatul (5) cu următorul conținut:</p> <p>„(5) Deputații în Parlament, delegați de fracțiunea din care fac parte pentru a fi numiți în alte funcții de demnitate publică sunt incluși în lista candidaților supleanți ai formațiunii respective, conform ordinii în care au figurat în listele de candidați. Deputații delegați pot solicita revenirea în funcția de deputat, atunci când își pierd funcția în care au fost delegați și intervine vacanța funcției de deputat pentru fracțiunea respectivă”.</p>	Nu se acceptă.

			<p>(3) Dacă un partid, o altă organizație social-politică sau un bloc electoral obține un număr de mandate de deputat mai mare decât numărul candidaților incluși în listă, atunci partidului, organizației social-politice sau blocului electoral respectiv i se distribuie un număr de mandate egal cu numărul de candidați din listă.</p> <p>(4) Mandatele de deputat rămase se redistribuie celorlalte partide, organizații social-politice sau blocuri electorale în modul stabilit la art.95 alin.(1). La fel se va proceda în cazul vacanței ulterioare a mandatorilor de deputat, dacă concurentul electoral nu are candidați supleanți sau dacă devine vacant mandatul de deputat obținut de un candidat independent.</p>
<p>Nu se acceptă.</p>	<p>CALC Articolul 97, va avea următorul cuprins: „Articolul 97. Confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatelor de deputat de către Curtea Constituțională (1) Comisia Electorală Centrală, în termen de 72 ore de la totalizarea rezultatelor alegerilor, prezintă Curții Constituționale actele menționate la art. 65 și listele deputaților aleși și candidaților supleanți.</p>		<p>Articolul 97. Confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatelor de deputat de către Curtea Constituțională (1) Comisia Electorală Centrală, în termen de 24 de ore de la totalizarea rezultatelor alegerilor, prezintă Curții Constituționale actele menționate la art.65, de asemenea listele de deputați aleși și de candidați supleanți. (2) În termen de 5 zile de la primirea actelor menționate de la Comisia Electorală Centrală, dar nu mai devreme de soluționarea</p>
83.			

	<p>definitivă de către instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite de legislație, Curtea Constituțională confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor printr-un aviz. Concomitent, Curtea Constituțională validează, printr-o hotărâre, mandatele deputaților aleși și confirmă listele de candidați supleanți.</p> <p>(3) În cazul în care alegerile sînt declarate legale, Comisia Electorală Centrală eliberează legitimații deputaților aleși.</p>		<p>(2) În termen de 15 zile de la primirea actelor de la Comisia Electorală Centrală, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite de legislație, Curtea Constituțională confirmă sau infirmă, printr-un aviz, legalitatea alegerilor. Concomitent, Curtea Constituțională validează mandatele deputaților aleși și confirmă listele candidaților supleanți.</p> <p>(3) În cazul în care alegerile sunt declarate legale iar mandatele deputaților validate, Comisia Electorală Centrală eliberează legitimații deputaților aleși.”</p>	
84.	<p>Articolul 115. Listele electorale Listele electorale pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova se întocmesc în conformitate cu prevederile capitolului 5 (art.44 și art.45), care se aplică în modul corespunzător.</p>	<p>45. Articolul 115 va avea următorul cuprins: „Articolul 115. Listele electorale (1) Listele electorale pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova se întocmesc în conformitate cu prevederile capitolului 5 (art.44 și art.45), care se aplică în modul corespunzător. (2) În cazul organizării turului doi de scrutin: a) listele electorale nu se transmit instanței de judecată, ci se păstrează la consiliul electoral de nivelul doi pentru a fi utilizate în cadrul celui de-al doilea tur.</p>	<p>Direcția generală juridică. 25. Ținând cont de norma propusă pentru alin. (2) al art. 115 din Cod (pct. 45 din proiect) obiectăm necesitatea introducerii unor rigori/condiții/cerințe privind păstrarea listelor electorale la consiliul electoral de nivelul al doilea, pentru a fi utilizate în cadrul celui de-al doilea tur.</p>	Nu se acceptă.

85.	<p>Articolul 116. Campania electorală</p> <p>(1) Campania electorală pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova începe nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua alegerilor și se desfășoară în conformitate cu prevederile capitolului 7 (art.50–art.52), care se aplică în modul corespunzător.</p> <p>(2) Candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova poate avea în fiecare circumscripție electorală persoane de încredere care îl ajută la desfășurarea campaniei electorale, fac agitație pentru alegerea lui, îi reprezintă interesele în relațiile cu autoritățile publice, cu alegătorii și cu organele electorale. Persoana de încredere prezintă interesele unui singur candidat. Numărul persoanelor de încredere se stabilește în conformitate cu art.50 alin.(1).</p> <p>(3) Aceeași persoană de încredere poate reprezenta candidatul în mai multe circumscripții electorale, cu condiția respectării numărului de persoane de încredere în fiecare circumscripție. Persoana de încredere poate activa doar în circumscripțiile electorale în care a fost desemnată de către Comisia Electorală Centrală.</p>	<p>b) rămîne valabilă înregistrarea prealabilă efectuată pentru turul întâi de scrutin.”</p> <p>46. Articolul 116 va avea următorul cuprins: „Articolul 116. Campania electorală Campania electorală pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova se desfășoară în conformitate cu prevederile capitolului 7 (art.50–52), care se aplică în modul corespunzător.”</p>	<p>Direcția generală juridică. 26. În contextul modificării propuse la pct. 46 din proiect, recomandăm păstrarea în conținutul art. 116 din Cod, a termenului de 30 de zile pentru începerea campaniei electorale pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	--	---	------------------------------

86.	<p>Articolul 118. Votarea Votarea în cadrul alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova se efectuează în conformitate cu prevederile capitolului 9 (art.55-art.60), care se aplică în modul corespunzător.</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO. La art. 118, urmează a fi introdus alin.(2) cu următorul cuprins: „(2) Studenții și elevii cu drept de vot, înmatriculați în instituții de învățământ într-o localitate în care nu au înregistrare la domiciliu sau reședință, pot vota la orice secție de votare deschisă în această localitate, fiind obligați să respecte următoarele condiții: a) să prezinte buletinul de identitate cu fișa de însoțire; b) să prezinte carnetul de student/elev al instituției de învățământ din localitatea respectivă; c) să completeze și să semneze o declarație pe propria răspundere privind abținerea de la votarea multiplă, fiind informați despre răspunderea penală în caz de încălcare a acestei obligații.”</p>	Nu se acceptă.
87.	<p>Articolul 128. Alegerile noi (1) Alegeri noi au loc: a) dacă, după votarea repetată, alegerile au fost declarate nevalabile sau nule; b) dacă la alegeri au participat unul sau doi candidați și niciunul nu a acumulat cel puțin 1/2 din numărul</p>	<p>Întrucât alegerile prezidențiale se organizează în cadrul unei singure circumscripții, studenții urmează a vota ca și în cazul alegerilor pentru Parlament.</p> <p>CALC La articolul 128, alineatul (2) va avea următorul cuprins : „(2) Data alegerilor noi se stabilește de către Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult 30 de zile de la data alegerilor precedente sau a votării repetate, în</p>	Nu se acceptă.

	<p>de voturi ale alegătorilor care au participat la alegeri.</p> <p>(2) Data alegerilor noi se stabilește de către Parlament în termen de cel mult 30 de zile de la data alegerilor precedente ordinare sau a votării repetate, în care nu a fost ales Președintele Republicii Moldova, cu cel puțin 60 de zile înainte de ziua alegerilor, în condițiile prezentului cod.</p>		<p>care nu a fost ales Președintele Republicii Moldova, cu cel puțin 60 de zile înainte de ziua alegerilor, în condițiile prezentului cod”</p>
<p>88.</p>	<p>Articolul 131. Circumscripțiile electorale și secțiile de votare.</p> <p>Consiliile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare</p> <p>(1) Pentru alegerile consiliilor locale și ale primarilor, fiecare raion, unitate administrativ-teritorială cu statut special, oraș (municipiu), sector, sat (comună) constituie o singură circumscripție electorală.</p> <p>Circumscripțiile electorale orășenești (municipale), de sector, sătești (comunale) sînt constituite de către consiliile electorale de circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul doi ale Republicii Moldova cu cel puțin 45 de zile înainte de ziua alegerilor.</p> <p>(2) Consiliile electorale de circumscripție orășenești (municipale), de sector, sătești (comunale) sînt constituite de către consiliile electorale de</p>	<p>CALC</p> <p>La articolul 131:</p> <p>La alineatul (1) sintagma 45 de zile se substituie cu 50 de zile.</p> <p>La alineatul (2) sintagma 40 de zile se substituie cu 45 de zile.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

			<p>circumscripție ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul doi ale Republicii Moldova cu cel puțin 40 de zile înainte de ziua alegerilor. Modul de constituire și funcțiile lor sînt prevăzute la art.28 și art.29, care se aplică în modul corespunzător. În cazul desfășurării alegerilor noi sau parțiale, consiliile electorale de circumscripție se constituie de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(3) Circumscripțiile electorale pentru alegerea consiliilor locale și a primarilor se divizează în secții de votare, pentru care se constituie birouri electorale. Birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie și își exercită atribuțiile în condițiile art.30 și art.33, care se aplică în modul corespunzător.</p>
<p>89.</p>	<p>Articolul 134. Restricțiile speciale ale dreptului de vot</p> <p>(1) La alegerile locale nu participă militarii care își satisfac serviciul militar în termen.</p> <p>(2) La alegerea consiliului local și a primarului nu participă alegătorii care nu domiciliază în unitatea administrativ-teritorială respectivă.</p>	<p>48. La articolul 134, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) La alegerea consiliului local și a primarului nu participă alegătorii care nu își au domiciliul sau reședința în circumscripția electorală respectivă.”.</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>27. Conform art. 28 alin. (1) din Codul electoral, circumscripțiile electorale care corespund, de regulă, hotarelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul doi ale Republicii Moldova. Reieșind din modificarea propusă la pct. 48 din proiect locuitorii unui sat „A” vor putea vota primarul și consilierii din satul „B” deoarece, ei sunt din același raion/circumscripție electorală.</p> <p>Recomandăm păstrarea în conținutul alin. (2) al art. 134 din Cod</p> <p>Nu se acceptă.</p>

	<p>90.</p>	<p>Articolul 138. Condițiile speciale pentru depunerea candidaturilor de către candidații independenți</p> <p>(1) Cetățeanul Republicii Moldova își poate depune candidatura în calitate de candidat independent pentru a fi ales în consiliul local dacă este susținut de 2 la sută din numărul alegătorilor din circumscripția respectivă, împărțit la numărul de mandate pentru consiliul respectiv, dar nu mai puțin de 50 de persoane, iar pentru a fi ales primar – dacă este susținut de 5 la sută din numărul alegătorilor din circumscripție, dar nu mai puțin de 150 de persoane și nu mai mult de 10000 de persoane.</p> <p>(2) În cazul în care, la verificarea de către consiliul electoral de circumscripție, în listele de subscripție se depistează semnături false ori semnături repetate în mai multe liste, acestea se exclud.</p> <p>(3) Dacă la verificare se constată că nu este prezentat numărul necesar de semnături sau, în urma excluderii semnăturilor nevalabile, numărul lor s-a redus sub plafonul minim prevăzut la alin.(1), candidatul independent nu este înregistrat, comunicându-i-se hotărârea respectivă în termen de 24 de ore de la adoptare.</p>	
<p>textului - „unitatea administrativ-teritorială respectivă”</p>	<p>CALC</p> <p>La Articolul 138, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cetățeanul Republicii Moldova își poate depune candidatura în calitate de candidat independent pentru a fi ales în consiliul local dacă este susținut de 2 la sută din numărul alegătorilor din circumscripția respectivă, împărțit la numărul de mandate pentru consiliul respectiv, dar nu mai puțin de 50 de persoane, iar pentru a fi ales primar – dacă este susținut de trei la sută din numărul alegătorilor din circumscripție, dar nu mai puțin de 100 de persoane și nu mai mult de 6000 de persoane”.</p>		<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>(4) Nu se admite depunerea unor liste de subscripție suplimentare după ce consiliul electoral de circumscripție a primit și a înregistrat în registru setul de documente prevăzut la art.49.</p>			
91.	<p>Articolul 167. Responsabilitatea pentru corectitudinea întocmirii listelor de subscripție</p> <p>(1) Persoana care colectează semnăturile semnează fiecare foaie din listele de subscripție, făcând o mențiune de atestare a faptului că semnăturile au fost colectate personal și că identitatea persoanelor ale căror nume apar în liste a fost verificată, în baza actului de identitate, personal de către collector. Fiecare foaie se autentifică prin aplicarea ștampilei autorității publice locale respective.</p> <p>(2) Membrii grupurilor de inițiativă au obligația de a preîntîmpina fiecare cetățean despre faptul că poate semna numai într-o singură listă de subscripție.</p> <p>(3) Sînt considerate nule și neavenite listele de subscripție completate pînă la înregistrarea grupului de inițiativă; listele care nu sînt semnate de collectorul semnăturilor; listele care nu au fost autentificate prin aplicarea ștampilei autorității administrației publice locale respective.</p>	<p>52. Articolul 167: la alineatul (1), textul: „Fiecare foaie se autentifică prin aplicarea ștampilei autorității publice locale respective.” se exclude; la alineatul (3), textul „; listele care nu au fost autentificate prin aplicarea ștampilei autorității administrației publice locale respective” se exclude.</p>	<p>Direcția generală juridică. 28. Cu referire la modificările propuse la pct. 52 din proiect, considerăm că aplicarea ștampilei autorității publice locale respective fortifică și justifică credibilitatea și/sau autenticitatea listelor, totodată, sporește responsabilitatea persoanelor ce le întocmesc. Recomandăm, păstrarea textelor propuse spre excludere în conținutul art. 167 din Cod și excluderea pct. 52 din conținutul proiectului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

92.	<p>Articolul 190. Inițierea referendumului local</p> <p>Referendumul local poate fi inițiat:</p> <p>a) de 1/2 din numărul consilierilor ași, iar în cazul revocării primarului prin vot secret – de 2/3 din numărul consilierilor ași;</p> <p>b) de primarul satului (comunei), sectorului, orașului (municipiului), cu excepția cazului cînd se inițiază referendum pentru revocarea primarului;</p> <p>c) de autoritatea reprezentativă a unității administrativ-teritoriale cu statut special;</p> <p>d) de 10 la sută din numărul cetățenilor cu drept de vot care domiciliază pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.</p>	<p>55. La articolul 190 litera a), cuvîntul „revocării” se substituie prin cuvîntul „demiterii”.</p>	<p>Deputat Alla DOLINȚĂ.</p> <p>Direcția generală juridică.</p> <p>29. În contextul modificării propuse la pct. 55 din proiect, atragem atenția la norma art. 19 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală unde este statuat că, „<i>deciziile privind inițierea revocării primarului se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor ași</i>” și art. 5 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local care prevede că, mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de revocare prin referendum local.</p> <p>În vederea evitării unor eventuale neconcordanțe, recomandăm revizuirea conținutului pct. 55 din proiect.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. I punctul 55 se exclude.</p>
93.	<p>Articolul 194. Responsabilitatea pentru corectitudinea întocmirii listelor de subscripție</p> <p>(1) Persoana care colectează semnăturile trebuie să semneze fiecare foaie din listele de subscripție, făcînd o mențiune de arestare a faptului că semnăturile au fost colectate personal și că identitatea persoanelor ale căror nume apar în liste a fost verificată, în baza actului de identitate, personal de către colector. Fiecare foaie se autentifică prin aplicarea ștampilei autorității publice locale respective.</p>	<p>56. Articolul 194: la alineatul (1), textul: „Fiecare foaie se autentifică prin aplicarea ștampilei autorității publice locale respective.” se exclude;</p> <p>la alineatul (3), textul „, listele care nu au fost autentificate prin aplicarea ștampilei autorității publice locale administrative respective” se exclude.</p>	<p>Direcția generală juridică.</p> <p>30. Cu referire la modificarea propusă prin pct. 56 reiterăm obiecția expusă în pct. 29 din prezentul aviz.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>(2) Persoana care colectează semnăturile în listele de subscripție este obligată să preîntâmpine cetățeanul că poate semna doar într-o singură listă de subscripție.</p> <p>(3) Sînt considerate nule și neavenite listele de subscripție completate pînă la înregistrarea grupului de inițiativă, listele care nu sînt semnate de colectorul semnăturilor, listele care nu au fost autentificate prin aplicarea ștampilei autorității publice locale respective.</p>			
	<p>Art. II - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017 nr.78-84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>			
94.	<p>Articolul 52. Agitația electorală Efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor sau în ziua precedentă alegerilor se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice ori cu amendă de la 35 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau candidatului electoral.</p>	<p>Articolul 52. Agitația electorală</p> <p>(1) Efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor sau în ziua precedentă zilei alegerilor se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Efectuarea agitației electorale în timpul procesiunilor și/sau slujbelor religioase, precum și în locurile/localurile unde acestea se desfășoară</p>	<p>Deputat Sergiu LITVINENCO.</p> <p>În partea ce ține de art.52 din Codul contravențional, sancționarea organizațiilor necomerciale, sindicale, de binefacere în campania electorală urmează a se face pentru efectuarea agitației electorale și nu pentru "implicarea sub orice formă a acestora în campanie", întrucât formula este una foarte largă și vagă și permite interpretarea neuniformă.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
95.			<p>Direcția generală juridică.</p> <p>32. Cu referire la conținutul modificării nemijlocit, considerăm că includerea „<i>persoanelor cu funcție</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p>

96.		<p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată conducătorilor cultelor sau ai părților lor componente, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanelor juridice.</p> <p>(3) Implicarea sub orice formă a organizațiilor necomerciale, sindicale, de binefacere în campania electorală</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice/ persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(4) Organizarea transportării alegătorilor spre secția de votare în ziua votării în scopul de a-i determina să voteze pentru unul din candidați se sancționează cu amendă de la 60 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și persoanei juridice.</p> <p>(5) Utilizarea discursului de ură și/sau instigarea la discriminare în cadrul campaniei electorale și/sau în materialele de agitație electorală</p>	<p><i>de răspundere</i>” și „<i>concurenților electorali</i>” drept subiecți pasibili de a fi sancționați la toate alineatele din conținutul art. 52 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 va crește gradul de responsabilitate al concurenților electorali și al susținătorilor acestora.</p> <p>CALC</p> <p>Art. 52. Agitația electorală <i>se completează cu alineatul (2) și alineatul (3) după cum urmează:</i></p> <p>“(2) Efectuarea agitației electorale cu utilizarea discursului de ură și/sau instigarea la discriminare,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice ori cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau candidatului electoral.</p> <p>(3) Implicarea cultelor religioase în timpul campaniei și agitației electorale,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice ori cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau candidatului electoral.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
-----	--	---	---	------------------------------

97.		<p>se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată candidaților în alegeri.”;</p> <p>2. Articolul 400, la alineatul (1) după cifrele „52” se introduce textul „alin. (1)-(4)”;</p> <p>3. Articolul 423⁵, la alineatul (1) după textul „la art.” se introduce textul „52 alin. (5)”.</p>	<p>Propunere alternativă CRJM pe marginea proiectului CEC:</p> <p>Aliniatul (2) și (3) din proiectul de Lege a CEC se substituie cu următorul conținut:</p> <p>(2) Agitația electorală sau susținerea candidaților electorali de către organizațiile necomerciale, sindicate, reprezentanții cultelor religioase sau a părților lor componente, inclusiv în lăcașele de cult</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată conducătorilor cultelor sau părților lor componente, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată organizațiilor necomerciale, sindicatelor sau cultelor religioase sau părților lor componente.</p>	Nu se acceptă.
98.			<p>CALC</p> <p>Se completează cu Articolul 52¹, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 52¹ Hărțuirea alegătorilor în ziua alegerilor</p> <p>Orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator în ziua alegerilor electorale, având drept scop sau efect, lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor, reale sau percepute, de rasă, culoare, origine</p>	Nu se acceptă.

		<p>etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, apartenență sau neapartenență la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, sau orice alt criteriu, dacă fapta nu reprezintă infrațiune.</p> <p>se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 25 pînă la 70 de ore, sau cu arest contravențional de pînă la 15 zile, cu amendă de la 350 la 450 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.”</p> <p>La articolul 400, alineatul (1), după sintagma „(1) Contravențiile prevăzute la art.47, art.481 alin.(5), art.49, 50, 52,” se completează cu următorul cuprins: „521”</p>	
	<p>Art. III. – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466. <i>art.766</i>) cu modificările</p>		

	ulterioare, se modifică după cum urmează:			
99.	Articolul 66. Publicitatea și teleshoppingul (5) Furnizorii publici de servicii media pot difuza publicitate doar în cadrul programelor audiovizuale ce reflectă evenimente de interes major.		Deputat Adela RĂILEANU: Articolul 66 alineatul (5) va avea următorul conținut: „Furnizorii publici de servicii media pot difuza publicitate contra plată doar în cadrul programelor audiovizuale ce reflectă evenimente de interes major, inclusiv în perioada campaniilor electorale. Furnizorii publici de servicii media au dreptul de a oferi contra plată, fiecărui concurent electoral sau participant la referendum, publicitate nu mai mult de două minute pe zi pe durata campaniei electorale.”	Se acceptă.
100.	Articolul 84. Sancțiuni	Articolul 84 se completează cu alineatele (10 ¹) și (10 ²) cu următorul cuprins: „(10 ¹) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza/publica informații despre reflectarea alegerilor/referendumurilor pe o perioadă de 7 zile furnizorul/ distribuitorul de servicii media care adoptă tratamente privilegiate față de unele persoane/partide politice și/sau unui concurenți electorali în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, precum și care încalcă obligația de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în perioada electorală, sau până la finalizarea perioadei electorale în cazul	Deputat Sergiu LITVINENCO. Completările cu alineatele (10 ¹) și (10 ²) a articolului 84 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 urmează a fi excluse întrucât sub aspect practic sunt generatoare de decizii arbitrare și abuzive.	Nu se acceptă.
101.			Direcția generală juridică. 34. La pct. 2 al art. III din proiect atragem atenția la sintagmele „ <i>tratament privilegiat</i> ” și „ <i>încalcă obligația de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate</i> ” Considerăm că, acești termeni poartă un caracter ambiguu, potențial coruptibil, fapt ce poate atrage interpretări abuzive. Obiectăm necesitatea revizuirii	Nu se acceptă.

<p>102.</p>	<p>încălcării repetate a respectivelor prevederi. (10²) Se sancționează cu suspendarea licenței de emisie sau a autorizației de retransmisiune furnizorul/distribuitorul de servicii media care reflectă campania electorală fără a avea acest drept sau care nu se conformează și nu execută sancțiunea prevăzută la alin.(10¹). Suspendarea licenței de emisie sau a autorizației de retransmisiune în temeiul alineatului (10¹) se aplică doar după ce a fost aplicată sancțiunea repetată cu retragerea dreptului de a difuza/publica informații despre reflectarea alegerilor/referendumurilor în perioada electorală.”.</p>	<p>normei propuse pentru alin, (10¹) al art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.</p> <p>Consiliul Audiovizualului Propunem de a exclude din modificările propuse pentru Codul serviciilor media audiovizuale sintagma „distribuitorul de servicii media”.</p> <p>De asemenea, se propune ca după sintagma „<i>echilibru și imparțialitate</i>”, alin. (10¹) al art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale să fie completat cu textul: „<i>prevăzută la art. 69 alin. (1) din Codul electoral</i>”.</p> <p>Este de menționat că Consiliul Audiovizualului, la fel, propune modificarea art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, prin înlocuirea textului: „<i>Deciziile Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate în instanța de judecată de către furnizorul de servicii media sancționat sau de către distribuitorul de servicii media sancționat</i>” cu textul: „<i>Deciziile Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate nemijlocit în instanța de contencios administrativ competentă de către furnizorul de servicii media sancționat sau de către</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
-------------	--	---	--

103.	Art. IV	<p>Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din <u>Legea nr.100/2017</u> cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p><i>distribuitorul de servicii media sancționat, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile”.</i></p> <p>Completarea dată este necesară din punct de vedere practic, în special, pentru uniformizarea practicii judiciare, având în vedere faptul că la moment, instanța de judecată aplică diferit prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, fără a fi prevăzut expres necesitatea respectării procedurii prealabile la contestarea deciziilor Consiliului Audiovizualului.</p>	
			<p>Sergiu GURDUZA, membru CEC</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea Codului Electoral, la capitolul „Dispoziții finale și tranzitorii”, se completează cu un nou alineat cu următorul cuprins: „În scopul de a asigura exercitarea dreptului de vot al alegătorilor din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), precum și de a nu admite presiuni neavenite pentru influențarea opțiunii electorale a alegătorilor, <i>Gvernul și Comisia Electorală Centrală vor asigura transport gratuit</i>, în ziua alegerilor, pentru cetățenii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului, în municipiul Bender și în unele localități ale</p>	Nu se acceptă.

			<p>raionului Căușeni.</p> <p>Pe perioada timpului de votare din ziua alegerilor, <i>pe sensul de intrare în Republica Moldova</i> din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), aflate provizoriu în afara controlului suveran al autorităților constituționale ale Republicii Moldova, cu excepția transportului rutier de persoane prin curse regulate, <u>se permite doar intrarea autovehiculelor private a căror număr de persoane transportate nu este mai mare de 8.”</u></p>	
			<p>Centrul Național Anticorupție.</p> <p>Avînd în vedere caracterul preponderent financiar al prevederilor formulate, pentru adoptarea acestuia este necesar ca modificările propuse să fie acceptate de Guvern, în conformitate cu art.131 alin.(4) și (6) din Constituție.</p>	<p>Se acceptă.</p>

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei